

Blagoslov triglavske kapele

Praznik ob kapelici pod Triglavom

Kredarica, 19. avgusta - V izrednem vzdušju, ki je bilo ustvarjeno med množico, kakršne na Kredarici še ni bilo, je ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar danes blagoslovil nanovo zgrajeno kapelico ob Triglavskem domu. S tem je pod tem simbolom slovenstva nadaljevana tradicija Jakoba Aljaža, ki je kapelico dal izgraditi že leta 1886, pa je bila leta 1952 nasilno porušena.

Kljub temu da je bila sredina tedna, za prireditev pa ni bilo veliko obvestil ali reklame, se je na Kredarici zbrala, po nekaterih ocenah 6 do 7 tisoč glava množica, kar je za to točko prav gotovo rekord. Tudi pogled na Mali Triglav je kazal, da imajo skoraj strnjene kolone planincev pri plezanju na našega očaka resne težave pri srečevanju, nekateri hudomušneži pa so se bali, da se bo ta pod tolikšnim bremenom podrl.

V dolinici ob Triglavskem domu na Kredarici je bilo danes blagoslovljenje nove triglavske kapele posvečene Mariji Snežni, ki sicer še ni dokončana, je pa to bila uresničitev dane obljube nadškofu pred petimi leti, da se kapelica na tem mestu ponovno zgradi. Po načrtih arhitekta Jožeta Marinka je bila kapela zgrajena kot samostojni objekt (po slikah sodeč, se je prvotna Aljaževa kapelica naslanjala na Triglavski dom), vendar še v mnogočem nedokončana (manjkala je kritina, notranjost je le grobo izdelana) le daje slutiti svojo dokočno podobo. Posebna pridobitev so tudi trije zvonovi, ki omogočajo pritrkavanje in te umetnosti smo bili tudi danes deležni.

Prireditev, bi lahko rekli, je bila mešanica verskega obreda, samega blagoslovljenja, kulturnih nastopov, množičnega petja in vsaj končka političnih nastopov. Obred je, ob prisotnosti velikega števila duhovnikov, vodil dr. Alojzij Šuštar, ki se je ob velikem veselju ob tem dogodku iskreno zahvalil vsem, ki so k izgradnji prispevali materialno in z delom. Posebna zahvala je bila namenjena najzaslužnejšemu za izgradnjo, današnjemu dovkemu župniku Francetu Urbaniju, ki po besedah nadškofa postaja pravi naslednik Jakoba Aljaža. Kapela bo vernim govorila, da je Bog med nami, je dejal ljubljanski nadškof in metropolit, tistim, ki niso verni o naših prednikih, tujcem pa o koreninah slovenskega naroda. V kulturnem sporedu je nastopil zbor Slovenske glasbene matice ter Koledniki iz Kamnika, z priložnostnimi besedami pa so nastopili dr. Busar, kandidat SLS za predsednika Republike Slovenije, Lojze Peterle in Danijel Malenšek. Slednji je za kapelico daroval podobo Marije Snežne, ki jo je naslikal slovenski baročni slikar Fortunat Bergant in bo osrednja oltarna podoba, dr. Busar pa je ob tej priložnosti spregovoril o geološki zgodovini masiva, ki nam je Slovincem tako v ponos. Celotno dogajanje bi verjetno najbolje označili kot manifestacijo Slovenstva, ki jo bodo udeleženci še dolgo pomnili. ● Š. Ž.

ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Bomo končno začeli gasiti sušo?

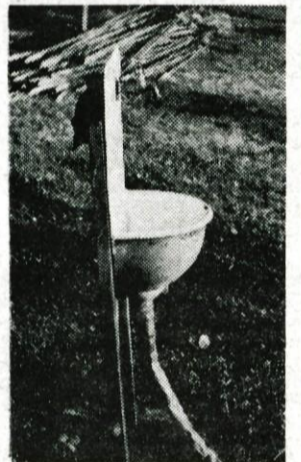
Zdaj je že povsem jasno, da bo letošnja suša, ki vsaj glede na napovedi vremenslovcov še ne bo pojenjala, prava nacionalna katastrofa. Pogled na skoraj požgana polja in travnike dopolnjujejo iz dneva v dan bolj grozljive številke: koruza je ponekod, predvsem v Pomurju uničena vsaj polovično ali pa že kar povsem. Posledice se kažejo tudi na drugih poljščinah, vidne pa so že tudi na gozdovih. Hudo je na travnikih, saj je bila druga košnja le malenkostna ali pa je sploh ni bilo.

Suša, kakršne ni bilo že tam od leta 1833, ko celih šestnajst mesecev ni bilo padavin, kot piše dr. Josip Mal v Zgodovini slovenskega naroda, je naredila za več kot deset milijard tolarjev neposredne škode. Kakšne bodo posledice jeseni, pozimi in prihodnje leto, za zdaj ne more napovedati nihče, zagotovo pa bodo najbolj prizadeti kmetje. Poljščin in krme za živino bo malo, živina bo že ob tako zasičenem trgu mesa ostajala v hlevih, denarja bo malo. Slovenski kmet nikoli ni bil bogat, vendar pa je kmetijska politika že dolgo takšna, da kmetijstvo bolj siromaši kot pa spodbuja. In da je položaj še hujši, je pred vrati novo šolsko leto, ki bo kmečke družine s šoloobveznimi otroki še dodatno prizadela.

Tudi Drnovškova vlada je za kmete storila bolj malo, zamuda pri sprejemu ukrepov za ublažitev posledic suše pa je več kot očitna in s

stališča katastrofe tudi nerazumljiva. Posušenih pridelkov ni mogoče nadomestiti, vsaj delno pa bi kmetom lahko pomagali z odložitvijo plačila prispevkov in davkov. Še prej pa bi vlada morala enkrat za vselej urediti kontrolo uvoza kmetijskih pridelkov in hrane. Prve korake so vladni možje naredili šele v sredo, ko sta si podpredsednik Rigelnik in minister za kmetijstvo Protner ogledala požgana polja v Pomurju, v nekaj dneh pa naj bi po Protnerjevih obljubah vlada sprejela tudi prve ukrepe.

Na letošnjo sušo se predhodno ni dalo vplivati, je pa dobra šola za vse, predvsem zato, ker nikjer ni zagotovila, da se takšna ali podobna katastrofa ne bo več ponovila. ● M. Gregorič

Na Gorenjskem je res suho, vendar vode še ne manjka. Foto: Jure Cigler

Cene učbenikov na ledu

Slovenska vlada je določila najvišje cene učbenikov in drugih šolskih potrebščin.

Vendar pa zamrznitev cen ni naletela na vsesplošno odobravanje, kot bi bilo pričakovati. Celo nasprotno - zamrznitvi odločno oporekajo založniki in knjigarnarji, kupci učbenikov pa prav tako nišo veseli. Še posebej ne tisti, ki so knjige za šolo kupovali v prednaročilu v okviru akcije Modri Janez ali kako drugače. Z avgustovsko zamrznitvijo cen bo treba za knjige odšteti toliko kot v prednaročilu. Tisti, ki so pohiteli in kupili knjige tik pred podražitvijo, pa seveda ne pozdravljajo vladnega odloka, ki stopta v veljavo z današnjim dnevom in uveljavlja cene na dan 1. julija.

Izkazalo se je, da so kratko potegnili tisti starši, ki so imeli denar za šolske knjige že med (in pred) počitnicami in so s pravočasnim nakupom, ki se je zdaj izkazal za dražjega, šolanje otrok podražili. Zamudniki med starši bodo zdaj na boljšem. Ali pa bodo na račun vkalkuliranja previsoke inflacije v ceno učbenikov v spomladanskih mesecih take in podobne založniške akcije prihodnje leto še uspešne, bodo povedali kupci. Še posebej tisti, ki bodo hoteli nazaj za preveč plačane šolske knjige. ● L. M.

V celoti ali po delih

Jesenice, 19. avgust - Jeseniški radio je na pobudo Svobodnih sindikatov jeseniške Železarn pripravil okroglo mizo, za katero je vrsta uglednih sogovornikov iskala odgovor na vprašanje: *prodati slovenske železarn po delih ali v celoti.*

Dilema je seveda ostala, slišali pa smo različne poglede, celo dvome, da bo mednarodni razpis sploh uspel. Casa pa ni več veliko, saj naj bi se septembra iztekel moratorij za stečaj, z oktobrom pa bodo morala podjetja povedati, kako bodo odložena plačila starih dolgov. Vse kaže, da bodo železarn preizkusni kamen za novo vlado, tudi za lastninjenje, ki je obtičalo v parlamentu. Izvedeli pa smo, kakšno je premoženje jeseniške Železarn izven tovarniške ograje, Slovenske železarn pa namere vajo parlamentu predložili izračun, kaj vse so železarn v preteklih letih naredile za državo in bi dolgove tako lahko zdaj poravnali. Več na 6. strani. ● M. Volčjak

29. avgusta, ob 19.30, bo v hotelu LEK v Kranjski Gori

5. letošnja

GLASOVA PREJA

na temo

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

ekologija, turizem, šport

Z dr. Dušanom Plutom, članom predsedstva R Slovenije in predsednikom sveta Triglavskega narodnega parka, mag. Janezom Siršetom, ministrom za turizem, in mag. Janezom Kocjančičem, predsednikom olimpijskega komiteja, se bo pogovarjal

Jože Dežman

Če želite, da vam rezerviramo sedež v restavraciji, pokličite po telefonu: 211-860 ali 211-835.

DANES

SNOVANJA

Iz vsebine:

Andrej Valič
Ugibanja in predstave o Triglavu

- razmišljanja arheologa o prvobitni staroslovanski kulturi na območju jugovzhodnih Alp.

TRADICIONALNI GORENJSKI SEJEM
KRANJ, 14. - 23. 8. '92

- ŠIROKA POTROŠNJA, AVTOMOBILI
- VSE ZA KMETIJSTVO

DRUŽINSKI POPUST PRI NAKUPU
VSTOPNICE - NAJMANJ TRIJE ČLANI

VEČERNI ZABAVNI PROGRAM - PROST VSTOP!

1. nagrada
CITROËN ZX
avantage

MERKURJEVA
POLETNA
NAGRADNA IGRA

IN ŠE
159

DRUGIH NAGRAD

Žrebanje 4. septembra 1992 v GLOBUSU.

ZELO UGODNA PRODAJA:
HLADILNIH SKRINJ LTH:
- 380 l - 31.068,00 SIT plus 20 % prometni davek
- 530 l - 38.565,00 SIT plus 20 % prometni davek
Plačilo na dva čeka. Količina omejena.
ALTA PROPAGANDING d.o.o.
Triglavska 4, 64240 Radovljica
Tel.: 064-74-707

NA DRUGI STRANI OBJAVLJAMO KUPON ZA SEJEMSKO NAROČNIŠKO ŽREBANJE - IZREŽITE KUPON SKUPAJ Z NASLOVOM. PRIDITE NA GORENJSKI SEJEM NA RAZSTAVNI PROSTOR GORENJSKEGA GLASA, KJER SPREJEMAMO KUPONE ZA ŽREBANJE.

S seje radovljiske vlade

Okoljevrstvena plat turizma

Radovljica, 20. avgusta - Na seji v začetku tega tedna je bilo na dnevnem redu več okoljevarstvenih točk, med katerimi je bila obravnava programskih izhodišč razvoja turizma s tega vidika zagotovo najpomembnejša. S sklepom pa so tudi izbrali varianto napeljave kanalizacije ob Bohinjskem jezeru.

Gradivo z zapletenim naslovom Predlog operacionalizacije programskih izhodišč in smernic razvoja turizma v občini Radovljica za okoljevarstveni in ekološki del je bilo v razpravi, kljub nekaterim pripombam za dopolnitve, od vseh razpravljalcev pohvaljeno. Obravnava štiri območja: območje Bleda z zaledjem Gorij, območje Bohinja, območje Pokljuke ter visokogorje. Obravnava problematiko pitnih voda, odvoza odpadkov, kanalizacije, pa tudi režime kopanja v jezerih ter nadzor nad skladišči naftnih derivatov, zračnim onesnaževanjem in hrup. Celovitost gradiva je dobra osnova za sistematski pristop k sanaciji najbolj perečih problemov okoljevarstvenih posledic turističnih dejavnosti, zato so sklenili, da se na tej podlagi pripravijo operativni plani z vrednotenjem, prioriteta in možni viri.

Rikljev vilo bo zaščiten tudi z odlokom

Izvršni svet občine Radovljica je tokrat sprejel tudi predlog občinski skupščini za sprejem odloka o razglasitvi Rikljeve vile na Bledu za kulturni in zgodovinski spomenik. Znani so spori med lastnikom tega objekta - dolgoletne blejske sramote - in občino oz. Zavodom za spomeniško varstvo ob izdani začasni odločki o varstvu tega objekta ter pritožbah na različnih ravneh, s katerimi so to odločko hoteli izpodbiti. V razpravi se je postopoma kristalizirala ugotovitev, da tudi na osnovi tega odloka ne bo mogoče zahtevati od lastnika sanacije objekta, pač pa se s tem ponuja priložnost za sodelovanje z javnimi sredstvi za del, ki ga objekti, kot kulturni in zgodovinski spomenik, zasluži. Poudarili so, da mora biti v vili le z odlokom predpisana dejavnost, ugotovili pa so tudi, da Zavod za spomeniško varstvo ne nastopa vedno v skladu z interesi za dejavno varstvo spomenikov.

Kot konkretno uresničevanje prej omenjenega dokumenta pa lahko štejemo sklep o izbiri "kopenske" variante napeljave kanalizacije na potezi od Mladinskega doma do Ukanca v Bohinju, ki bo omogočala razširitev priključev ter hkratno reševanje tudi problematične oskrbe s pitno vodo ter napeljave PTT kablov. Prav je, da se pred omejitvijo kopanja, ki jo gradivo tudi omenja, na največjih onesnaževalcih - kanalizaciji, tudi kaj stori. ● S. Ž.

Pohod večno mladih na Stol

Radovljica, 21. avgusta - Do 25. avgusta se je še moč prijaviti za rekreacijski pohod večno mladih fantov na Stol. Prijave sprejema Rekreacijski klub Večno mladih fantov Radovljica z vplačilom 1.500 SIT na žiro račun kluba 51540-678-93422.

Pohod bo organiziran prihodnjo soboto, 29. avgusta, zbirališče pa bo na avtobusni postaji v Radovljici ob 6. uri zjutraj. Smer pohoda je Valvasorjev dom - Stol - Valvasorjev dom, simbol pohoda pa je bakren možnar. Prevoz iz Radovljice do Valvasorjevega doma in nazaj je predviden z osebnimi avtomobili udeležencev. Za varstvo pohoda bo poskrbljeno, po končanem pohodu pa bo v Radovljici kulturna prireditev in veselica z bogatim srečelovom. ● V. S.

Kupone sprejemamo na Gorenjskem sejmu v Hali A, kjer stoji naš boben za žrebanje in se hitro polni. Če ne utegnete do 23. 8. na Gorenjski sejem - vsekar vam zelo priporočamo, da si sejem ogledate, saj je izredno pester, zanimiv in bogat s ponudbo! - nam izrezan kupon pošljite v kuverti na: GORENJSKI GLAS, 64000 Kranj (ne pozabite na kupon iz petkove številke z dne 14. avgusta, ko smo ga prvič objavili - če ga še niste oddali na sejmu). Brez skrbi; tudi po pošti prejete kupone bomo dali v boben.

POGOJ ZA SODELOVANJE V ŽREBANJU JE LE EDEN: PLAČANA NAROČNINA ZA TRETJE TRIMESEČJE 1992. Račun ste prejeli v začetku avgusta; seveda kupon pošljite tudi vsi, ki naročnino plačujete s trajnikom z Vašega tekočega računa in vsi, ki ste v začetku leta plačali celoletno naročnino!

KUPON
za sodelovanje v nagradnem žrebanju
Oddajte ga do 23. 8. 92, do 19. ure na našem razstavnem prostoru
POGOJ ZA SODELOVANJE V ŽREBANJU:
3
plačana naročnina za 3. četrtletje
GORENJSKI GLAS

KUPON
poslovno prireditveni center gorenjski sejem kranj
10% POPUST
pri nakupu 1 vstopnice
ne velja za družinske in otroške vstopnice
GORENJSKI GLAS

KUPON
za ugodnejši nakup za naročnike Gorenjskega glasa na našem razstavnem prostoru
(velja z žigom Gorenjskega glasa)
GORENJSKI GLAS

Polletni rezultati poslovanja gorenjskega gospodarstva slabi

Razcvet zasebnih podjetij

Izguba je štirikrat večja kot lani ob polletju, imelo jo je 451 podjetij, v njih je 60 odstotkov zaposlenih v gospodarstvu.

Kranj, avgusta - V podružnici SDK v Kranju so na tiskovni konferenci spregovorili o poslovanju gorenjskega gospodarstva v letošnjem prvem polletju. Rezultati so slabi, blokade žiro računov so visoko narasle, dobro pa poslujejo zasebna podjetja in dosti prispevajo k rezultatom, je podatke strnil direktor Franc Podjed. Čez 15 dni bo SDK predstavila še obremenitve gospodarstva, saj bo bilanca za prvo polletje šele tako popolna.

Ob polletju je gorenjsko gospodarstvo sestavljalo 2.138 podjetij, od tega 1.830 oziroma 80 odstotkov zasebnih; v letošnjem prvem polletju je žiro račune na novo odprlo šest družbenih, 11 mešanih in 477 zasebnih podjetij. Konec polletja je imelo 1.617 oseb odprt začasni račun, zanimivo je, da je kar 687 začasnih računov odprtih že več kot leto dni.

Kar 601 podjetje polletnega obračuna ni predložilo, čeprav bi to moralo storiti, med njimi je 580 zasebnih podjetij, velika večina je imela več kot 100 tisoč tolarjev prometa. Na Zahodu je nepredložitev bilance strogo kaznovana, pri nas so kazni smešno nizke, saj je to gospodarski prestop, za katerega še vedno velja denarna kazen od 450 do 4.500 tolarjev za podjetje in 25 do 250 tolarjev za odgovorno osebo.

Izgube hitro naraščajo

Izgube so v letošnjem prvem polletju znašale dobrih 5 milijard tolarjev in so bile štirikrat

Gorenjska podjetja so imajo v drugih republikah bivše Jugoslavije 533 poslovnih enot, kar 26 odstotkov vseh iz Slovenije, s tržno vrednostjo 7,6 milijarde tolarjev, kar je 13,6-odstotni delež. Podjetja pravijo, da so že izgubila 188 poslovnih enot s tržno vrednostjo 85 milijonov mark. Imajo tudi 167 počitniških enot, kar je 8,6 odstotka vseh, s tržno vrednostjo 1,6 milijarde tolarjev, kar je 12,9-odstotni delež. Izgubila so že 14 počitniških enot v tržni vrednosti 1,2 milijona mark.

večje kot lani ob polletju oziroma za polovico večje kot lani celo leto. Poleg tega znaša nekrita izguba iz prejšnjih let 4,1 milijarde tolarjev. Skupaj torej znaša nekrita izguba približno 9 milijard tolarjev, kar je 20 odstotkov več, kot so v letošnjem prvem polletju znašale obračunane čiste plače in predstavlja 8,8 odstotka ustvarjenih prihodkov.

Na industrijo odpade 85 odstotkov izgub, sledi gostinstvo, gradbeništvo in tehnično poslovne storitve. Z izgubo je polletje zaključilo 451 podjetij, od tega 109 družbenih, deset mešanih in 332 zasebnih. Zaskrbnjujejoče je, da v podjetjih z izgubo dela kar 60 odstotkov zaposlenih v gorenjskem gospodarstvu.

Po občinah je tekoča izguba največja v Kranju in na Jesenicah, kjer imajo po približno 2 milijardi tolarjev izgube, skupaj z nepokrito pa je največja na Jesenicah, kjer znaša 4 milijarde tolarjev.

Izguba zasebnih podjetij imela 5-odstotni delež, po obsegu je izenačena z akumulacijo, ki so jo ustvarila zasebna podjetja. V družbenih podjetjih je tekoča izguba kar 24-krat večja od akumulacije.

Plače naraščale hitreje kot v Sloveniji

Plače v gorenjskem gospodarstvu so lani zaostajale, letos naraščajo hitreje kot v Sloveniji; lani je bil gorenjski delež 9,8-odstoten, v letošnjem prvem polletju je bil 10,7-odsto-

Zasebna podjetja so ustvarila približno 8 odstotkov prihodkov gospodarstva, 23 odstotkov dobička, 43 odstotkov akumulacije in 4,5 odstotka izgube gorenjskega gospodarstva, pri tem pa imajo le 1.648 oziroma 3 odstotke zaposlenih v gospodarstvu. Deloma je to seveda posledica davčne politike, saj imajo prva tri leta olajšave pri davku. Med zasebnimi podjetji oživlja medsebojno posojanje denarja, opazen pa je izredno nizek delež plač ter ob njih visok delež drugih osebnih prejemkov (pogodbeno delo, potni stroški), s čimer so seveda obremenitve manjše.

ten. Povprečna čista plača je mesečno znašala 22.799 tolarjev, realno je padla za 15,3 odstotka.

Druge gorenjske značilnosti so še hitrejša naraščanje izvoza, hitrejša rast prejetih odplačanih obresti (razmerje je še vedno dva proti ena v korist plačanih obresti, skromna rast stalnih sredstev kakor tudi zalog in terjatev, kar 12-odstotno nazadovanje števila zaposlenih (v Trzinu celo 33-odstotno) in povečanje obremenitve z dajatvami za javno porabo (lani na 100 tolarjev 102,6 tolarja dajatev, letos v prvem polletju 108,8 tolarja).

Bilancijski primerjav s Slovenijo še ni, analiza prometa na žiro računih pa kaže, da je delež prejemkov podobno kot prejšnji dve leti 7,9-odstoten, kar je znatno pod deležem števila zaposlenih, ki je 10,4-odstoten. Zelo nizek, le 5,5-odstoten, je delež prejetih kreditov kot tudi sprošenih plasmajev, ki je 6,1-odstoten, medtem ko je delež plačanih obresti pono-

vno v porastu in je 9,8-odstoten. Ob 10,7-odstotne deležu izplačanih plač je v porastu tudi delež izločan za davke in prispevke, ki je 9,8-odstoten. Sorazmerno nizek in zmanjšan je delež odtegnjenih davkov od prometa, ki je 6,2-odstoten, kot tudi 4,6-odstoten delež vrnjenih kreditov in 6,4-odstoten delež plasmajev lastnih sredstev.

Gorenjsko gospodarstvo torej zaostaja v finančnih tokovih, ki oblikujejo rezultat in napreduje pri izdatkih za osebno in javno porabo, pri tem pa v manjšem obsegu uporablja tuja sredstva, za katera plačuje višje obresti in bolj skromno plasira prosta lastna sredstva.

Blokacije računov vse večje

Blokacije žiro računov so 11. avgusta znašale 2,7 milijarde tolarjev, kar je največ doslej, saj so v prvem polletju povprečno dnevno znašale 1,2 milijarde tolarjev. Račune je imelo blokiranih 93 podjetij, od tega 60 zasebnih, ki so imela 4 odstotke skupnega zneska blokacij. Med njimi jih je bilo deset že pred moratorijem prijavljenih za stečaj, 60 pa jih že dalj časa izpolnjuje pogoje.

Podatki o podjetjih, ki imajo blokirane račune so tajni, niso nam jih povedali, zato lahko le ugibamo. Rekorder je jeseniško družbeno podjetje, ki je imelo 11. avgusta blokiranih 992 milijonov tolarjev, zato je seveda vsakomur jasno, da je to lahko le Železarna. Sledi veliko kranjsko podjetje, ki ima blokiranih 375 milijonov tolarjev ter večje podjetje iz škofje-loške občine s 153 milijoni dolarjev. Rekorder med zasebnimi podjetji ima blokiranih 44 milijonov tolarjev, težave ima že nekaj časa. ● M. Volčjak

SLS bo pripravila alternativni gospodarski program

Suša, begunci in nemočna vlada

Ljubljana, 19. avgusta - Če slovenska vlada ne bo sprejela odločnejših ukrepov za rešitev nakopičenih gospodarskih težav, ustreznih ukrepov v zvezi z begunci, še posebej pa hitrega reševanja posledic katastrofalne suše, se je bati, da se bo država znašla pred gospodarskim in političnim zlomom, je menil predsednik SLS Marjan Podobnik na včerajšnji tiskovni konferenci.

SLS vladi sicer priznava nekatere dosežke, med njimi tudi sprejetje odloka, ki prepoveduje uvoz breskev, vendar pa je skoraj povsem nemočna pri pomembnih gospodarskih in političnih vprašanjih, še posebej glede položaja beguncev. Stranka bo pri razreševanju krize sodelovala tudi konstruktivno, saj bodo na kmečkem taboru 5. in 6. septembra na Brezjah tudi uradno predstavili svoj alternativni gospodarski program. "Ocenjujemo, da se v Sloveniji širi protibegunsko in protitujsko razpoloženje, predvsem zaradi neodločnosti vlade, ki nima dodelanih ukrepov glede statusa beguncev. Vlada naj iz Slovenec ne dela nacionalistov, ker to nismo," je dejal Marjan Podobnik. Stranka bo

od vlade terjala takojšen odgovor glede reševanja begunskih problemov, ki so iz dneva v dan bolj pereči in obremenjujoči, ter kljub tragiki jasno začrta mejo, kolikšno število beguncev lahko sprejmemo. SLS je doslej organizirala več kot trideset zbirnih centrov za hrano za begunce. Marjan Podobnik je ob tej priložnosti pozval predsednika predsedstva države Milana Kučana, naj javno pojasni svoja stališča glede gospodarskega položaja in problema beguncev.

Predsednik Slovenske kmečke zveze dr. Franc Zagožen je na tiskovni konferenci povedal, da se razmere na poljih zaradi suše iz dneva v dan poslabšujejo, doslej ocenjena neposredna škoda pa znaša že

kar 10 milijard tolarjev. Dolgoročne posledice bodo še veliko huje. Vlada doslej ni sprejela nobenih ukrepov, ki bi vsaj delno omilili posledice. Živina zaradi napolnjenih hladilnic ponekod ostaja v hlevih in zaradi pomanjkanja krme hujsa, položaj na trgu pa še dodatno otežuje uvoz mesa iz kompenzacijskih poslov. Da bi kmetom vsaj deloma olajšali posledice te nacionalne katastrofe, bi vlada morala odkupiti vsaj petino živine za zakol za potrebe republikanskih blagovnih rezerv. Slovenska kmečka zveza bo tudi zahtevala, da se kmetom za en mesec odloži plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter iz naslova katastrskega dohodka, ki so se v enem letu povečali kar za faktor 5,13, cesar pa kmetje ob slabem letošnjem pridelku zagotovo ne bodo zmogli, po drugi strani pa je takšno povečanje nelogično. ● M. Gregorič

Obisk mladih rotarijancev

Bled - Včeraj je v Slovenijo prispela delegacija dvanajstih mladih članov Rotary klubov iz devetih evropskih držav. Gre za tradicionalno obliko izmenjave mladih v različnih delih Evrope, tokrat pa se v to izmenjavo prvokrat vključuje tudi Slovenija. Namen takšnih srečanj je spoznavanje novih držav in medsebojno druženje mladih iz vse Evrope. Rotary klub je svetovno združenje poslovnežev in strokovnjakov, ki se med drugim ukvarjajo tudi z vodenjem humanitarnih in dobroteljskih akcij. Mladi rotarijanci bodo med drugim obiskali Ljubljano, kjer jih bo sprejel župan Jože Strgar, ogledali pa si bodo tudi Bled, Triglavski narodni park, razen tega pa še Škofjo Loko, Idrijo in Postojno. ● L. M.

OPRAVIČILO

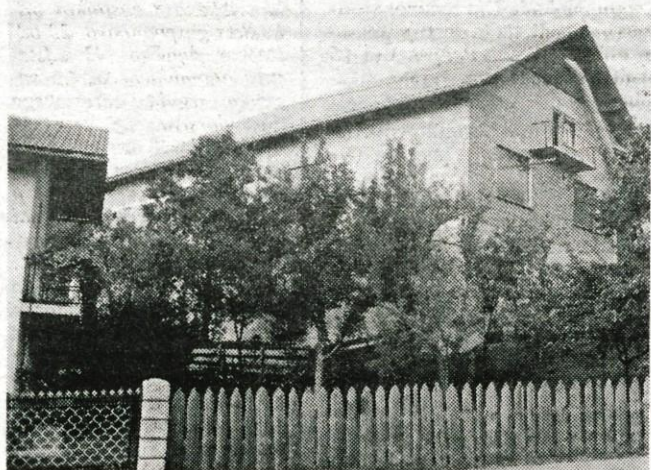
V torkovem Gorenjskem glasu smo v članku »Po sistemu fircbu posel« predstavili nekaj razstavljalcev in obiskovalcev letošnjega 42. mednarodnega Gorenjskega sejma. Pri našem pogovoru z g. Francem Pegamom iz Lenarta v Selški dolini sta se vrinili dve tipkarski napaki, zato se g. Pegamu opravičujemo - v tekstu se pravilno glasi »gost«.

Pomeni nova usmeritev v kmetijstvu samo drobitev ekoloških problemov?

Bomo brez smradu ostali lačni?

Poziv za vasi Hotemaže pri Preddvoru, naj si pridemo pogledat nevdružne razmere, ki jih povzročajo v svinjerejo preusmerjene kmetije, nas je spodbudil, da nekoliko širše osvetlimo problem, ki se nedvomno pojavlja in grozi, da bomo namesto nekaj velikih ekoloških problemov velikih svinjskih farm, po slovenskih vaseh dobili nekaj sto manjših, vsaj za nos nič manj prijetnih. Nič čudnega torej, da se na bližnjem Visokem vaščani taki gradnji upirajo (o tem smo poročali v našem časopisu že junija).

Na probleme, ki jih povzročajo v intenzivno svinjerejo preusmerjene kmetije in na nastale nevdružne razmere okrog njih, nas je opozoril na primeru vasi Hotemaže pri Preddvoru Milan Krišelj. Predlagal nam je, naj si ogledamo stanje na domačiji Jakoba Ajdovca neposredno ob hlevu kmeta Janeza Sodnika. Ko smo jih obiskali, jih ni bilo težko najti: vse hiše pod gostilno Pri Jurčku je ovijal oster smrad, ki nas je že v avtomobilu prisilil h kašljanju, podobno kot to doživimo, kadar se peljemo mimo z gnojnico pravkar poškropljenega polja. Po mnenju Milana Krišlje, gre v tem primeru, ko so sredi gosto naseljenega naselja skupaj postavili kar tri sorazmerno velike hleve z intenzivno svinjerejo, za širši ekološki problem, ki bi ga po zgledih iz tujine morali znati ustrezno rešiti. Nedvomno gre za precejšnje strokovne napake tako pri svetovanju in usmerjanju dejavnosti na teh kmetijah, kot tudi pri urejanju prostora, v sklopu katerega se take gradnje dovoli. Če teorija teh strok dopušča tovrstne posege, pa je potrebno ugotoviti, da jih je praksa s tukajšnjimi neznosnimi razmerami, popolnoma demantirala, je še ugotovil Milan Krišelj.

proti Kokri, da "zajamejo" svež zrak; oken pa zaradi ventilatorja bližnjega hleva, usmerjenega proti njim, sploh ne upajo odpirati; smrad preprečuje ponoči normalno spanje. Pri vsem tem kaže posebej poudariti, da imajo na skromni, toda skrbno vzdrževani domačiji tudi živino (sedaj eno kravo, do nedavnega so imeli tudi dva prašiča) in so torej ljudje, ki so vajeni smradu, ki ga živina povzroča. Ne gre torej za nikakršno preobčutljivost.

Podobne razmere so tudi pri naslednjih sosedih (želijo ostati neimenovani), kjer so poudarili svoje ogorčenje nad dejstvom, da je bila gradnja hleva dovoljena, kljub temu da so vsi sosedji temu na predlokalni obravnavi nasprotovali. Pokazali so nam **lokacijsko dovoljenje, ki je bilo izdano za gradnjo**

hleva za rejo goveje živine in v eni od točk, ki predpisujejo pogoje izgradnje, je izrecno omenjena ventilacija hleva, ki da ne sme povzročati smradu sosedstvu. Pritožba, ki so jo konec leta 1988 naslovili na tedanji Komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občine Kranj, v kateri so opozorili, da je načrtovana izgradnja velikega svinjaka in ne hleva za govejo živino, so dobili zavrnilo, saj da sum o teh nameh ni potrjen in da bo, v primeru, da se izdano lokacijsko dovoljenje ne bo upoštevalo, ukrepala pristojna inšpekcija. Tudi razmere pri njih so nevdružne in ugotavljajo, da jim je dolgoletno delo in vse, kar so vlagali, v takih razmerah popolnoma razvrednoteno.

Ko smo povprašali "povzročitelja" Janeza Sodnika o tem, ali se zaveda, v kakšnih razmerah živijo njegovi sosedji, je podvomil o tem, da je le on povzročitelj, saj njegov hlev ni največji med hlevi v neposredni bližini. Zatrnil nam je, da ima lokacijsko dokumentacijo za hlev za prašičerejo in da je

v teh primerih v prašičerejo. Velike slovenske farme - skupaj jih je v Sloveniji osem - so doslej pokrivalo približno polovico slovenske svinjerejske proizvodnje, druga polovica pa je bila na kmetijah. Skupaj Slovenija dovoljuje približno 80 odstotkov svojih tovrstnih potreb, preostalo pa je dobivala iz drugih delov nekdanje Jugoslavije. Na Gorenjskem, kjer pokrivalo le petino svojih potreb, je v prašičerejo usmerjenih približno 20 kmetij, pretežno v kranjski in tržiški občini, saj so le v ravnih predelih primerni pogoji. Za preusmerjanje v to proizvodnjo, ki je s praktično popolno zaporo meje s Hrvaško še bolj aktualna, so na razpolago sredstva za stimulacijo iz republike, do nedavnega pa tudi iz občin. Najučinkovitejši je seveda položaj na trgu, kjer po besedah inž. Pavlina, tako ugodne cene za prašiče še ni bilo.

Pri gradnji tovrstnih objektov za prirejo pa v Sloveniji nimamo potrebne zakonske regulative, ki bi prepisovala potrebne pogoje in zlasti odmik od bivalnih objektov, kot to poznajo v tujini, prav tako še ni reguliran način uporabe gnojevke. Slednje občutljivo vprašanje, po mnenju inž. Pavlina, naših preusmerjenih kmetij ne bo prizadelo, saj so že doslej pazili, da kmetijske površine teh kmetij zadoščajo za porabo gnojevke (torej v tem smislu prireja ni predimenzionirana), gre le za način njene porabe. To pa je glavni problem že omenjenih velikih farm, ki gnojevke, zaradi tehnologije celo razredčene, ne morejo porabiti. Način prehranjevanja prašičev, kar smo posebej vprašali, na ekološke učinke (smrad) nima nobenega vpliva, vplivajo pa seveda količine. Najidealnejša rešitev teh problemov bi bila izgradnja tovrstnih hlevov izven naselij - torej

Črna gradnja, inšpekcije pa kot običajno

Ko smo na Sekretariatu za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občine Kranj preverjali, kako je pravzaprav z dovoljenji za hlev Janeza Sodnika, smo izvedeli, da je lokacijsko dovoljenje (za hlev za govejo živino!) propadlo, vloga za gradbeno dovoljenje pa je bila zavrnjena. Gradnja v letu 1990 je bila torej v celoti na črno.

Namestnica načelnika Uprave inšpekcijskih služb Andreja Ravnikar pa nam je povedala, da je bila gradnja prijavitelna in na osnovi ogledov gradnja do pridobitve ustreznih dovoljenj ustavljena. Po izdani odločbi o tem, 19. junija 1990, inšpekcije niso več ukrepale...

vložil enako zahtevo tudi za gradbeno dovoljenje. Povedal je, da je sicer prosil za lokacijo izven vasi, vendar so mu na Domplanu (ing. Strupi) tak predlog zavrnili. Gradil je brez gradbenega dovoljenja (prvotno lokacijo so premaknili za 2 metra), celotna zmogljivost izgrajenega hleva pa je za 150 prašičev po ihanski tehnologiji. (načrt, oprema, skupaj z ventilacijo je od Emone Inženiringa). Zanikal je skaljenost odnosov v vasi, v prepričanju, da bodo morali sovaščani razumeti, da gre za njegov kruh. Smrad je mogoče nekaj večji v teh časih visokih temperatur, ko je prisiljen hleve zračiti z ventilatorji na stenah.

Da bi dobili mnenje kmetijske stroke o opisanem in drugih podobnih problemih, smo se obrnili na Franca Pavlina dipl. inž. živiloreje s Kmetijskega zavoda Ljubljana, Enota Kranj, ki se leto in pol ukvarja prav s področjem pospeševanja živiloreje na Gorenjskem. Potrdil nam je, da je v slovenski kmetijski politiki in stroki prevladala preusmeritev od velikih živilorejskih farm (kjer se goji od 60 do 90 tisoč prašičev) h kmetijam usmerjenim v živilorejo oz. konkretno

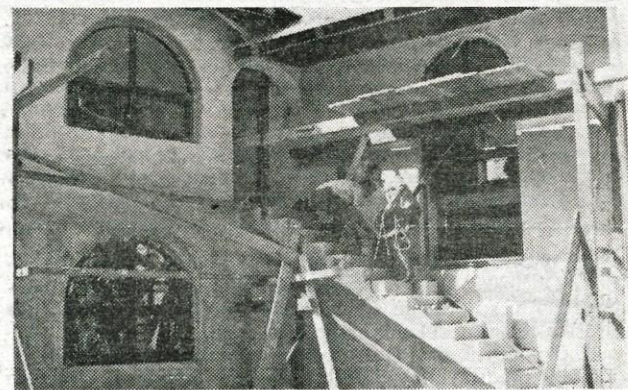
"osamljenih" kmetij obkroženih s pridelovalno zemljo, kot je to praksa n. pr. v Holandiji - vendar bi tak pristop zahteval izredno velike stroške nove infrastrukture kmetij, ki bi se morale v celoti seliti. Na Gorenjskem pa je celotna kmetijska poselitev v strnjjenih vaseh. Dejstvo je, meni inž. Pavlin, da se bo še marsikatera kmetija odločila za preusmeritev v prašičerejo za edina pot verjetno bo prepisati potrebne oddaljenosti teh objektov od bivalnih hiš. Dejstvo pa je tudi, da se je struktura prebivalcev vasi spremenila, več delavskih družin, nevajenih normalnega smradu kmetijske proizvodnje, pa se na to tudi drugače "odziva". Če si bomo želeli zagotoviti tovrstno oskrbo, bo potrebno sprejeti tudi te "stranske učinke."

Na naše vprašanje, ali se kontrolira poraba nepovratnih sredstev stimulacij za gradnjo živilorejskih zmogljivosti, nam je inž. Pavlin zagotovil, da je predviden dosleden nadzor in da bi bila vsaka nenamenska poraba sankcionirana z zahtevkom po vrnitvi celotnih sredstev. Po njegovih besedah, na Gorenjskem takih primerov ni. ● Š. Žargi

Na Jesenicah gradijo islamsko molilnico

Islam za drugačno obnašanje

Jesenice, 19. avgusta - V nekaterih slovenskih dnevnikih je bila objavljena novica o tem, da se na Jesenicah gradi prva džamija v Sloveniji, kar je vzbudilo kar nekaj različnih odmevov. Da bi stvari prišli "do dna", smo si gradnjo ogledali in se pogovarjali s predstavniki islamske verske skupnosti.

Kot sta nam povedala Aiz Omeradić podpredsednik islamske verske skupnosti na Jesenicah in član odbora te skupnosti Dževad Šupuk, ni pričakovati, da bi pod Mežakljo zrastel minaret, pač pa so se odločili, da odkupljeni nekdanji hlev na dvorišču Ulice Viktorja Kežarja 19 a preuredijo v molilnico ali kot temu pravijo mesdij (prostor za poklanjanje Bogu). Delno preureditev teh prostorov so izvedli že pred leti, vendar to ni zadoščalo, zato so se odločili, da objekt temeljiteje preuredijo. Na Jesenicah je po njihovi oceni okoli 400 družin, ki se bodo udeleževale verskih obredov v teh prostorih, pri čemer so poudarili, da bo zagotovo tovrstno versko udejstvovanje zelo pozitivno vplivalo na člane te skupnosti, saj lahko vrednote vere marsikoga odvrnejo od obnašanja, ki njemu, njegovim najbližjim, pa tudi širši skupnosti ni v korist, celo več, to lahko pomeni odvratanje od deviantnih in ekcesnih pojavov. Kot sta nam zatrdirala naša sogovornika, bodo novi pogoji vplivali tudi na politično orientacijo pripadnikov islamske verske skupnosti, ki da jih je, to sedaj spoznavajo, Marojevičeva Stranka za enakopravnost državljanov v mnogočem zavedla in z njimi manipulirala. S tem pa seveda ni rečeno, da se bo v teh prostorih politiziralo.

V hiši bodo prostor za molitev, prostor za verski pouk in stanovanje za imama, ki naj bi ga poslej imeli za stalno na Jesenicah. Celotna gradnja poteka s prostovoljnimi delom pripadnikov te verske skupnosti, kupili so (že lani) le potrebne materiale v skupni vrednosti približno 2 milijona tolarjev. Z gradnjo so začeli spomladi in bo dokončana do konca letošnjega leta. Na vprašanje, kako so si pridobili potrebna dovoljenja in kakšni so odnosi do občine, sta nam povedala, da je odnos občine Jesenice skrajno korekten in da so se potrudili, da si za ta vlaganja pridobijo vsa potrebna soglasja in dovoljenja.

V pritličju je večji prostor (približno 140 kvadratnih metrov), ki bi mu po naše rekli cerkvena ladja, v katerem bodo molitve. V zidu smo opazili zgoraj zašiljeno vdolbino, značilno za orientalsko arhitekturo. Povedala sta nam, da v tem prostoru ne bo nikakršne opreme (razen obešalnikov za zimsko obleko ter polic za obuvalo, saj na obredih udeleženci sodelujejo sezuti). Celotna tla bodo prekrita s preprogami, posebna trdica je velika skrb za čistočo. V prostoru je posebej označeno mesto za vodjo verskega obreda - pravijo mu mimbera - kot posebno zanimivost pa omenimo, da se verski obred izvaja v arabščini in nato še v prevodu. Ko smo povprašali, v katerem jeziku bo ta prevod, smo zvedeli, da bo v bosanskem jeziku. Na stenah ne bo nikakršnih podob, pač pa napisi in citati iz Korana v arabščini. Obljubili so nam, da bomo na otvoritev povabljeni. ● Š. Ž.

Siliranje koruze prizadete zaradi suše

Suša je silažna koruzo na Gorenjskem različno prizadela. Na območjih, kjer je bilo nekaj več padavin, zemlja pa bolj ilovnata, na koruzi še ni vidnih posledic suše. Koruza je na teh površinah v fazi mlečne zrelosti.

Na izrazito prodnatih tleh pa je silažna koruza zelo prizadeta. Koruza se suši in prisilno dozoreva. Storži so majhni, slabo napolnjeni z zrnjem, ponekod na nekoliko kasnejše sajenih njivah, pa jih na več rastlinah sploh ni.

V takih razmerah se pojavlja vprašanje, kdaj tako koruzo silirati?

Listi na koruzi se sušijo od spodaj navzgor. Za odločitev o začetku siliranja koruze upoštevamo, koliko listov je že posušenih in zrelost storža.

Ko so listi koruze pod storžem že popolnoma suhi, deloma pa tudi nad njim, zrnje pa je že prešlo iz mlečne faze v voščeno zrelost, je potrebno koruzo posilirati. V taki koruzi je še dovolj vlage (predvsem v stebli), da bo siliranje potekalo kolikor toliko normalno. Najbolj prizadete koruzne njive so že v tej fazi, zato jih je potrebno takoj posilirati.

Kmetovalcem priporočamo, da njive s silažno koruzo pregledajo in ocenijo, koliko je koruza prizadeta. Celo na isti parceli je koruza lahko različno prizadeta, predvsem ob robovih njive je običajno bolj.

Večjo pozornost pa moramo nameniti tlačenju silaže in polnjenju silosa. Če polnimo lesen silos, pred polnjenjem preverimo, ali niso doge razsušene in so vmes spranje, skozi katere bi bil mogoč dostop zraka do silaže. V takem primeru silos pred polnjenjem omočimo z vodo.

Pri polnjenju silosa moramo zagotoviti, da je suho listje koruze enakomerno porazdeljeno oz. pomešano med silažo. Če se listje nabere na enem delu silosa, ga ne moremo dobro stlačiti in silaža se bo na tem mestu kvarila.

Silažno koruzo imajo pridelovalci običajno na več parcelah, te pa so različno prizadete zaradi suše. Če siliranje prekinemo, moramo silos zapreti in obtežiti. Bolj suho koruzo pospravimo v spodnje plasti silosa.

Poleg zmanjšane pridelke pa bo tudi hranilna vrednost take koruzne silaže bistveno slabša, ker bo treba upoštevati pri sestavi krmnih obrokov.

Kmetijska svetovalna služba:
Franc Pavlin, dipl. inž.

CENTER SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA

JESENICE
Oddelek za izobraževanje ob delu
C. bratov Rupar 2, Jesenice

razpisuje naslednje oblike izobraževanja za šolsko leto 1992/93

1. IZOBRAŽEVANJE OB DELU IN IZ DELA

● srednji prilagojeni program (5. stopnja)

- STROJNI TEHNIK

● srednji program (4. stopnja)

- OBLIKOVALEC KOVIN

(za poklice strugar, frezalec, brusilec, orodjar)

- PREOBLIKOVALEC IN SPAJALEC KOVIN

(za poklice konstrukcijski ključavničar, varilec)

- STROJNI MEHANIČAR

- TALILEC

- PREOBLIKOVALEC

● 3. stopnja

- BOLNIČAR

● 2. stopnja

- PRIDOBIVANJE, PREDELAVA IN OBDELAVA KOVIN

2. STROJNIK CENTRALNEGA OGREVANJA

SEMINARJI ZA VARILCE

- ELEKTROOBLOČNO VARJENJE (osnovni in nadaljevalni)

- PLAMENSKO VARJENJE (osnovni in nadaljevalni)

- ELEKTROOBLOČNO VARJENJE POD ZAŠČITO CO₂ PLINA

4. SEMINARJI IN PREIZKUSI IZ VARSTVA PRI DELU S POŽARNO VARNOSTJO

5. VOZNIK VILICARJEV

6. UPRAVLJALCI ŽERJAVOV

7. SEMINARJI OLJNE HIDRAVLIKE (začetni in nadaljevalni)

8. JEZIKOVNI TEČAJI

V sodelovanju s Centrom za tuje jezike organiziramo naslednje tečaje:

- NEMŠKI IN ANGLEŠKI JEZIK 1., 2., 3., 4. in 5. stopnje

9. RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

Organizirali bomo naslednje tečaje za delo na osebnih računalnikih IBM PC XT/AT:

- DOS, začetni tečaj, 3 x 4 ure

- WORDSTAR, 5 x 4 ure

- DBASE III+, začetni tečaj, 5 x 4 ure

- DBASE IV, začetni tečaj, 5 x 4 ure

- DBASE, nadaljevalni tečaj, 5 x 4 ure

- AUTOCAD, začetni tečaj, 5 x 4 ure

- LOTUS 1-2-3, začetni tečaj, 5 x 4 ure

- JEZIK C, trajanje 5 x 4 ure

Prijave sprejemamo do 11. septembra 1992 na naslov: CENTER SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA JESENICE, Oddelek za izobraževanje ob delu, C. bratov Rupar 2, Jesenice, tel.: 82-185.

Prav lepa je Preddvorska fara

Preddvor - Jutri, sobota, 22. avgusta, se bo ob 18. uri na igrišču za osnovno šolo v Preddvoru začela velika dobrodelna prireditve, ki jo v organizaciji Turističnega društva Preddvor in ob pobudi, da bi od izkupička zbrali denar za prenovo orgel, pripravljajo člani mešanega cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom organistke Marjane Rehberger, ki vodi zbor že petnajst let. V zanimivem programu na prireditvi bodo nastopili Nace Junker, Tamburaši Reteč, Folklorna skupina Sava Kranj, Otroška folklorna skupina Penzion Jagodic iz Vopovelj, čarovnik Grega in domači instrumentalni skupini Hribernik in Mavčič iz Preddvora. Vsi nastopajoči se bodo odpovedali honorarju. Poleg Gorenjskega glasa in ansambla Gašperji so sponzorji prireditve v soboto popoldne v Preddvoru še Šiviljstvo Klakočar, Fotokopiranje Karun, Radio Kranj in Zavarovalnica Adriatic. Prireditve bo še ena od akcij, ki je že lani potekala v kraju skupaj s krajinami za prenovo zvonika oziroma cerkve v Preddvoru. ● A. Ž.

Novo vodstvo TD Kranj - Kranj - Na sestanku Upravnega odbora Občinske turistične zveze Kranj, ki je bil 12. junija v Preddvoru, so kritično spregovorili o delovanju Turističnega društva Kranj in sklenili, da je delo društva treba čimprej oživiti. O ponovni oživitvi društva so razpravljali potem tudi 18. junija s predstavniki mestnih krajevnih skupnosti, izvršnega sveta ter občinske in Gorenjske turistične zveze v Kranju. Na podlagi ugotovitev bo zdaj skupen sestanek spet v ponedeljek, 24. avgusta, ob 16. uri v Kranju, na katerem se bodo dogovorili za delo TD Kranj v prihodnje in za delovanje Turističnega informacijskega centra. Na sestanku nameravajo predlagati tudi novo vodstvo TD Kranj. ● (kj)

Praznik na vasi - Trboje - Člani Kulturno-prosvetnega društva Simon Jenko v Trbojah bodo v nedeljo, 23. avgusta, pripravili kulturno družabno prireditev Praznik na vasi. V prvem delu prireditve, ki se bo začela ob 16. uri, bodo mladi člani društva prikazali življenje in delo na vasi nekoč in danes - stare ljudske pesmi, plese, igre otrok... Za marsikoga bodo zanimive stare dogodivščine ob zvokih citer, obiskovalci pa se bodo lahko popeljali po okoliških krajih tudi s staro konjsko vprego. Po programu bo družabno srečanje s srečelovom, igral pa bo ansambel Čuki. Izkupiček od prireditve bodo namenili za delo društva, predvsem pa za pripravo dvorane v Trbojah za novo gledališko sezono. ● (až)

Večer ob bajerju - Kokrica pri Kranju - Turistično društvo v krajevni skupnosti Kokrica bo jutri, v soboto, 22. avgusta, priredilo tradicionalno prireditev Večer ob bajerju. Prireditve bo pri brunarici TD Kokrica ob Čukovem bajerju na Kokrici, začela pa se bo že ob 16. uri. V programu bodo nastopili moški pevski zbor s Kokrice in domača folklorna skupina pod vodstvom Malke Tolar. Pripravili bodo tudi razstavo zdravilnih zelišč in prikazali ročno izdelovanje opeke iz ilovice. Iz ilovice pa bodo oblikovali tudi različne predmete, sicer pa ne manjka tudi drugih iger na vodi in suhem. Za najlepše urejene hiše in vrtove bodo na prireditvi podelili priznanja. Višek večera pa bo ob mraku, ko bodo po gladini bajerja spustili 2000 lučk v jajčnih lupinah. Za razvedrilo in ples bo skrbel ansambel Trio 3. ● (až)

Veselica s tekmovanjem harmonikarjev - Šenturska gora - Gasilsko društvo na Šenturski gori pri Cerkljah na Gorenjskem bo v nedeljo, 23. avgusta, pripravilo veliko vrtno veselico s tekmovanjem harmonikarjev. Prireditve se bo začela ob 15. uri. Najboljši mladi harmonikar (do 15 let) bo za nagrado dobil 200 DEM, najboljši nad 15 let pa 300 DEM. Podelili bodo tudi priložnostne nagrade. Prijave za tekmovanje harmonikarjev že zbirajo v Gostilni Pavlin, harmonikarji pa se lahko prijavijo tudi najkasneje eno uro pred začetkom prireditve na prireditvenem prostoru. Po tekmovanju bo za veselo razpoloženje skrbel ansambel Bratov Poljanšek. Pripravili bodo tudi tekmovanje v streljanju za muflonko in v kegljanju prav tako za lepo nagrado. Tudi za srečelov bo poskrbeli. Prireditve na Šenturski gori, kjer so letos v krajevni skupnosti asfaltirali (Cestno podjetje Kranj - za katerega v KS pravijo, da zasluži pohvalo) 700 metrov cest, priključkov in dvorišč, uspešno pa uresničujejo tudi ostali program v KS za letos, organizirajo domači gasilci, da bi z izkupičkom dokončali Gasilski dom in se v društvu opremili. Pokrovitelj veselega nedeljskega srečanja na Šenturski gori je predsednik kranjske občinske skupščine Vitomir Gros. ● (až)

Teden dni v Rabcu - Kranj - Turistična agencija Kompas v Kranju tudi letos ni pozabila na upokojenca. Zdej, ko bo vročina slej ko prej pojenjala, morje pa bo še vedno toplo, bo organizirala tedensko letovanje v naselju Cirandela v Rabcu. Odhod prve skupine v Rabac bo 5., druge pa 12. septembra. Upokojenca in drugi se lahko prijavijo (in dobijo tudi vse druge informacije) v agenciji Kompas v Kranju in v njenih poslovalnicah na Gorenjskem. ● (ip)

Ohranjanje sejmskega Kranja

Trgovina in poslovnost

Avgustovski sejmi naj v prihodnje nadaljujejo tradicijo sejmarstva, Zaščita in Slovenska kakovost pa sta lani in letos že nakazali specializirano usmeritev.

Kranj, 20. avgusta - Dogajanja v zadnjem tednu v Kranju in na Gorenjskem letos še posebno potrjujejo, lahko bi rekli "nekakšno navezanost" Kranja na sejmarstvo. Prav nič pretirana ni ugotovitev, predvsem pa ne gre za samohvalno oceno, da je Kranj letos avgusta postal spet, kot v preteklosti, slovensko sejmsko mesto. To tradicijo naj bi potrjeval tudi naprej, čeprav je ob idejah in začetkih različnih sejmov v zadnjem nekajdesetletnem obdobju imel tudi izkušnje, da je potem idejo s sejmom vred odneslo v kakšen drug konec Slovenije. Zdej se začrtani usmeritvi na področju sejmarstva Kranj ne misli odpovedati.

Predsednik Programskega sveta PPC Gorenjski sejem in predsedujoči v izvršnem svetu občinske skupščine Kranj Peter Orehar, je s tem v zvezi odločno nedvoumen: "Splošni, potrošni avgustovski sejem bo prihodnje leto obeležil 500-letnico Kranja kot sejmskega mesta in bo v programu ostal naprej. Specializirani sejmi pa so sporedna usmeritev, ki jo je sprejel Programski svet sejma. Sejem Zaščita, ki si je tudi že pridobil tradicijo in se je letos uspešno poslovil od "vojškega patronata" ostaja naprej s poudarkom humanitarne opredelitve. Slovenski proizvod, za katerim se je lani prvič tako zaprašilo in se je potem še kar nekaj časa dvigoval prah, pa v prihodnje zasluži posebno pozornost. Pripravili smo pravila in program opredelili na tri cilje: Slovenski proizvod, slovenska kva-

Peter Orehar

liteta, mednarodno priznana kvaliteta. Vključiti se morata trgovina in trgovinska oziroma

gospodarska zbornica in predvsem slovensko gospodarstvo, ki naj na ta način tudi identificira državo Slovenijo, kakršno danes svet še premalo pozna."

Odločna je tudi opredelitev kranjske sejmske hiše in Programskega sveta, da je v slovenskem prostoru na sejmskem področju treba narediti kakovostni in organizacijski red. Premalo nas je Slovencev, da bi lahko dva Slovenca imela tri sejme. Sicer pa Gorenjski v sedanji državi Sloveniji vidi svoj prostor in sodelovanje še posebej v prostoru Koroške, Julijske Krajine in Gorenjske.

Kar zadeva bližajoči se že drugi sejem Slovenski proizvod - Slovenska kakovost, ki bo v Kranju od 8. do 11. septembra letos, je direktor Poslovno prireditvenega centra Franci Ekar še konkretniji in jasnejši:

"Mislim, da je laniški poskus oziroma začetek tega tradicionalnega specializiranega sejma za naprej v Kranju marsikoga zavedel. Nobene svetovne novosti in znanosti nismo želeli odkrivati in tržiti ali ponujati v svet. Samo to je bil in je cilj, da kar drugi že dolgo časa počno,

Franci Ekar

zdaj tudi mi v lastni državi prevzamemo in predstavimo, uveljavimo, spodbudimo. Komisija, ki bo podeljevala znake oziroma opredeljene ocene, bo verjela dokumentaciji proizvajalca, presoja pa bo priznanje in kakovost trg. Morebitna zloraba bo povzročila javni odvzem priznanja, znaka, ocene. Sicer pa mislim, da o tem sejmu, opredelitvah, oblikah nimamo kaj razmišljati, ker so mednarodna merila jasna. Bolj se kaže čimprej zamisliti in odločiti, da to pomeni tudi izobraževanje, zagotovitev slovenske avtohtonosti na tem področju in nenazadnje tudi poslovno-turistično predstavljanje Slovenije v svetu. Predvsem pa Slovenska kakovost ne sme biti politična, vladna ali ne vem kakšna zadeva. Zato smo tudi ustanovili Združenje slovenska kakovost." ● A. Žalar

Slovenija ima idealne turistične možnosti

Prijaznosti ni nikoli preveč

Kranjska Gora, 20. avgusta - Jože Kotnik iz Kranjske Gore že trideset let dela v gostinstvu: leta 1969 je bil direktor hotela Park na Bledu in bil tedaj po letih najmlajši direktor slovenskih hotelov nasploh, nato pa je odšel »na svoje«. Jože redno sodeluje pri Pokalu Vitranc v Kranjski Gori, kjer je vodja propagande, pomaga pa tudi športnim društvom in gasilcem v kraju.

Jože Kotnik takole ocenjuje položaj našega gostinstva in turizma: »Včasih je bil slovenski turizem nedvomno višjem nivoju. Posebej na Bledu, kjer so »stari« gostinci kot Vidic, Marjan Jarc, Loh, ohranjali predvsem tradicijo kvalitetnega turizma. Potem pa je bila storjena velika napaka z masovnim turizmom, ki je posegel na angleško tržišče, individualnih nemških gostov je bilo vse manj. In

Jože Kotnik

prav ta individualni gost, ki ti je kot prijatelj in ki te rešuje tudi tedaj, ko si v stiski, bi nam bil zdaj najbolj potreben. Napako z množično turistično industrijo so napravili tudi Švicarji, ki se prav zdaj temeljito ukvarjajo s prihodnostjo turizma.

Turistična promocija Gorenjske ali vse Slovenije bi morala biti celovita in stalna. Pri cenah nikakor ne bi smeli pretiravati, v turističnih krajih pa je za turista vse pomembno: od dobre trgovske ponudbe do lepih detajlov, ki poživijo kraj. Prihodnost pa je nedvomno v manjših, družinskih penzionih s 50 do 100 posteljami, v katerih se turisti dobro počutijo. Za Kranjsko goro je Pokal Vitranc večjega pomena, kot se na splošno misli. To je ogromna in edina reklama, ki je za povrh vsega še brezplačna! V preteklosti se je v Kranjski gori marsikaj premaknilo, a še vedno so izjemne možnosti za razmah izletniškega, planinskega, vodniškega in drugega rekreativnega turizma.

Nič nimam proti folklornim in drugim prireditvam, vendar so učinkovite samo v primeru, če turist ne stoji pasivno ob strani, ampak se v dogajanje aktivno vključuje. Saj tuji turisti ponavadi sploh ne vedo, kaj se dogaja, če pa bi jih znali pritegniti, bi si sodelovanje v folklorni prireditvi zapomnili za vse življenje.

Mislim, da bi morali obnoviti kmetije, kmete finančno podpreti, tako da bi bile prav kmetije dopolnitev turizma. Kranjska gora tudi nujno potrebuje plinifikacijo, saj je nevarno, da je pozimi tako zakajena. Tisti, ki se odloči za dopust, na dopustu rad dobro je. Pomembno za turista pa ni toliko to, da ima na jedilnem listu veliko jedi, pomembno je samo in le to, da je tisto, kar se skuha, vedno enako dobro skuhan. Da bo vedno vedel, da ga kuharji nikoli ne bodo razočarali.

Sam sem začel pred trinajstimi leti s prvo pizzerijo na drva na Gorenjskem. In kaj vidite danes? Menda ponekod dobite že gorenjsko pizzo, kar je ne-

smisel prve vrste! Pizza je samo italijanska in samo od tam izvira in zanjo so primerne samo tiste sestavine, ki sodijo na pizo. Ni treba čisto nič izumljati! Pa imamo na Slovenskem tako odlično hrano in meso! Pomembno je tudi, da se gostu lepo servira, da se mu hrana opremi z dekoracijami - tudi na tem področju bi morali slediti Evropi. O vinski kulturi se na splošno še premalo ve, čeprav imamo v Sloveniji tako kvalitetna vina, ki pa jih sploh ne znamo ponuditi, kaj šele vnovčiti.

Velika napaka je tudi, da se marsikje še vedno streže v neslovenskem jeziku. Marsikateri natakari, ki ne govori slovensko, je lahko zelo delaven, vendar po mojem mnenju ne more k mizi, če ne obvlada slovenskega jezika. Da o sanitarijah seveda sploh ne govorim, saj je daleč največ pritožb predvsem zaradi nesnažnih sanitarij. In prijaznosti seveda nikoli ni preveč!

Skratka: v turizmu bi morali le čimprej slediti evropskim in svetovnim turističnim trendom, jih pozemati in čimmanj sami improvizirati in venomer nekaj izumljati. Slovenija ima idealne možnosti, da zares postane cenjena turistična dežela. ● D. Sedej

Najtežji krompir

Praprotna Polica - Z letošnjim pridelkom zgodnjega krompirja sorte Jerla so pri Ribnikarjevih, po domače pri Kvedrovih v Praprotni Polici pri Cerkljah zelo zadovoljni. Izkopali so na primer tudi krompir, ki je tehtal 1,45 kilograma in je, kolikor vemo, za zdaj najtežji letošnji krompir na Gorenjskem. Suša bo najbrž vplivala na pridelek poznejših sort krompirja. S takšnim "naj" krompirjem bodo Kvedrovi najbrž konec oktobra v Cerkljah lahko posegli po enem od prvih mest na tradicionalni prireditvi Izbiramo najtežje kmečke pridelke Slovenije 1992. Na sliki Angela Ribnikar z najtežjim krompirjem. ● (kj)

Gasilci iz Begunj najboljši

Povsod, kjer v zadnjem času nastopijo gasilci iz Begunj, osvajajo prva mesta in zlata odličja. Tako je bilo tudi na prvem državnem slovenskem tekmovanju, ki je bilo 21. in 22. junija v Velenju, kjer je tekmovalo 119 ekip in med njimi so bili tudi Madžari, Avstrijci in Nemci. Konkurenca je bila huda, gasilci in gasilke iz Begunj pa so vseeno odnesli zlato. Marljivim članicam in članom GD Begunje čestitke. ● (ip)

MOST KLUB POMANJKANJU DENARJA - V krajevni skupnosti Brezje v radovljski občini imajo za letos sicer precej načrtov oziroma dobrih programov, vendar pa zanje, žal, kot ugotavlja predsednik sveta KS Jakob Langus, ni denarja. Pa vendar jim je po lanskem urejanju ceste oziroma sanaciji usada uspelo, da je zdaj na poti k demografsko ogroženi kmetiji na Peračici obnovljen tudi most. Pred nedavnim ga je zgradil bohinjski obrat radovljske Komunale. Kar pa zadeva uresničevanje letošnjega programa, načrtujejo prihodnji mesec v krajevni skupnosti prireditve, od katerih bi radi dobili nekaj denarja za uresničevanje načrtov. - A. Ž.

TRGOVINA
TAMBIEM
STORITVE
VENCELJ d.o.o. tel. 45-052

PONOVO VELIKA AKCIJSKA PRODAJA
V TRGOVINI VENCELJ PREDDVOR
ODPRTO VSAK DAN OD 8. DO 20. URE

Iskra
INSTRUMENTI d.o.o. 64244 Podnart Otoče Sa

OBJAVLJA JAVNO DRAŽBO
TOVORNEGA AVTA UNIS Caddy D/Kamionet furgon,
letnik 1984, registriran do julija 93.

Izključna cena SIT 285.000,00.

Javna dražba bo v torek, 25. 8. 1992, ob 12. uri v tovarniških prostorih.

Ogled je možen isti dan eno uro pred dražbo. Interesenti morajo plačati polov v višini 10 % od izključne cene in oddati svoje ponudbe v zaprtih ovojnica.

V izključni ceni ni vračunan prometni davek. Dražba bo opravljena po sistemu »ogledano - kupljeno«, zato poznejših reklamacij ne bomo upoštevali. Kupec mora blago plačati in odpeljati v roku 5 dni po dražbi.

Izkopavanja na Ajdni

DOKAZI BIVANJSKE KULTURE

Jesenice - Te dni na arheološkem najdišču na višini več kot tisoč metrov visoko nad Potoki pri Jesenicah skupina arheologov, ki jih vodi dr. Slavko Ciglenceki s Instituta za arheologijo pri SAZU, nadaljuje z raziskovanjem te pri nas najvišje ležeče postojanke staroselcev.

Na Ajdni so bili doslej najbolj raziskani ostanke starokrščanske cerkve, za katero je ugotovljeno, da sega tja v peto stoletje našega štetja. Potem ko so ostanke zidov tega kulturnega objekta izkopali, restavrirali in obnovili je celoten objekt predlani dobil tudi zaščitno oostrejšje. Obiskovalci, teh je v teh vročih dneh na Ajdni vsak dan kar nekaj, pa seveda še ne morejo občudovati ostanke ostalih objektov, ki so jih v preteklih letih tukaj le delno raziskali. Gre za 5 stanovanjskih objektov, manjšo od dveh cistern za vodo, grobove. Dosedanja raziskovanja so z lokacijo bivališča in nekaterimi najdenimi predmeti lahko potrdila, da je bila Ajdna naseljena od 1. do 10. stoletja našega štetja. Najdena bivališča so za zdaj zavarovana in prekrita z zemljo ter čakajo na čas, ko se jih bodo arheologi podrobneje lotili.

bi seveda bilo, če bi na Ajdni, ki je površinsko najmanjša in obenem najbolj zaključena lokacija, lahko dokončali izkopavanja. V sedanjem tempu pritekanja sredstev pa kaže, da bodo arheologi izkopavali še desetletja. Ajdna ima med vsemi postojankami najlepšo lego, celotno naselbino, potem ko bi bila raziskana, bi se dalo zelo zanimivo predstaviti. Kaj bi to pomenilo za turizem, se verjetno vsi še ne zavedajo, zglede pa bi lahko iskali pri sosedih v Podjuni in na Šentlenški gori.

je dolga leta raziskoval najdišče na Ajdni, napisala na podlagi dosedanjih raziskovanj. Zdaj se sicer že ve, da pomembnost najdišča na Ajdni ni le v cerkvi iz pozne antike in tudi zgodnjega rimskega obdobja, pač vzbujajo arheološko radovednost predvsem bivališča. Prav o njih pa je bilo doslej najmanj odkritega. Najdenine iz grobov in nekaterih bivališč so premalo, da bi kaj določnejšega sklepali, vendar pa je očito, da ne gre za kulturno niti časovno enovitost poselitve.

sem gor," razmišlja arheolog Andrej Valič, ki je prvič raziskoval najdišče na Ajdni že leta 1975. "Še pred našimi izkopavanji pa so bila roparska izkopavanja, našli smo kar 22 takih najdišč, koliko pa je bilo ropanja tega najdišča v prejšnjih stoletjih, pa seveda nihče ne bo vedel, da ne govorim o naravnih katastrofah, kot je bil na primer potres, ki je prav tako pred kakšnim tisočletjem dodobra spremenil te kraje. O Ajdni nimamo nobenih pisanih virov, še Valvasorjeva ekspedicija, ki je sledila ljudskemu izročilu o ajdovskih grobovih z napismi se je ponesrečila. Niti v blejskem urbarju ni imena o kakšni vasi Ajdna, čeprav najstarejši zapisi omenjajo večino naselij od Žirovnice, Koroške Bele in drugih. Le pripovedke o Ajdih, o ajdovski deklici, ki je pokopana tu gori in gleda na kranjsko in koroško stran, so bajali domačini in ohranjali s tem spomin na poselitev. Arheologi smo se, še preden smo prvikrat zakopali tukaj, lahko naslonili samo na ljudsko izročilo o orjakih na Ajdni."

Brez dvoma bo z vsemi naslednjimi izkopavanji postopoma nastajala podoba o ljudeh, ki so nekaj naseljevali to gorsko območje, od koder je eden najlepših razgledov po gorenjski ravnini. Obiskovalci, ki jih ni tako malo, od sedanjega obiska nimajo posebno veliko: če že najdejo pot na Ajdno, kažipoti sicer so, nobeden v dolini pa ne govori o kulturno turistični zanimivosti, pa se morda ustrašijo dostopa na Ajdno. Pot, ki so jo z brunci zavarovali pred kakim desetletjem arheologi in planinci - markacisti, že razpada, s strohnenimi in docela propadlimi brunci oblikovane stopnice so za ne ravno mlade noge lahko nevarne. Ko bo kdo znal popraviti takšno pot, organizirati ogled z vodičem na Ajdni, bo vse skupaj morda že malo bolj podobno sliki, kot jo o svoji preteklosti znajo ustvariti drugod. Tudi kakšna vitrina s slikovnim ali morda materialnim prikazom najdenin na tem izjemnem najdišču ne bi smela manjkati v teh krajih pod Karavankami.

Zelo zgodnja naseljeva Ajdna dokazuje že najdba kamnite kladivaste sekire iz mlajše kamene ali bakrene dobe, na prehodu med 2. in 3. tisočletjem pred našim štetjem. Iz prvega stoletja našega štetja pa so najdeni predmeti, kot so okrasna sponka, keramika, kovanci. Pravi razcvet pa je naselbina doživela šele v pozni antiki, v 5. in 6. stoletju, ko je zaradi napadov barbarov razpadla rimska država, ljudje pa so se zatekali v naravno utrjene kraje, med njimi na Ajdno. Iz tega obdobja so izkopali bronaste zapestnice, uhane, srebrn prstan s križem, ostanke steklenega kozarca, relikvije v cerkvenem oltarju. Presenetljiva je najdba železnega lemeža, srpa in kamnitega ročnega mlina za žito. Najdba dokazuje, da se je življenje tu nehalo v 7. stoletju, posamezne najdenine pa pričajo, da je bila naselbina obiskovana tudi kasneje.

(Iz zapisa na predstavivni tabli)

"Tokratno izkopavanje, omogočil ga je Zavod za varstvo kulturne in naravne dediščine Kranj, odkriva stanovanjske objekte zadaj za cerkvenim zidovjem. V teh dneh, kar smo tukaj, smo začeli kopati tudi že v tako imenovani kulturni plasti, na dan prihaja po koščkih lončevina, železni predmeti, koščki kosti. Vse dosedanje delo na Ajdni še ni dalo odgovora, kako so ljudje živeli tukaj, niti še ni znanega dokončnega števila bivališč," pravi dr. Ciglenceki. Nekaj tega, kar je bilo doslej odkrito, je v fotografiji in besedi predstavljeno na štirih ponazorilnih tablah, vendar je večina informacij za obiskovalce namenjena poteku restavriranja ostanke starokrščanske cerkve in gradnji zaščite nad izkopaninami. Večji del najdenin pa je še v proučevanju in v konzervaciji.

"Prav gotovo bi bilo najbolje zbrati toliko sredstev, da bi na tako izrednem najdišču, kot je na Ajdni, strokovnjaki lahko delali neprekinjeno sezono za sezono," meni dr. Ciglenceki, arheolog, ki se je specializiral prav za odkrivanja postojank staroselcev. "V Sloveniji imamo na primer okoli osem podobnih postojank, na katerih se občasno izkopava. Idealno

Ko bo izkopavanje zaključeno, pa bodo lahko arheologi odgovorili tudi na vrsto odprtih vprašanj o tem, kdo so bili predniki, ki so poselili te kraje."

Del odgovora bo morda že najti v prvi knjigi, pravzaprav monografiji o Ajdni, ki jo bo sta arheologa dr. Ciglenceki in Andrej Valič, višji kustos Gorenjskega muzeja v Kranju, ki

"Zagotovo je le to, da so na tej višini ljudje živeli okoli 900 let, preden je naselbina dokončno opustela. Ne vemo, kdo so bili, ali potomci Slovanov, ki so se pred nasilnim pokristjanjevanjem umaknili na nedostopno postojanko v gore ali so bili prvotni prebivalci dolin, ki so se pred navali Hunov nekaj stoletij pred prihodom Slovanov v naše kraje umaknili

● Lea Mencinger

KULTURNI KOLEDAR

- KRANJ** - V galeriji Prešernove hiše so na ogled dela nastala v likovni koloniji *Premamura 92*. V galeriji bara Kavka je odprta prodajna razstava jedkanic akad. slikarke Melite Vovk.
- JESENICE** - V galeriji Kosove graščine razstavlja grafike in risbe akad. slikar *Hamid Tahir*. V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik *likovne skupine Iskra* iz Železnikov. V pizzeriji Bistr'ca v Mojstrani razstavlja fotografije *Miha Kersnik*. V pizzeriji Ajdna so na ogled akrili *Marka Rolca*. V bistroju Želva so na ogled skice in risbe *Hamida Tahirja*.
- BOH. BISTRICA** - Usnjarski muzej in Mali vojni muzej (prva sv. vojna) sta odprta ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.
- KRANJSKA GORA** - V okrepčevalnici Rožle je odprta prodajna razstava akvarelov akademskega slikarja *Seada Čerkeza* iz Sarajeva.
- RADOVLJICA** - V galeriji Casa Brigita v Lancovem so na ogled najnovejša likovna dela akad. slikarke *Brigite Požegar - Mulej*.
- BLED** - V vili Prešeren na Kidričevi 1 razstavlja svoja najnovejša dela akad. slikar *Vinko Tušek*.
- BEGUNJE** - V galeriji Avsenik je na ogled razstava *Slike - grafike* dvajsetih slovenskih likovnikov.
- ŠKOFJA LOKA** - V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava slik akad. slikarja *Ganija N. Ljallosija*. V galeriji Fara so na ogled slike *Janeza Justrina. Zbirke Loškega muzeja* so na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure. V galeriji Loškega gradu na ogled razstava slikarsko kiparskih del članov prvega slikarsko kiparskega tabora *Pokljuka 92*. V okroglem stolpu je na ogled razstava slik na steklo.
- TRŽIC** - V paviljonu NOB je na ogled razstava *Slovenski kraji in mesta v XIX. stoletju* iz zbirke muzeja grafik iz Rogaške Slatine. V galeriji Kurnikove hiše je odprta prodajna razstava *Idrijska čipka*. V prostorih A Banke je na ogled slikovno in videotečno gradivo o bibliofilu, lekarnarju in zbiratelju *Bohuslavu Lavicki*.
- KAMNIK** - V galeriji Miha Maleš je na ogled razstava slik in grafik slikarja *Staneta Cudermana*.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

- KRANJ: GRAD KIESELSTEIN** - Na vrtu gradu Kieselstein bo danes, v petek, ob 21. uri koncert kvarteta Ratko Divjak. Jutri, v soboto, ob 21. uri pa nastopa skupina Howitzer.
- BLED: KONCERT V GRIMŠCAH** - V gradu Grimšče bo danes, v petek, ob 20. uri večer komorne glasbe. Nastopila bosta Mojca Zlobko, harfa, in Cveto Kobal, flavta. Vstopnine ni.

OBNOVE SPOMENIKOV

- Škofja Loka** - Natanko ob 100-letnici postavitve spomenika Janeza Nepomuka na Kapucinskem mostu se je Odbor za prenovo starih mestnih in vaških jeder pri škofjeloškem izvršnem svetu odločil, da obnovi že močno dotrajana in ogrožena spomenika Janeza Nepomuka na Kapucinskem mostu in Marjino ali Kužno znamenje na Mestnem trgu v Škofji Loki.
- Obnovitvena dela sta prevzela naša izkušena strokovnjaka, akademska kiparja in profesorja na Likovni akademiji Momo Vukovič in France Kokalj.
- Original spomenika Janeza Nepomuka bo restavriran in prestavljen v Loški muzej, na Kapucinskem mostu pa bo postavljena njegova natančna kopija.
- Zanimivo je, da je restavrador Vukovič v sredini spomenika našel že precej načeto rokopišno listino - Večni spomin, uničene fotografije cerkvenih in posvetnih veljakov Škofje Loke in ohranjen izvod Slovenca z dne 14. maja 1892. V listini med drugim piše, da »se je kip napravil iz prostovoljnih prispevkov in da se je slovesno postavil in blagoslovil 4. nedeljo po veliki noči, t.j. 15. maja 1892«.
- Na Marjinem znamenju bodo v letošnjem letu obnovljeni vsi trije spomeniki. Korozija je skulpture iz peščenjaka že močno načela, tako da so razjede na nekaterih mestih globok kar 7 mm.
- restavrador Kokalj bo spomenike najprej kemično in mehnično očistil, popravil dotrajane ali manjkajoče dele, nato pa utrdil s posebnim utrjevalcem in zaščitil s silikonskim premazom. Ideja je bila, da bo osrednji kip Matere Božje, po vzoru drugih Marjinih znamenj po Sloveniji, pozlatili, vendar letos za to ni bilo na voljo zadosti finančnih sredstev.
- Obnova spomenika Janeza Nepomuka vključno s podstavkom bo občino veljala 481.000 SIT, obnova treh skulptur na Marjinem znamenju pa 1 milijon tolarjev. Omeniti je treba, da so se v zbiranje sredstev za obnovo spomenikov prostovoljno vključili tudi občani preko Župnijskega urada Škofja Loka in Kapucinskega samostana v Škofji Loki, ter gradbeno podjetje Tehnik Škofja Loka, ki je občini brezplačno postavil gradbeni oder za obnovo Marjinega znamenja na Mestnem trgu.

Jernej Prevc

UMRL PAVLE ZIDAR

Ljubljana - V ljubljanskem Kliničnem centru je sredi minulega tedna umrl slovenski pisatelj in pesnik Pavle Zidar. Rojen je bil leta 1932 na Javorniku pri Jesenicah in tam preživel tudi mladost. Nekaj časa je bil učitelj, nato pa se je kot pisatelj osamosvojil. Napisal je 75 knjig, med njimi *Soha* na oltarju domovine, *S konji in peš*, *Barakarji*, *Dim*, ki diši po sestri Juli, *Sveti Pavel*, *Očenaš*, *Tumor*, *Romeo* in *Julija*, *Sveta Barbara*, *Učiteljice*, *Pandorine sence* in druge. Leta 1987 je za svoje življenjsko delo dobil najvišje slovensko kulturno priznanje Prešernovo nagrado. Pisatelj Pavle Zidar sodi med klasike slovenske literature 20. stoletja.

OSNOVNA ŠOLA Janko in Stanko Mlakar Šenčur razpisuje prosta dela in naloge
UČITELJA ŠPORTNE VZGOJE za nedoločen čas z začetkom dela v šolskem letu 1992/93
Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa zakon o OŠ, imeti morajo višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri.
KUHINJSKE POMOČNICE za določen čas za šolsko leto 1992/93
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili na OŠ Janko in Stanko Mlakar Šenčur v 8 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni.

SLIKE S PRIDIHOM POLETNEGA SONCA IN SOLI

Bled - V vili Prešeren na Bledu je ljubiteljem umetnosti postavil na ogled svoja dela slikar Vinko Tušek. Večino teh je slikar naslikal v juliju '92.

Poletje s svojo vročino, lahko bi rekli »ognjem«, je že od nekdanj navdihovalo slikarje. Impresionisti so slikali v pleinairu, pod navpičnim soncem. Poletni kolorit je zasvojili tudi Tuška. Sončna bleščava, ki je navduševala impresioniste, se

pri Tušku kaže kot širok bel rob, ki ga naslika okoli motiva. Bel rob, ki se celo preljuje preko okvirja, daje motivu svežino, zračnost, hkrati pa predstavlja idealno nevtralnno ozadje, na katerem pride motiv še bolj do izraza.

Slike na razstavi so majhne. To so samostojne stvaritve, hkrati pa so lahko predloga za kasnejše, večje slikarije. Vsaka predstavlja značilnost atmosfere, ki jo slikar doživlja ob stiku z naravo. Lahko bi rekli, da so kot zapisi iz popotnikovega dnevnika, tokrat dnevnika Vinka Tuška. Vendar slikar namesto peresa uporablja čopič, črnilo sta zamenjala barva, pesek, listi v dnevniku pa so grundirane slikarske površine. Svoje misli, občutja slikar zapiše v zanj značilnem rokopisu.

Tako pred nami zaživijo podobe, vplete v slikarjevo početniško lenarjenje. Spoznamo, da v vsakem trenutku svojega življenja slikar ostaja slikar, zvest samemu sebi, svojemu ustvarjanju. V vsakem času najde motiv, ki je zanj - za slikarja - tako močan, da ga mora vnesti v svoj slikarski zveščič. Narava, ki jo je stoletja ustvarjalo žgoče sonce, veter in morje, je Tušku dala navdih in ga izzvala, da je v njenih najintimnejših kotičkih poiskal oziroma našel podobe za svoje slike. Z drobci

peska in kamenja, ki so vzeti iz okolja, kjer so slike nastajale, nas postavi na sam kraj dogajanja. S tem naravnim materialom nam dobesedno prinese fragment otoka. Sivo, rjavo in zeleno obarvan pesek, posut po slikarski ploskvi, nam pričara svet čeri, skalnate obale... To poudari tudi s samim reliefnim nanosom materiala. Nasprotje tem zadržanim tonom so žive, intenzivne barve, brez katerih si Vinka Tuška ne moremo predstavljati, saj barva ostaja rdeča nit njegovega likovnega ustvarjanja. Na slikah upodobijo predmete, ki so se sredi poletnega dne znašli na plaži ali v morju. Predmete razstavi, jih razčleni skoraj do neprepoznavnosti in jih potem zopet sestavlja v neke nove podobe, ki pa kljub vsemu ohranjajo obrise oziroma značilnosti, ki so del realnega sveta.

Tokrat si je pod drobnogled vzel obmorsko pokrajino, jutri bodo morda prekmurske ravnice... Tušek torej ostaja tak, kot je vedno bil - išoč, poln domislilic in novih spoznanj.

Irena Jerala

Radovljica - V galeriji Sivčeve hiše odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo *Podobe in pripovedi s slik na steklo in s panjev*. V otvoritvenem programu se bosta z glasbo predstavila **Mateja Blaznik** in **Boštjan Soklič**.

Zrcalo prave slike

Kranj, 20. avgusta - Včasih so priprave in napovedi varljive. Zato pred začetkom letošnjega 42. Mednarodnega sejma, po izjavi za javnost, da bo na prireditvi blizu tisoč razstavljalcev, ni nihče želel napovedovati in vnaprej ocenjevati ne le prireditve, marveč tudi poslovnost tega dogodka. Sploh, ker so bile zadnja leta tudi te prireditve, zaradi katerih Kranj beleži 499. leto sejmstva, morda za kritične ocenjevalce tudi nekako monotone.

Drugačnost "razpoloženja" pa se je vendarle slutila zaradi nekaterih velikih, včasih že znanih imen na tej prireditvi, ki so spet prišla, pa tudi novih iz tujine. Pa se je potem prvi hip vseeno bolj prislubilo, kaj bo s prireditvijo "naredila" druga stran - obiskovalci. Želja in pričakovanje sta se hitro uresničila. Že v prvih dneh so bili v primerjavi s prejšnjimi avgustovskimi sejnji porušeni rekordi nedavnega minulega obdobja. Izjave tistih, ki so se na sejem že dlje časa pripravljali v znamenju: Kupec ima vedno prav, moja skrb pa je, da štejemo cekine, so bile previdne, morda na trenutke tudi namerno ne preveč pohvalne. Potem pa je postalo jasno vsakomur, da ob tolikšnem obisku čez dan in zvečer ni moč prepričevati sebe in drugih, da bi bilo lahko bolje.

Prav gotovo bi bilo vsakomur všeč, če bi bilo za razstavljalce - prodajalce, za obiskovalce z debeljšimi denarnicami, za gostince, za zabavo... bolje. To je nenazadnje tudi vzvod in cilj jutrišnje prireditve, za katero pa letos drži, da je potrdila svoj osnovni namen. Najstarejša trgovina, in ta je v Kranju že 499 let, so vendarle sejni. Kdor ni dober, se zgubi, odide, ali pa sploh ni prišel.

In če kaj, potem je letošnji sejem tudi zrcalo prave slike, kaj je bil kdo včeraj, kje je danes in kam mu kaže jutri. ● A. Zalar

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Predstavitev Laske na Gorenjskem sejmju

Na 42. mednarodnem Gorenjskem sejmju se je posebej predstavilo podjetje Laska iz Avstrije, eno najpomembnejših svetovnih podjetij za izdelavo strojev in naprav v mesni industriji, gostinstvu in pekarstvu, navzoča je kar v 85 deželah sveta. Na slovenskem trgu je prisotna že dve desetletji, saj je kar 90 odstotkov naprav v slovenski mesni industriji Laskinih. Tokrat je na predstavitvi dala poudarek opremi za gostinstvo, zato je povabila številne gorenjske gostince. Laska je bila kot družinska firma ustanovljena že leta 1880, zato ima že četrta generacija lastnikov danes zaposlenih več kot 400 delavcev. Leta 1966 je ustanovila sestrsko firmo Laska-Carnex, njen prodajni program vsebuje opremo za večje hotelske kuhinje in vse druge gastro naprave v gostinstvu.

Nevaren padec industrijske proizvodnje

(STA) Po podatkih Zavoda za statistiko se je fizični obseg proizvodnje junija glede na julij zmanjšal za 7,9 odstotka, najbolj v proizvodnji sredstev za delo, kjer je padel za 26,2 odstotka, medtem ko se je obseg proizvodnje reprodukcijskega materiala zmanjšal za 4,6 odstotka, blaga za široko porabo pa za 12 odstotkov. V primerjavi z lanskim julijem se je fizični obseg proizvodnje zmanjšal za 8,7 odstotka, v letošnjih sedmih mesecih pa v primerjavi z enakim lanskim razdobjem za 15,1 odstotka.

Junija 97 tisoč brezposelnih

(STA) Junija je bilo v Sloveniji prijavljenih 97.175 brezposelnih, od tega 42.559 žensk, kar je bilo za 1,4 odstotka več kot maja. Glede na lanski junij se je število brezposelnih povečalo za 34,6 odstotka.

Ciste plače so se junija v primerjavi z majem povečale le za 1,5 odstotka, najbolj v vodnem gospodarstvu, kjer so se povečale za 12,6 odstotka, v stanovanjsko komunalni dejavnosti za 10,7 odstotka. Zmanjšale so se v družbenih dejavnostih in sicer za 9,1 odstotek, v prometu in zvezah za 3,9 odstotka, v zdravstvu in socialnem varstvu za 3,4 odstotke ter v izobraževanju in kulturi za 0,3 odstotke. Junija pa so se v primerjavi z majem plače realno zmanjšale za 2,8 odstotka, v primerjavi z lanskim junijem pa za 6,3 odstotke.

tehnica
ŽELEZNIKI

Iščemo sposobnega
KOMERCIALISTA

za vodenje prodajne službe in marketinga.

Od kandidata pričakujemo:

- da ima visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri
- da obvlada znanje tujega jezika (angleščina ali nemščina)
- da ima sposobnosti in je pripravljen za delo v teamu
- da je mlajši od 35 let

Delovne izkušnje so zaželene, niso pa pogoj. Nudimo stimulativen OD in možnosti dodatnega izpopolnjevanja na področju dela.

Poskusno delo traja 3 mesece.

Vloga naj vsebuje vsa potrebna dokazila o izpolnjevanju razpisanih pogojev in kratak življenjepis. Vloge sprejema 10 dni po objavi kadrovska služba - TEHTNICA Železniki, Na Plavžu 79, 64228 Železniki.

Prodaja slovenskih železarn po delih ali v celoti

Več kot naivno je pričakovati strica iz Amerike

Železarne so državi veliko dale, zato bi bilo prav, da bi zdaj od nje kaj dobile.

Jesenice, 19. avgusta - Jeseniški radio je na pobudo Svobodnih sindikatov jeseniške Železarne pripravil okroglo mizo, na kateri so sodelovali: v.d. direktor Slovenskih železarn dr. ANDREJ OCVRK, bivša direktorja Slovenskih železarn ANDREJ CETINSKI in ANDREJ APLENC, direktor jeseniške Železarne BORIS BREGANT, predsednik sindikata kovinske in elektroindustrije ALBERT VODOVNIK, predsednik Svobodnih sindikatov jeseniške Železarne DUŠAN THALER in predstavnik delavcev v upravnem odboru jeseniške Železarne EDVARD KAVČIČ. Pogovor je vodila BRANKA POTOKAR, ki je 18 dni pred iztekom razpisa skušala najti odgovor na dilemo: bodo odprodali slovenske železarne po delih ali v celoti?

Thaler: "Slovenska vlada mora čimprej končati agonijo slovenskih železarn, izguba trgov pa ni zadosten razlog za prodajo, saj še ni rešeno vprašanje starih dolgov. Sindikat se boji, da bo nižja cena dela tujcem omogočala bogatenje na naš račun, pomembno je tudi vprašanje, kaj bo to pomenilo za socialni položaj na Jesenicah. Sanacijo železarn naj obravnava parlament, saj se zastavlja vprašanje, kaj bo z njimi, ko bo 1. septembra ukinjen moratorij za stečaje."

Kavčič: "Vlada se je končno angazirala, vendar pa nas je presenetila, saj smo pričakovali, da bo prek upravnega odbora povedala, kaj namerava storiti. Delavci se bojijo, sprašujejo se, koliko jih bo še izgubilo delo."

Ocvirk: "Ključno je, kako dobiti kapital in z njim trg, navetov, tudi tujih, imamo veliko, saj so bili prvi elaborati narejeni že leta 1989, problem pa je seveda v tem, kako jih uresničiti. Vlada se je odločila, da najprej izpelje sanacijo železarn, za takojšen mednarodni razpis, ki odpira možnosti odprodaje po delih ali v celoti, saj časa ni več."

Cetinski: "Res sem 'kriv', da je prišlo do podržavljenja železarn, s tem je bila dana potrebna pravno formalna in upravljalna osnova za učinkovito sanacijo železarstva. Že tedaj smo vedeli, da je bil to le prvi korak, ne predstavljam pa si, da bi se zdaj pokazal tujec, ki bo kar počez kupil slovenske železarne, razen, če bi mu država ponudila ugodnosti. Vključila se je javnost, kar ocenjujem pozitivno, vesel bi bil, če bi se o železarstvu tako razpravljalo že tedaj, so sem bil še direktor Slovenskih železarn."

Vodovnik: "Država je delavce postavila v tajvanski položaj, ki je zanje zelo krut, popolnoma pa je pozabila, da je do lastnine železarn upravičen tudi delavec. Vlada bo zdaj izpeljala, kar ni storil parlament, kjer je običajno vsaj pet za delavce in gospodarstvo pomembnih zakonov, pri tem pa pozablja na tistega, ki je kapital ustvaril."

Aplenc: "Slovenska metalurgija mora ostati pod kontrolo slovenskega kapitala, takšne dileme nisem doživel v vseh svojih letih dela v tujini, za majhno Slovenijo pa je to toliko bolj pomembno, zato je to načelno vprašanje. Pri železarinah tuji kapital računata na visoke donose zaradi cenejših delovnih sil, pri nas znaša 500 mark, v Zahodni Evropi 2.500 do 3.000 mark. Drugih razlik ni, saj naše železarne material kupujejo po svetovnih cenah, staro železo uvažajo, cena elektrike pa je evropska, od 8 do 9 pfenigov za kilovatno uro."

Ocvirk: "Ne moremo govoriti o množičnem vdoru tujega kapitala, v naših sredstvih je njegov delež 0,5-odstoten, v naj-

bolj razvitih državah je 35- do 45-odstoten. Sicer pa železarne niso prvi primer, Avstrijci, so nameravali sodelovati pri izgradnji verige savskih elektrarn, prav tako smo proti koncesijam tujcem pri izgradnji cest, čeprav imamo zelo slabe ceste in na njih letno umre 600 ljudi. Nekaj bo vendar treba storiti. Sicer pa se po 68. členu ustave zemljišča ne smejo prodajati, dokler ne bo sprejet ustrezen zakon, vsako vlaganje je lahko le pogodbeno, torej je tudi vsaka dokapitalizacija lahko le pogodbeno."

Aplenc: "Seveda potrebujemo tuji kapital, toda bistven je večinski delež, bomo obdrževali kontrolo nad svojo gospodarsko in politično prihodnostjo."

Ocvirk: "Vlada se še ni odločila, saj je to stvar dogovora, pogodb, o ponudbah naj bi odločala vlada, sindikati, parlament."

Aplenc: "To se lepo sliši, vendar s stvarnostjo nima zveze. Si kdo denimo lahko predstavljaja, da bi naše železarne dobila avstrijska državna firma Fest, mislim, da je to že na avstrijski strani nesprejemljivo. Možna je manjšinska kapitalna participacija večletnih poslovnih partnerjev slovenskih železarn, nikakor pa ni vseeno, je večinski delež tuj ali domač, saj takšna diskusija sploh ne more biti resna. Le kako naj tako podjetje ohrani kvaliteten izbor, 200 strokovnjakov, kako naj bo zavarovan nacionalni in socialni interes. Tuji kapital si želi samo dobiček, več kot naivno je pričakovati strica iz Amerike. Primerjave z ZDA sicer niso vselej na mestu, toda v avtomobilskih tovarnah, kamor je prišel japonski kapital, sindikatov sploh ni."

Bregant: "Za železarne brez kapitalnega vloška izhoda ni, obstaja sicer nekaj premoženja, ki ga ne uporabljamo v proizvodnji, vendar ga je v tem trenutku težko prodati, njegova prometna vrednost je nizka."

Vodovnik: "Zanima nas, koliko delovnih mest bo ostalo, bomo črnci za novega lastnika? Se bo res na železarneh zdaj zlomilo, kar nam dve leti niso hoteli povedati - da se gospodarstvo namerno spravlja v slab položaj, da ga bo lažje kupiti. Del kapitala morajo dobiti delavci."

Ocvirk: "Prav je, da se začne pri železarneh, saj so drugi veliki sistemi praktično razpadli. Ključna gospodarska zakonodaja skozi parlament ni šla, podobno se nismo uspeli dogovoriti, kolikšen bo delavski delež. Če se z železarjami ne bo nekaj naredilo, se do volitev ne bo zgodilo nič. Če tega ne bomo izpeljali, kako bodo poslovali po 1. oktobru, ko moramo stare obveznosti reprogramirati, povedati, kako jih bomo plačali."

Aplenc: "Nikjer na Zahodu globoke gospodarske krize niso rešili čez noč, tudi pri nas se bo

reševala tri do pet let, ob nižji življenjski ravni. Načrtovana večinska prodaja železarn ne bo rešila zahodnih obveznosti, ki znašajo približno 400 milijonov mark. To je naloga slovenske vlade, stala je pred prejšnjo, stoji pred sedanjo, tega ne bo rešil priliv tujega kapitala. Če bodo železarne večinsko prodane tujcem, delavci ne bodo dobili nič, participirali naj bi pri delnicah splošnega sklada. Tak pristop razlastnitvenja pomeni več korakov nazaj v ameriški kapitalizem pred 30-tim letom, socialni kapitalizem zahodnega sveta je zdaj usmerjen v visoko produktivnost, zato vedno in nujno vsebuje lastninsko participacijo uslužbencev v vseh podjetjih."

Ocvirk: "Pri Tobačni tovarni je tujec zahteval, da imajo delavci 20 odstotno udeležbo pri kapitalu, blokiran je v skladu, dokler ne bo sprejeta lastninska zakonodaja in tedaj bo razdeljen, morda tudi višji, do le do višine državnega deleža."

Kavčič: "V sanacijo smo vstopili resno, pomenila je 1.200 delavcev manj, zdaj pričakujemo podporo vlade. Bojimo se, da nam bodo stvari ušle iz rok, da ni nič vredno, kar smo doslej naredili. Morda tudi v gozdovih, družbenih objektih tiči nekaj denarja, da bi premostili največje težave. Nihče ne omejnja bank, že nekaj časa delamo brez posojil, ker so obresti visoke. Na Jesenicah bi 3.900 zaposlenih lahko naredilo 400 tisoč ton."

Bregant: "Težko čakamo na lastninsko zakonodajo, nesporno pa je, da delavci nekaj že imajo in sicer dokument o neizplačanih plačah, žal bo tako tudi ta mesec. Na Jesenicah želimo ohraniti čimveč, tudi, ko dajemo podporo enotnemu reševanju železarn. Vemo, da bo potrebno nekatere stvari izločiti, vendar ni rečeno, da jih bomo vrgli na smetišče. Če bodo obremenjene le z lastnimi problemi, bodo v drugačni organizaciji in lasti morda zaživele."

Ocvirk: "O železarneh doslej nismo slišali nič dobrega, nihče ni poudarjal, kaj so naredile za državo, koliko so plačale za gradnjo elektrarn, daljnovod, transformatorskih postaj, slišimo le, da ne plačujejo elektrike. Železarne jo plačujejo po 8,5 pfeniga, industrija po 6,5 in široka potrošnja po 7,5 pfeniga za kilovatno uro. Podobno je bilo z izgradnjo družbenih objektov. Obveznosti do bank in javnih podjetij znašajo približno 50 milijonov mark, če valoriziramo vse, kar je bilo narejeno, so obveznosti do države trikrat preplačane, izračun bomo predložili parlamentu."

Bregant: "V knjigah smo našli delavski dom, stavbo šahistov, oddelek za izobraževanje in telovadnico pri Centru srednjih šol, park Podmežaklja, počitniški dom Mežaklja, okolica počitniškega doma, kopalnice, obratna ambulanta, samski domovi, počitniški domovi Crkvenica, Lanterna, Biograd, Stoja, Finida, Ptujске Toplice, Kazina, zaklonišča, ambulanta Javornik, Podmežaklja, 2.429 stanovanj s knjižno vrednostjo 5,5 milijarde tolarjev, prometna je samo tretjina tega, vseh stanovanj pa je bilo 2.999. Vseh zemljišč je 142 hektarov, vsi gozdovi, ki so bili last Kranjske industrijske družbe, niso bili preneseni na Železarne, tako je tega 7.500 hektarov

in številka 40.000 hektarov je torej previsoka. V vse to pa ni zajeto, kar smo kot dobri državljanji kar tako prenašali na druge dejavnosti, da ne omejamo denarja, ki smo ga ob velikem razburjenju Jeseničanov morali večkrat kar tako odvajati v neko, kar tako blagajno."

Ocvirk: "V razpisu so izzeti družbeni objekti, zakonsko je izvezto lastninjenje zemljišč, prav tako vse, kar gre pod denacionalizacijo. Tako bo verjetno večino Plamena zapadlo v denacionalizacijo, saj je bila to prej zadruga. Veriga pa bo morala izraziti svoj interes, zmogljivosti ima, verjetno bo zanjo ključna povezava z nekom, ki ji lahko zagotovi trg. Razpis smo poslali na naslove vseh, ki so se že zanimali za naše železarne, res jih je dvajset, toda ne morem še reči, da je kdo že dal ponudbo, ni je še. Stare dolgove železarn bo v vsakem primeru morala prevzeti država, nikoli ni bilo rečeno, da jih ne bo. Ključni bodo dolgovi do bank, ki bodo sanirani v okviru sanacije bank, ko bo sprejeta garancija za izdajo obveznic za sanacijo bank. Obveznosti do javnih podjetij so 30. junija znašale 50 milijonov mark, predlagali bomo, naj jih država odpiše oziroma kompenzira. Dolgovi do civilno pravnih oseb znašajo približno 50 milijonov mark, ti bodo v vsakem primeru ostali železarjam, saj ni pravne osnove za njihov prenos. Zato pa je potrebnih 72 milijonov mark za obratna sredstva in 30 milijonov mark za nujne investicije."

Cetinski: "Ključni problem železarn je rentabilno poslovanje, pozdravljam razpravo o prodaji železarn, vendar se bojim, da bomo na koncu vsi razočarani in presenečeni bom, če bo razpis uspel. Sanacija železarn je v teh težkih gospodarskih razmerah izjemno težak zalogaj, osebno pa sem prepričan, da se ne bo moč izogniti vsaj delni prodaji železarn, vendar pa to ni bistveno, najpomembnejša je celovita sanacija. Železarne so v zadnjih letih same že veliko naredile, če ne bi, bi jih že pobralo. S tem bi morali nadaljevati, na racionalen način, brez čustev."

Aplenc: "Lani so imele Slovenske železarne 208 milijonov mark izgube, od tega 68 milijonov poslovne, od tega so dale 20 milijonov mark za odpravnine delavcem, dokupe let itd. Znašala je torej manj kot 50 milijonov mark, kar je manj kot 10 odstotkov celotne prodaje, po moji oceni ima tako podjetje vsekakor perspektive, seveda v urejenih ekonomskih razmerah. Konec lanskega leta smo načrtovali 500 tisoč ton letne proizvodnje, tik pred mojim odhodom je bilo ocenjeno, da bi v drugem polletju lahko prodali 250 tisoč ton, projekcija je bila torej pravilna."

Cetinski: "Direktor Bregant mi je medtem pokazal rezultate poslovanja jeseniške Železarne v letošnjem prvem polletju, številke so me presenetile. Pod črto je sicer izguba, približno 20 milijonov mark, toda, če odštejem stroške obresti in amortizacije, se izguba spremeni v dobiček. Dvomim, da ima slovenska kovinsko-predelovalna industrija v povprečju takšne rezultate. V Železarji je bilo torej v zadnjih letih veliko narejeno za rentabilnost poslovanja, mislim, da je ena ne tako pogostih slovenskih tovarn, ki je sposobna konkurenčno prodajati na zahodnem trgu, njen ekonomski položaj torej ni tak, da bi bilo treba nad njim obupati."

Aplenc: "Slovenske železarne so kvalitetno podjetje, ki ima velik potencial, zato je zelo pomembno, da ostanejo v slovenski lasti."

Ocvirk: "V sanacijskem programu, ki smo ga predložili vladi, je predvidena prezaposlitev 35 odstotkov delavcev do leta 1995. Strokovnjaki ocenjujejo, da bi bili s tem na evropski ravni, kaj več noben tujec ne bo mogel zahtevati." ● M. Volčjak

SNOVANJA

Damir Globočnik

Ob rob likovnemu dogajanju na Gorenjskem

Vse od petdesetih let dalje so se v likovno življenje Gorenjske vedno intenzivneje začeli vključevati domači likovniki, ki so se izšolali na leta 1945 ustanovljeni Akademiji za likovno umetnost, Šoli za oblikovanje in Višji pedagoški šoli, mnogi pa so se z osnovami likovne umetnosti spoznali na številnih tečajih. Od časa prve razstave leta 1954 v pritličnih prostorih Prešernove hiše v Kranju dalje, na kateri je svoja dela predstavil slikar Ljubo Ravnikar, je galerijska dejavnost na Gorenjskem dosegla nesluten razmah.

Vsaka občina posebej je želela imeti svoje likovno razstavišče. Osrednjim galerijam - Prešernovi hiši, Mestni hiši, Baročnem dvorcu v Kranju, galeriji na Loškem gradu v Škofji Loki, Šivčevi hiši v Radovljici, Pakviljonu NOB v Trzinu, Kosovi graščini in Salonu Dolik na Jasenicah, razstavišču Veronika v Kamniku idr., ki so bolj ali manj prevzele vodilno funkcijo na določenem območju, so se pridružili še številnejši improvizirani razstavnici v prostorih knjižnicah, šolskih avlah, dvoranah, podjetij in občinskih stavbah, ki so večinoma zrastle iz ljubiteljskih pobud. Svoji galeriji (Galerijo Lipa v Kranju in Galerijo Ivana Groharja v Škofji Loki) sta si omislila tudi kranjsko in škofjeloško združene likovnih umetnikov. S sprostitivno zakonodajo, ki jo najbolj ponazarja sejem »Ars - Antiquitas - Flora« na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, ki se ga velika večina »državnih« galerij zaradi nezaučljivosti ne udeležuje, pa so se na Gorenjskem pojavile še številne zasebne galerije: Galerija Bevisa v Kranju, Galerija Avsenik v Begunjah, Majolka v Kamniku, Fara v Škofji Loki, Casa Brigita in Kamen v Radovljici idr. Še pred razcvetom razstaviščne mreže pa je svoje organizacije uspelo ustanoviti amaterski slikarjem. Jeseniški Dolik tako nepretrgano deluje že od leta 1946. Poleg slikarjev, grafikov in kiparjev se v likovno panoramo vključili tudi fotografi, avtorji objektov, instalacij, ambientov, eksperimentalni umetniki, oblikovalci in arhitekti.

Nešteta množica razstavišč in razstav, ki so na strnjem in raznovrstnem način omogočale seznanjanje s številnimi likovnimi novostmi in s tem vzdrževale veliko raznolikost likovnega življenja na Gorenjskem, je umetnikom dajala priložnost sprotnega preverjanja svojih dosežkov. S pomočjo danes že starejše ali srednje generacije likovnih umetnikov se je na Gorenjskem v povojnih letih uveljavila večina tistih likovnih, ki jih združujemo pod skupnim imenom modernizem. Prav tem, nedvomno kvalitativnim ustvarjalcem, ki so še tudi danes na vrhuncu svojih ustvarjalnih moči, bi morali posvečati več pozornosti, med njimi tudi fotografom. Tako bo Janez Marenčiču, članu FKK Janez Puhar iz Kranja, v katerem je skupaj s Tonetom Marčanom in drugimi v prvih povojnih letih uveljavil na področju krajinske fotografije vrsto novih likovnih pristopov, ki so bili v marsičem sorodni tistim, ki so jih dosegli slikarji, grafiki in kiparji, v prihodnjem letu Moderna galerija v Ljubljani pripravila retrospektivno razstavo. Hkrati se v obliki diplomatske naloge na umetno-

zgodovinskem oddelku Filozofske fakultete pripravlja retrospektivna obdelava ustvarjanja kranjskega slikarja Milana Batiste. Tak pregled svojega dela bi si ravno v današnjih časih zaslužil tudi poljanski slikar Ive Šubic in še marsikdo drug. Na monografske zapise in analize so doslej naleteli le opusi treh gorenjskih likovnih umetnikov Lojzeta Dolinarja, Ljuba Ravnikarja in Staneta Cudermana. Slednjemu so v letošnjem letu razstavo in več kot dostojen katalog pripravili v Kulturnem centru Kamnik. Z zgodovinske distance bi bil zanimiv pogled na to, kolikšnega deleža pozornosti javnosti in velikokrat tudi »proračunske pogače« so bili deležni tisti ustvarjalci, ki jih bo stroka prepoznala kot kvalitetne, in kolikšen tisti, ki so si ju znali priboriti, če ne drugače tudi z lastno agresivnostjo, čez nekaj let pa jih ne bo omenjal nihče več. Že v preteklosti je iz slovenske likovne zavesti, ki se je izraževala predvsem okrog umetnikov, ki so se navezovali na Ljubljano, izginil že marsikateri avtor, njegovo mesto pa bo morda uspel zasedati tudi kakšen iz perifernejših likovnih centrov. Vrednostni kriterij, med katerimi ni najmanj pomembna prav časovna oddaljenost, bodo tako sčasoma tudi na Gorenjskem uspeli izluščiti pomembnejše avtorje iz množice manj pomembnih. Ugodna priložnost za njihovo prepoznavanje je predstavljalo tudi sodelovanje Gorenjske na »Medregionalni likovni razstavi«, ki jo skupaj pripravljajo vsa slovenska pokrajinska likovna razstavišča in sprva vsakoletna, nato pa dveletna akcija »Likovna prizadevanja na Gorenjskem« pri Gorenjskem muzeju.

Odpriost gorenjskih likovnih razstavišč - na začetku sicer predvsem Kranja in Škofje Loke - je bila v preteklih desetletjih izjemna. Temu primerno je bilo tudi veliko število prirejenih razstav. Na žalost smo se prepozno začeli zavedati, da nima enake teže razstava prirejena v prostorih šole, združnega doma ali gostinskega lokala, kot tista, ki je pripravljena v prostorih zato poklicane in usposobljene strokovne institucije. V preteklosti poudarjan policentričnosti z enim samim velikim kulturnim centrom v Ljubljani in množico pokrajinskih središč (Kranj, Škofja Loka, Jesenice...) ter še številnejšo podmožico, v kateri so se začeli porazgubljati vrednostni kriteriji o tem, kaj sodi le v občinske, krajevne in kaj v regionalne okvire, je povzročil, da so se začela deliti (drobiti) tudi sredstva, za katera so se lahko razni odbori, pododbori, zveze, amaterske likovne skupine in združenja potegovali povsem enakovredno.

Ob množičnosti prirejenih razstav pa je (občinska) kulturna politika včasih povsem pozabila na same avtorje. Sredstva, ki so bila že tako skopo odmerjena so se še nadalje delila, kar ni bil problem samo gorenjskih, temveč večine slovenskih likovnih razstavišč. Ta največkrat niso mogla uveljaviti predračunskih postavk, ki bi vključevale tudi sredstva za razstavnine in za tisk katalogov, kar je pri organizaciji razstave največji strošek, a se mu je mogoče tudi najlažje izogniti, saj bo hvaležen umetnik pripravil svojo razstavo tako ali tako, se zadovoljil z objavo v časopisju, ki, resnici na ljubo, izredno skrbno spremljajo razstave in druge likovne dogodke. Če je le mogoče, se varčuje pri tisku katalogov še živčnih avtorjev, ki jih pravzaprav tudi najbolj potrebujejo. Katalogi ne predstavljajo samo najpomembnejši dokument o neki razstavi, temveč so tudi neke vrste umetnikova »izkaznica«. Z njihovo pomočjo lahko njihova dela prispejo tudi do tiste likovne publike, ki si jih ni mogla ogledati takrat, ko so še visela v galerijskih prostorih, torej razstava z njimi seže daleč preko okvirov samega kraja, v katerem je bila prirejena. Z njo umetnik lahko naveže nadaljnje stike - tudi s tujino. Ne pozabimo na delež kulture pri uveljavljanju slovenske državnosti, v kateri je določen delež z vrsto likovnih razstav in projektov (Ljubljanski mednarodni grafični bienale, gostovanje razstave Jožeta Plečnika v številnih svetovnih velemestih, skupno razstavo Plečnika in katalonskega arhitekta Antonia Gaudija, ki je bila prirejena v času ICSID-a, trienale Ekologija in umetnost v Mariboru, vrsto osebnih razstav slovenskih likovnih umetnikov itd.) pripadajo tudi likovni umetnosti. Sami umetniki se zato, da bi prišli do ustreznega kataloga, pogosto poskušajo povezati s sponzorji, ki takšne oblike sodelovanja, kljub temu da bi jim le-ta končno lahko prinesla tudi določen reklamni uspeh, seveda niso vajeni. Podjetja se umetnikov spominjo le takrat, ko z največkrat slabo organizirano razstavo želijo zadostiti »potrebam zaposlenih po likovnih dobrinah«. Možno so seveda izjeme. V velikem številu so se sponzorji odzvali pri eni najzanimivejših razstav lanskega leta, predstavitvi zgodnjih in najnovejših del Jožeta Tisnikarja na Loškem gradu. Zaključimo z upanjem, da spremljanje vsake razstave z zloženko, ki je obenem tudi vabilo, skladišče strnjene podatkov o umetnikih in samo skopaj informacija o njihovem delu, ne bo postalo pravilo.

Drug pereč problem predstavlja razstavnine. Nekateri prireditelji razstav jih izplaču-

VSEBINA

39

DAMIR GLOBOČNIK: Ob rob likovnemu dogajanju na Gorenjskem

EDO TORKAR: Na poti k sebi in k drugemu

ANDREJ VALIČ: Ugibanja in predstave o Triglavu

FRANC KRIŽNAR: Glasba 10. festivala Radovljica 92

BESEDÁ UREDNICE

Tokratno poletno številko *Snovanj* uvaja uvodno razmišljanje umetnostnega zgodovinarja Damirja Globočnika o nekaterih problemih na gorenjski likovni sceni. Edo Torkar predstavlja jeseniškega pesnika in igralca Milana Kristana. O prvobitni staroslovanski kulturi na območju jugovzhodnih Alp razgrinja razmišljanje arheolog Andrej Valič. Pregled glasbenega dogajanja na pravkar minulemu festivalu Radovljica 92 je zabeležil muzikolog Franc Križnar. Lea Mencinger

jejo, drugi pa ne, kljub temu da DSLU vsem tistim galerijam, muzejem in razstaviščem, ki so vezana na državni proračun priporoča njihovo izplačevanje (izplačevati so jih dolžna!) in posreduje normative, ki sporočajo, da pripada »za osebno razstavo razstavnina v višini povprečnega osebnega dohodka delavca z visoko izobrazbo v negospodarstvu, za osebno pregledno razstavo za daljše obdobje v negospodarstvu v višini treh osebnih dohodkov, za razstavo grafik, risb in fotografij 40 odstotkov manjši znesek« itd. Za informacijo lahko postrežem zgolj s podatki Gorenjskega muzeja, ki je lansko leto za pripravo 16 likovnih razstav mogel nameniti le nekaj čez 100.000 din, s katerimi ni bilo mogoče izplačati niti ene same razstavnine. Druga razstavišča so to vprašanje rešila drugače; izplačujejo samo delne zneske, ali pa s soglasjem z avtorjem sredstva za razstave uporabijo za tisk spremnega materiala k razstavi: vabil, zložen, katalogov in plakatov. Ne gre zanikati, da si je kar nekaj izmed več kot 600 članov DSLU uspelo zagotoviti vsa priznanja, finančno varnost, uspeh v tujini, velika večina pa jih ni imela tako srečne roke. Umetnike naj bi praviloma bolj zaposlovali likovni problemi v umetnosti, ne pa njene neumetnostne funkcije, ki od njih zahtevajo najmanj, da so sami zaslužili tak naslov, stopajo v konkurenčni boj za pičla sredstva, se podrejajo zakonom umetnostnega tržišča in slikajo eno »zares« in drugo »za eventualnega kupca« (prisotna so bila prizadevanja, da bi jih izenačili z obrtniki, in njihove ateljeje z donosnimi poslovnimi prostori), si poiščejo zaposlitev, ki jim najverjetneje odvzame večino prepotrebne časa za ustvarjanje, da se skratka soočajo s trdo stvarnostjo »možnega«. Likovniki se večinoma ravna po lastni presoji. Tudi na Gorenjskem, še zlasti zaradi pomanjkanja komunikacij med posameznimi likovnimi združenji verjetno lahko pričakujemo spremembo v oblikah povezovanja umetnikov; ustanovitev izvensistemskih skupine avtorjev, ki bi občasno razstavljali skupaj, predvsem pa si skušali

zagotoviti boljše pogoje dela, je v danih okoliščinah že nujna. V marsičem ne bi bila zgrešeno zgledovanje po »trajni delovni skupnosti« Equurna, ki kot profilirana galerija veže nase le točno določen in izbran krog avtorjev, skrbi za prodajo njihovih del, gostovanja v tujini itd.

Ob vsej tej problematiki ni presenetljivo, da se ustvarjalci, če le morejo, včasih zatekajo pod okrilje zasebnih galerij, ki se lahko obnašajo tudi tržno, to pa pomeni tudi, da se potrudijo, da umetniki včasih v njih uspejo prodati tudi po več likovnih del. S kontinuiranim pregledom vodilnih slovenskih likovnih umetnikov, ki je doslej zajel Franceta Slano, Meška Kiarja, Janeza Boljko, Nikolaja Omerzo in Jožeta Ciuhona, nadaljuje Galerija Bevisa v Kranju. Galerija Avsenik v Begunjah pa predstavlja tudi ustvarjalce mlajše generacije. Seveda se tudi »proračunske« galerije poskušajo obnašati tržno: lep primer je letošnji »1. Ex-tempore« v Kranju in malce zaspala akcija »Likovno delo trimesečja«, pri katerih je Likovnemu društvu iz Kranja večino sredstev uspelo pridobiti od zasebnikov, kot sponzorja za glavne nagrade na Ex-tempore pa kranjsko občino. Bolj žalostna je podoba Galerije Lipa kot prodajne galerije, saj, kadar ni občasnih razstav, v njej visijo več ali manj ena in ista dela, mnoga izmed njih tudi izredno kvalitetna in na voljo po nizkih cenah. Zdi se, da nakup likovnih umetnin za darila, kljub temu da se uvršča med davčne olajšave, še dolgo ne bo postal vsakdanja praksa. Kot posebno obliko sponzoriranja umetnikov je treba omeniti likovne kolonije. Najdaljšo tradicijo na Gorenjskem ima Groharjeva slikarska kolonija, samo v letos so bile prirejene tudi tri druge: kolonija na Polkljuki, v Premanturi ter na Lancovem. Slednja je v svoj sklop vključila tudi literarne in glasbene večere, pogovore z likovnimi kritiki in se iz konvencionalne likovne kolonije spremenila v enega pomembnih kulturnih (ali vsaj likovnih) dogodkov na Gorenjskem.

Galerije v povojnem razvoju muzejske mreže na Gorenjskem zavzemajo posebno mesto. Večina izmed pomembnejših galerij (Kranj, Škofja Loka, Radovljica, Trzin...) namreč deluje v okviru muzejev, v sklopih katerih jim največkrat lahko pripada najaktivnejša vloga, s katero so muzeji najizraziteje lahko posegli v kulturno življenje določenega kraja, seveda le če so imeli tudi posluš za galerijsko dejavnost. Galeristom, ki jih na Gorenjskem pravzaprav ni, saj večina opravlja ta posel ob svojem rednem delu iz veselja in entuziazma, ob razdajanju na vse strani velikokrat ostaja le malo časa za velikopotezno zasnovane projekte. Poleg spremljanja aktualnih umetniških snovanj je naloga galerij - kot muzejev moderne umetnosti - tudi zbiranje likovnih del, dokumentacije o avtorjih in razstavah, pripravljanje tematskih, antoloških, skupinskih in preglednih razstav. Kar v navado bi moralo priti, da se ob vsaki pomembnejši razstavi odkupi kakšno delo za likovno zbirko. Rezultat te prakse odkupov in zbiranja gradiva v preteklosti sta tudi razstava »Gorenjski likovni umetniki - modernejše smeri« v Baročnem dvorcu v Kranju in izbor del in stalne zbirke Muzejev radovljiske občine v Šivčevi hiši v Radovljici. Seveda same galerije v ustvarjalnem umetniškem procesu še zdaleč niso najpomembnejši člen, ta vloga vedno pripada samo avtorjem, so pa tisti vzvod, ki ustvarjalcem marsikdaj lahko pomagata utreti pot do medijev, sponzorjev, gostovanj v drugih galerijah itd. S premišljenim sodelovanjem z najkvalitetnejšimi razstavljalci, predstavniki vseh smeri umetniškega ustvarjanja, tako tistimi z akademsko izobrazbo kot tudi z nadpovprečno nadarjenimi samorastniki, ter tudi s sklenjenim obravnavanjem ene same vrste umetniške ustvarjalnosti, kakršnega predstavljajo npr. vsakoletne razstave otroške in mladinske ilustracije v Šivčevi hiši v Radovljici ali razstave fotografij v okviru Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju pa si sama galerija lahko utrjuje in izgraja svoje ime in pomen v določenem prostoru.

Edo Torkar

Intervju s pesnikom in igralcem Milanom Kristanom

Na poti k sebi in k drugemu

Milan Kristan se je rodil pred malo manj kot štirimi desetletji na Jesenicah, kjer povečini še zdaj živi. Po diplomu na primerjalni književnosti in umetnostni zgodovini na Filozofski fakulteti v Ljubljani se je zaposlil na Srednji gostinski in turistični šoli v Ljubljani, kjer poučuje slovenski jezik in zgodovino umetnosti. Zadnji dve leti ima polovični status svobodnega umetnika.

Že kot študent se je pridružil eksperimentalni gledališki skupini Vetrnica, s katero je veliko gostoval doma in po svetu. (Francija, ZDA, Kanada...) Tej skupini, ki se zdaj imenuje Ljudje z reke in ima svoj domicil na neki kmetiji v dolini Dragonje pri Kopru, je še danes zvest, ves čas pa se tudi ukvarja s pisanjem poezije in proze. L. 1985 je izdal pesniško zbirko PESMI, naslednje leto pa še zbirko kratkih liričnih proz IZPISKI.

Nikar se ne ustraši, ne bom te spraševal, ali daješ pri svojem umetniškem udejstvanju prednost gledališču ali poeziji, saj domnevam, da gre pri obojem le za dve izrazni obliki enega in istega prizadevanja...

"Pri pisanju je človek vedno sam, v gledališču pa je vse delovanje tesno povezano z večjo ali manjšo skupino sodelavcev. Pri pisanju so osnovno izrazno sredstvo besede, ki jih v ustvarjalnem postopku urediš v neko bolj ali manj smiselno celoto, izraznost pri mojem gledališkem delu pa se z besed širi še na druga področja, od zvokov, gibov, predmetov do odnosov, ki iz tega izvirajo. Pisanje mi tako pomeni neko svojevrsno komunikacijo s samim seboj, šele pozneje z drugimi, medtem ko se mi pri mojem gledališkem delu zdi bistveno to, da mi omogoča na drugačen način biti skupaj z ljudmi.

Tale najin pogovor, no, dopisovanje, začnjam nekoliko hendikepiran. Namreč, poznam tvoje pisanje, nisem pa se udeležil še nobenega od tvojih gledaliških eksperimentov. Ne zato, ker ne bi imel priložnosti za to, ali pa, ker bi bil zaprežen pristaš klasičnega teatra, kar nisem; pač pa zato, ker sem po tem, kaj se je o Vetrnici govorilo in pisalo konec sedemdesetih let, ko je doživljala svoj prvi vzpon in razcvet, dobil vtis, da gre za nekakšno elitno zadevo, ne elitno v meščanskem smislu, pač pa, da so k njej pripušeni nekakšni duhovni izbranci (in pa tisti, ki bi to želeli biti), ki se grede nekakšne kolektivne seanse. Pa tudi strah me je bilo, da bi bil iz udobne pozicije gledalca in opazovalca pahnjem v nekaj, kar ne maram, in nekakšno sodelovanje, v prisiljeno spontanost, v duševni stripiz pred ljudmi, ki jih ne poznam. Predsodki kroničnega introvertiranca ali v zasebnosti in v udobje zaljubljenega malomeščana?

SKUPINA Vetrnica, ki sem se ji pridružil leta 1974, je doživljala zanimiv razvoj - ves čas pa je njeno delo nihalo med gledališkim uprizorjanjem in eksperimentiranjem, ki je bilo večkrat na robu pri nas znanih ali sprejemljivih gledaliških iskanj. Mislim, da se v tem skriva tudi vzrok za nerazumevanje, ki ga je bilo včasih moč čutiti pri tistih, ki so se z našim delom srečali. Prve predstave - Večeri Vetrnice, predstavi "O" in Kopanje so bili gledališki dogodki, v katere pa so včasih posegli tudi obiskovalci. Večkrat se je namreč zgodilo, da so naši gostje izrazili željo, da bi se nam med večerom priključili. Zato smo prvemu - gledališkemu delu naših večerov začeli dodajati še drugega - paragledališkega, v katerem so bolj ali manj spontano nastajale improvizacije med nami. Nikoli nismo zašli v smer psihodrame, niti ni bil naš namen poskus razgaljanja posameznikov, tem-

več je bilo naše osnovno vodilo želja, da bi v človeku poiskali oziroma zbudili tisto, kar imenujemo "otroška odprtost". Otroci pri igri zelo hitro dosežejo stik, tudi zelo hitro znajo izraziti različne občutke od sprejemanja, privlačnosti do odklanjanja in agresivnosti. Odrasli pa smo pri tem precej bolj zadržani, saj nas silno bremeni naša racionalnost. Vse moramo premisliti, plezamo čez visoke plotove, preiskujemo stranske ulice, šele potem se, če se, napatimo proti sočloveku. Pri teh naših poskusih sproščene komunikacije so se nam večkrat pridružili ljudje različnih starosti, nekateri popolnoma neobremenjeni, drugi pa pod težo svojih teoretičnih ali idejnih razmišljanj pa tudi različnih predsodkov. Mogoče je pri vsem tem najpomembnejše to, da k ljudem pristopiš preprosto, brez strahu, kakor da bi se priključil igri. Res pa je tudi to, da za naše poskuse nismo vedno našli prave oblike, da nismo bili zmeraj in do vseh dovolj pozorni, pa tudi primerne prostora nismo imeli. Iz teh nerodnosti je počasi nastajal "imidž" skupine, o katerem govoriš. Mislim, da smo imeli še dve drugi pomankljivosti: bili smo mladi, zato pa tudi neizkušeni in tudi svojih poskusov nismo znali dovolj prepričljivo teoretično predstaviti.

Ko se je skupina preselila na deželo, so se odprle popolnoma drugačne možnosti, saj smo se iz mestnega laboratorija preselili v naravno okolje ob reki Dragonji. Po nekajletnem premoru, v katerem sem se v glavnem ukvarjal s študijem, sem se spet vrnil k skupini, ki je že imela novo ime: Ljudje z reke.

"Hočemo onkraj običajnega znananja človeka v in ob nas, narave okoli nas. Hočemo doseči čim globljo ozaveščenost, kje smo, od kod smo, kaj je to - živeti, kaj spi v globinah. Želimo vzpostaviti, pa čeprav le za kratek čas in za peščico ljudi, stanje resnične odprtosti, stanje biti tukaj, zdaj, stanje neustrašne krhkosti, stanje otroka v nas."

Tako Vlado Šav utemeljuje poslanstvo vaše skupine v katalogu "Ljudje z reke - prvinskost bivanja." K tem besedam res ni kaj pripomniti, razen tega da zvenijo preveč programsko in deklarativno. Se ti ne zdi, da lahko dosežeš stanje "resnične odprtosti" tudi kar tako, nenađejano, denimo na družinskem izletu, ali če greš s punco v gozd, ali ob flaši piva v bifeju čez cesto?

Prav gotovo. In čim večkrat dosežeš takšno stanje, tem bolje je. Važno je le, kako to dosežeš. Če je piva preveč, te pozneje bolj glava ali pa se marsičesa le megleno spominjaš.

Stanje "resnične odprtosti" je enkratni dogodek, ko zagledaš človekovo resnično bistvo in to

se ti res lahko pripeti kjerkoli. Pri našem delu pa takšno stanje iščemo zavestno s pomočjo naše gledališke tehnike.

Mogoče besede iz kataloga res zvenijo nekoliko privzdignjeno, tako da nepoučenega bralca zaskrbi, da bi bil pri obisku katere od naših prirediteljnih posebnih terapevtske dejavnosti. No, ne gre za nič tako posebnega. Smisel našega iskanja je vračanje v tiste predele človekovega doživljanja sveta, ki jih je sodobna civilizacija odrinila v stran. Sodobni človek je namreč v precejšnji meri izgubil ali pa pozabil na svoje sposobnosti intuitivnega sprejemanja sveta in ljudi okoli sebe. S tem pa so se mu zaprla vrata v tiste prostore bivanja, ki jih poznajo redke človeške skupnosti, ki še živijo kolikor toliko naravno življenje - povezano z vsemi bitji - z ljudmi, živalmi, rastlinami in stvarmi. Naloga človeka prihodnosti je, da se sposobnosti ponovno začne odkrivati in razvijati, saj si le v tej smeri predstavljam življenje in sožitje na našem izčrpanem planetu.

Kako to stanje doseči in čemu v gledališču? Glavno izhodišče našega dela je tehnika dvojne pozornosti. Dvojna pozornost pomeni to, da poskušaš slediti dogajanju, vzbogom v svoji notranjosti, obenem pa slediš dogajanju okoli sebe in v ljudeh ob sebi. Pravzaprav gre za iskane skladnosti med notranjim in zunanjim in trenutke, ko človek doseže takšno skladnost, skušamo vključiti v naše večere. Od pripravljenosti in občutljivosti gledalca - obiskovalca (našega večera) pa je odvisno, kako bo ta niz dogodkov sprejel.

Razpet si med Jesenicami, kjer imaš stalno bivališče, med Ljubljano, kamor se voziš v službo, in med primorskimi Dragonji, kjer preživiš večino svojih prostih dni. Kolikor te poznam, bi rekel, da se še najbolje počutiš v Dragonji?

Vsi trije kraji - prostori imajo svojo "dušo" in vsak od njih mi nudi nekaj posebnega. Na Jesenicah živim pet let, drugače sem doma s Koroške Bele. Bivanje v samem središču Jesenic mi je omogočilo, da sem doživel temeljit preobrat v odnosu do okolja. Jesenice so mesto, v katerem lahko hitro začutiš vse nepravilnosti prehitrega in včasih nepremišljenega urbanega razvoja in posledice tega. V jeziku Marka Pogačnika lahko zapišem, da so Jesenice, poleg še precejšnjega števila naših mest, primer obbolelega mesta. Na poti skozi dolino bi lahko natančno navedel te obbolele točke mesta. Mesto kot živ organizem, kot del narave bi morali nemudoma začeti zdraviti. Prepričan sem, da se takšne obbolele točke v naravi hitro širijo in vplivajo na počutje in obnašanje ljudi, ki tam živijo.

Vesel sem, da nekateri to že spoznavajo in v skladu s tem tudi ukrepajo. V načrtu preureditve dela mesta - stare Save z okolico Železarskega muzeja sem opazil tudi omembo reke Save. Reke so pri nas bolj korita za odpadke. Tu pa omenjajo pomen še kolikor toliko čiste vode, ki priteče do mesta. Vključitev reke v življenje mesta in ljudi bi imela velik zdravilni učinek.

Na lanski predstavitvi jeseniškega zbornika Jeklo in ljudje sem pomislil, da se že v samem naslovu - besedni zvezi skriva oznaka preteklega razvoja Jesenic. Upam, da se bo ta besedna zveza v prihodnje spremenila v Ljudje, jeklo in...

Ljubljana je, posebej v svojem središču, lepo in skladno mesto. V njej me posebej zanima njeno kulturno življenje, ki je razgibano in omogoča različna doživljanja in srečanja. Zelo me zanima, kako se bo mesto razvijalo v prihodnje, saj se bo moralo prilagoditi dejstvu, da je glavno mesto mlade države. Za prestolnico si predstavljam, da je to odprt, svetovljanski prostor, kar pa Ljubljani zaenkrat še ne uspeva v celoti.

Istra s svojim podeželjem je za marsikoga veliko doživetje. Svet polzapušenih vasi, prvinskosti nekaterih prebivalcev, nedotaknjena narava, njena tišina in žar starodavnosti delujejo zelo spodbudno. Po drugi strani pa prav ta svet človeka prisili, da razmišlja o preživetju, o tem, kako zamesiti kruh iz gole zemlje. Tu pa se "magičnost" Istre hitro konča, saj si soočen s silno zahtevnostjo narave, včasih pa tudi z njeno krutostjo.

Potovanja skozi te tako različne svetove me prepričujejo o nujnosti spoznanja, da je človek le del narave, ki mu je enakovreden partner. Če ne najde pravih oblik komunikacije, če prekorači meje, se narava človeku slejkoprej postavi po robu.

Pred časom si mi v pogovoru omenil, da bi se rad lotil raziskovalne naloge o - če sem te prav razumel - jezikovnem onesnaževanju jeseniške občine. Kaj te je spodbudilo k tej nalogi in kaj bi rad z njo dosegel?

Razmišljanje o tovrstni raziskavi je povezano z mojim delom na šoli in ni ozko vezano le na naš kraj. Res pa je, da sem do te ideje prišel med sprehodi in

izleti v bližnjo okolico Jesenic. Ena od oblik onesnaževanja okolja je tudi jezikovno onesnaževanje, ki je, prav tako kot ostale oblike razširjeno po vsem svetu. Slovenija je prostor, v katerem se prepletajo močni vplivi sosednjih kultur in jezikov. Najbrž bomo morali v prihodnje poznati vsaj dva sosednja jezika, obenem pa bomo morali še večjo pozornost posvetiti lastnemu, saj je to osnova za ohranitev narodne identitete. Opažam pa, da pri nas v tem času hitrih sprememb in želje po hitrem služku na to večkrat pozabljamo. Povsod v razvitem svetu izredno cenijo in posvečajo veliko pozornosti lastni kulturni dediščini. Za vse, ki delajo v gostinstvu in turizmu, bi to moralo biti popolnoma jasno. Žal opažam veliko gostinskih lokalov, ki skušajo posnemati neke tuje vzore v opremljenosti, vrsti hrane, ki jo ponujajo in nenazadnje v samih imenih, ki jih ti lokali imajo. Ta imena pomagajo oblikovati zunanjo podobo nekoga kraja in zahteven gost je na to zelo pozoren. Ne vem,

kaj si tak obiskovalec misli v Kranjski Gori, kjer kar mrgoli množica cafejev, grillov, taverov, kjer ponujajo eis, cafe, sweets, kjer so zimner frei napisani pred prostimi sobami ali pa so napisali le v enem od velikih svetovnih jezikov, slovenščina pa se je sramežljivo skrila. Zelo pomembno se mi zdi tudi, kako so oblikovani jedilni listi in pa vsa druga sporočila, namenjena gostom.

Razmišljal sem, da bi o jezikovni komunikaciji v gostinstvu pripravil nekaj predavanj, ki bi jih lahko imel na šolah, kjer mlade ljudi izobražujejo za delo na tem področju, pa tudi za tiste, ki že delajo, pa so na ta pomemben del svojega zanimivega poklica pozabili.

Kar malo mi zakuha v glavi in rdeče vidim pred očmi, ko berem v Gorenjskem glasu o načrtih jeseniških velmož, da bi uvozili na Jesenice avstrijsko gospodarsko šolo z nemškimi učnim jezikom. Kaj pa misliš o tem ti kot solnik?

Načrtov o tej šoli ne poznam dobro. Mnenja sem, da mora tudi v srednji šoli potekati izobraževanje v maternem jeziku. Bolj pa me zanima, ali se snovalci takšne šole zavedajo daljnosežnih posledic - ali ne bi bili diplomanti avstrijske šole v preveliki prednosti pred slo-

venskimi - glede možnosti zaposlitve pa tudi plačila? Soočanje različnih oblik izobraževanja poznajo tudi drugod po svetu, a pod pogoje, da sta soočeni strani enakovredna partnerja s podobno mero samozavesti. Pri tvojem vprašanju pa sem pomislil tudi na naslednje: na začetku tega stoletja so se mnogi borili proti dvojezičnim napisom v slovenščini in nemščini, zdaj, po skoraj sto letih, pa se spet pojavljajo (na Jesenicah sem opazil dva primera) - vendar še nisem slišal, da bi kdo protestiral. Po drugi strani pa v časopisih lahko preberemo o veliki nestrpnosti do ljudi, ki na cesti govorijo v srbskem ali hrvaškem jeziku. Kakšna bi bila reakcija, če bi ti ljudje zahtevali izobraževanje svojih otrok v maternem jeziku? Smo se res sposobni soočiti z vsemi izzivi demokratičnih družb? Ali pa nas bolj zanima hitri ekonomski učinki, ki pa slej ko prej pokažejo tudi svojo drugo, nevarnejšo stran?

Vrniva se k tvojemu pisanju. Medtem ko je naredila tvoja prva knjiga PESMI name precej meglen in nedoločen vtis, pa sem pri branju IZPISKOV užival (skoraj) tako kot leta pred tem pri prvi Kondorjevi izdaji Franza Kafke in leta zatem pri gledanju Kurosovega filma Sanje. Bral sem in užival in se le kdaj pa kdaj ozrl čez rame v strahu, da se mi ne bi pritihotapila za hrbet Jung in Freud z njuno predpotopno psihoanalitično masinerijo. Domnevam, da si IZPISKE pisal navsezgodaj zjutraj, še preden si se čisto zbudil?

Izpiski so interpretacija mojih sanj. Te sem si redno zapisoval. Nastajale pa so v času mojih študentskih let, ko se mi zjutraj še ni nikamor mudilo. Zgodbe so dolgo ležale v predalu, tako da sem do njih ustvaril potrebno distanco. Poleti 1985 pa sem jih jezikovno popravil, jim dodal naslove in jih združil v več ciklusov, od katerih ima vsak svoj uvodni naslov. V Šepetu zemlje govorim o svojem odnosu do sveta predmetov, rastlin in živali, v Srečanjih so opisani moji odnosi do ljudi, Prednevihino stanje pa je napoved stanja v meni in v svetu, ki me obdaja. In sedaj, po nekaj letih, opažam, da je to, kar sem slutil in so v svojem simbolnem jeziku pripovedovale sanje, postalo stvarnost, ki jo živimo.

PANORAMA

NA SEJEMSKEM RAZSTAVNEM PROSTORU GORENJSKEGA GLASA

NAGRADE, PRESENEČENJA IN ŠEKAJ

Vse dni Gorenjskega sejma je na našem razstavnem prostoru v hali A velika gneča, saj naročniki pridno prinašajo kupone za bogato nagradno žrebanje in izkoriščajo ugodnosti, ki jih z našim kuponom ponujajo gostje na naši stojnici. Najbolj veseli pa so najmlajši, za katere smo tudi letos pripravili pisane kapice, ki so hkrati tudi srečke.

Tudi letos smo za žrebanje pripravili lepe nagrade, najbolj vabljiva pa je oprema za domačo sobo. Sledijo še elektronska klaviatura, zamrzovalna skrinja, parkovna kosilnica, balkonska ograja, vrtna gugalnica in vrednostni bon in še številne druge nagrade. Zato ne premišljuje dvakrat in se čimprej naročite na Gorenjski glas, kajti lahko vas doleti kaj takega, kot je lansko leto Marjana Drinovca iz Strahinja, ki je na sejmskem žrebanju zadel spalnico. Ko smo ga večeraj obiskali na domu, nam je priznal, da spalnica še ni postavljena in da jo bo po vsej verjetnosti podaril hčerki, ki se bo v kratkem poročila. Pri Drinovčevih še nikoli niso bili izžrebani za kakšno nagrado, vendar pa so že razmišljali, da bi odpovedali Gorenjski glas. Odkar so dobili spalnico seveda o tem ne razmišljajo več. Marjan Drinovec je bil povsem po naključju kar celih petnajst let povezan s pohištvom, saj ga je poleg ostalega blaga razvažal, ko je bil voznik pri Mercatorju. Zdaj se ukvarja pretežno s kmetovanjem in tudi ob našem obisku smo ga skoraj 'sneli' z njive. Doma imajo kar 5000 kokoši in zato jim ne zmanjkuje dela.

Marjan Drinovec je bil nad vse vesel lanske nagrade in našega letošnjega obiska.

Ko bodo spalnico montirali bomo seveda ta zgodovinski dogodek ovekovečili.

Gorenjski sejem je odprt še do nedelje, tam pa bo seveda tudi Gorenjski glas, kjer vas z veseljem pričakujemo. In nikar ne pozabite kuponov, ki prinašajo nagrade. ● M. G., slika J. Cigler

Deset popularnih Gorenjcev v oddaji Radia Kranj

SONJINO DOBRO JUTRO OB KAVI

Kranj, avgusta - Ena najpriljubljenih oddaj na Radiu Kranj je prav gotovo "Dobro jutro ob kavi". Vsi, ki ob sobotnih jutrih oddajo poslušate, ste se nanjo že navadili in jo pohvalili, da pa je Gorenjcem oddaja všeč, potrjujejo tudi kuponi, ki jih objavljamo v Gorenjskem glasu, pošiljate pa jih na Radio Kranj....

V zadnji oddaji "Dobro jutro ob kavi" je voditeljica Sonja Zaplotnik povabila pred mikrofonom Bojana Križaja. Foto: G. Šinik

Blizu 600 kuponov z imeni priljubljenih Gorenjcev in Gorenjcev so od aprila do sredine avgusta prejeli na kranjskem radiu in minulo soboto so po izboru bralcev Gorenjskega glasa in Radia Kranj povabili v studio že desetega "popularnega" Gorenjca. To je bil Bojan Križaj in z voditeljico oddaje Sonjo Zaplotnik sta se dobre pol ure pomenkovala o življenju športnika, o Bojanovem delu, družini. Bojan je po oddaji izžrebal dopisnice s kupončki, na katerih so bralci Gorenjskega glasa glasovali zanj. Sonja pa smo povprašali, kako je nastala oddaja "Dobro jutro ob kavi". "Ko sem z jeseniškega radia prišla v službo na Radio Kranj (zaradi selitve in dveh majhnih otrok je bila zelo naporna vsakodnevna vožnja na Jesenice), sem premišljevala o novi oddaji. Ravno takrat je bila kot slovenska pesem tedna na našem radiu izbrana Šiferjeva "Ko zvonovi zapoje". Po televiziji je bil popularen tudi njegov reklamni spot z Barcaffejem in nastala je ideja o novi oddaji. Z direktorjem Gorenjskega glasa sem se dogovorila o sodelovanju, o objavljanju kupončkov, na katerih naši poslušalci in bralci Gorenjskega glasa glasujejo za Gorenjce, ki bi jih radi slišali v oddaji "Dobro jutro ob kavi". V studiu sem doslej imela že deset gostov: prvi je bil Andrej Šifer, 11. aprila, nato pa vsakih štirinajst dni eden.... Vito-mir Gros, Helena Blagne, Franci Petek, Bernarda Oman, Barbara Mulej, Jelko Kacin, Miran Šubic, Janez Dolinar in sedaj še Bojan Križaj. Vselej pa med tistimi, ki pošljejo kupone za oddajo izžrebamo tudi nagrade, saj sodelujemo tudi z Drogo iz Portoroža, ki prispeva kilogram Barcaffeja."

V Gorenjskem glasu še vedno objavljamo kupončke, v katerih lahko predlagate goste v Sonjini sobotni oddaji (na sporedu je vsakih štirinajst dni, navadno od 9.20 do 10. ure). Trenutno na lestvici popularnih Gorenjcev, ki ste jih še predlagali za "Dobro jutro ob kavi" vodijo: Tomo Česen, Slavko Avsenik, Danica Dolenc in Viktor Žakelj. ● V. Stanovnik

VREMENE

Bo danes deževalo?

Vremenoslovci nam sicer za ta konec tedna še vedno obetajo vroče in suho vreme, vendar če bi še vedno veljala stoletna pratika, bi moralo danes, 21. avgusta, prav zaradi lunine mene deževati. Morda bo, tudi zato, ker barometer pada, to pa je tudi zanesljiv znak za poslabšanje vremena.

Lunine spremembe

Danes, 21. avgusta, bo po Pavlihovi pratiki nastopil zadnji krajec ob 11.01, po stoletni pratiki pa ob 12.04. Naj bo pravi katerikoli čas, za oba drži, da bi moralo liti kot iz škafe. Stoletna pratika namreč razlaga, da menjava lune v zadnji krajec čim bližje poldnevni poleti zagotovo priključuje veliko dežja. Če se menja bližje polnoči, pa da lepo vreme. Držimo pesti, da bo vendarle izkušnja pratike obveljala. Pravijo, da od stotih sedemdeset primerov ugane oziroma prav napove. ● (dd)

Dobro jutro ob kavi

Prejšnjo soboto je bila 10. jubilejna oddaja DOBRO JUTRO OB KAVI - v torek smo v Gorenjskem glasu napisali imena nagrajencev, ki so sooblikovali lestvico popularnih na Gorenjskem v minulih petih mesecih. Pri naštevaniu nagrad smo natipkali dve ničli preveč - Radio Kranj in Gorenjski glas sta za deseto oddajo namenila deset nagrad. Bombažne majice so nagrajence in nagrajenci že prejeli v pisarni kranjskega Radia.

Na kuponih, izrezanih iz časopisa, pa glasujte naprej: že naslednjo soboto bo spet jutranji klepet med 9.20 in 9.50 na Radiu Kranj z Gorenjko oziroma Gorenjcem, ki bo dobil(-a) največ Vaših glasov!

Za klepet »Dobro jutro ob kavi« predlagam:

GORENJSKI GLAS

Kupon na dopisnici z Vašim naslovom pošljite na RADIO KRANJ, 64000 Kranj, v vsaki oddaji bodo izmed prispelih dopisnic eno nagradili s kilogramom Barcaffeja.

Bled, 19. avgusta - Na terasi hotela Golf na Bledu smo v petek, 14. avgusta, izžrebali nagrajence velike nagradne križanke hotela Golf Bled, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu. Prvo nagrado (vikend paket v zdravilišču Rogaška Slatina za dve osebi) je prejel Marjan Bizajnika iz Begunj 161, drugo nagrado (vikend paket v hotelu Golf na Bledu za dve osebi) je prejela Nataša Bolka Vopovlje 2, Cerklje in tretjo nagrado (vožnja s fижakarjem okoli Blejskega jezera za štiri osebe) je prejela Franciška Kersnik, Sp. Rute 37, Gozd Martuljek. Vsem izžrebancem iskreno čestitamo, hotel Golf pa jim bo po pošti poslal pismo, s katerim bodo lahko uveljavili nagrade. Petkov večer na terasi hotela Golf je bil resnično prijeten, gostje so povsem napolnili teraso, nastopil je oktet LIP Bled. Pripravili smo tudi nagradno žrebanje za zbrane goste, razdelili smo jim Glasove kapice s kupončki in izžrebali več prijetnih nagrad. Foto: G. Šinik

Prvak Slovenske ljudske stranke in zet člana predsedstva Slovenije Ivana Omana, Marjan Podobnik, je postal drugič oče. Za hčerko Anjo mu je žena poklonila še sina Nejca. Kaj so dečku rojenice položile v zibelko? Ali bo - ko bo velik, seveda, prvak pri ljudski stranki ali krščanskih demokratih ali vsaj direktor kmetijske zadruge, se še ne ve. Ve pa se, da bo lep fant, pa naj bo po mami ali očku.

ČEZ ZIMO MORAJO IMETI MALO TOPLOTE

Suša pod Malenskim vrhom, 16. avgusta - Tako skrita je hišica Krekovega Jožeta v Suši 10, v grapi, tik ob Karlovščici, da tod okrog gotovo ne strašijo tuji turisti s fotoaparati. Pa je škoda, kajti imeli bi enkratni posnetek. Ne le zaradi "kovtrov" bršlin, ki se usipajo z oken, temveč tudi zaradi lese-nega kipa matere z otrokoma, ki je delo suškega umetnika Metoda Frica in se lepo poda v zelenje vrta in pisano cvetje na oknih.

"Bolj drobne so letos bršljinke, kot smo jih sicer vajeni," pripoveduje gospodinja Marta Tratnik, "opažam pa, da so rdeče močnejše, kot one nežnih barv, roza in modre. Vse so zrasle iz potaknjencev. V elektrarno jih dava z našo Martino, kjer je vso zimo mlačno toplo, pa svetlobe imajo dovolj. Jaz jih večina zjutraj zalivam, Martina pa nima časa, ker gre zjutraj v službo, in pridejo rože največkrat zvečer na vrsto. Vodo ima postavljeno v plastenkah na balkonu, da je topla, da rož ne "šokira". Je pa res, da imajo naše rože manj sonca, kot kje višje. Zaradi hriba sonce prej zaide in od Karlovščice sem tudi pride vlaga, ki v tej vročini dobro

dene rastlinju in ljudem." ● D. Dolenc

NOVO V KINU

JEKLENI KONJČKI

Ameriški akcijski film; igrajo: John Stamos, John Stockwell, Sandy McPeak, Tery Polo
Grady Westfall dobro ve, kako se bo najbolje zabaval, ko na svojem močnem motorju drvi po cestah Kentuckija. Z vetrom v laseh, s široko odprtimi očmi ne zamudi nobene zanimivosti, pa naj gre za dirko, avanturo, kaskaderske scene ali lepo dekle. Grady Westfall, mlad, lep in privlačen, se pojavi vedno tam, kjer je najzanimivejše.

RABAC

1 teden (upokoјenci)
DEM 95
5. in 12. 9., avtobus
KOMPAS Kranj, tel.: 211-022
KOMPAS Škofja Loka, tel.: 620-960

OBVESTILO DIJAKOM IN ŠTUDENTOM!

Pred vami je začetek novega šolskega leta. Kot vsako leto Vam tudi letos ponujamo nekaj novosti v zvezi z nakupom vozovnic za prevoz v šolo.

Če vam vozni redi naših avtobusov ustrezajo, Vas obveščamo, da Vam

v šolskem letu 1992/93 nudimo naslednje možnosti nakupa vozovnic:

- blok desetih vozovnic (kupske) - ugoden komercialni popust,
- mesečna vozovnica - ugoden komercialni popust - regres,
- polletna vozovnica - ugoden komercialni popust - regres,
- celoletna vozovnica - ugoden komercialni popust - regres.

Mesečne vozovnice lahko kupite na dva čeka, ki pa morata biti vnovčljiva v istem mesecu. Prvi znesek mora biti najmanj polovica celotnega zneska, drugi znesek pa mora biti vnovčljiv najkasneje do 16. v mesecu. Datum vnovčljivosti drugega čeka obvezno napiše kupec vozovnice.

Polletne vozovnice lahko kupite z enim ali dvema čekoma. Letne vozovnice lahko kupite z enim, dvema ali tremi čeki. Pri takojšnjem plačilu so ugodnosti največje, vendar tudi ponudba na dva ali tri čeke zagotavlja izdaten prihranek kupcu.

Vse zgoraj navedene vozovnice veljajo neomejeno vse dneve v mesecu, oziroma letu.

V upanju, da naša ponudba prevozov zadovoljuje Vaše potrebe, Vas pričakujemo na naših prodajnih mestih.

- V Tržiču na avtobusni postaji, Predilniška 1, 64290 Tržič.
- V Kranju na avtobusni postaji v kiosku LOTO
- v Ljubljani na avtobusni postaji, Trg OF 1, 61000 Ljubljana,
- v Ljubljani Turistična poslovalnica Integral (nad Kora barom)

PREDPRODAJA VSEH VOZOVNIC SE ZAČNE 24. 8. 1992.

Želimo Vam uspešno šolsko leto in srečno vožnjo!

Kolektiv INTEGRAL TRŽIČ

PETEK, 21. avgusta 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.50 Video strani
10.00 Program za otroke
10.00 Smrkci, ameriška risana serija
10.25 M. Matičetov: Zverinice iz Rezije, ponovitev
10.45 Hollywood se jih spominja, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BiH, ponovitev
12.55 Video strani
17.50 Video strani
16.05 Kaj?, italijansko-francosko-nemški film
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 Program za otroke
18.10 Skrivnostni otok, ponovitev angleške nadaljevanke
19.05 EP, Video strani
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Forum
20.26 EPP
20.30 P. P. Read: Poročen moški, angleška nadaljevanke
21.35 EPP
21.40 Sova
21.35 Roseanne, ameriška nanižanka
22.00 TV dnevnik 3, Vreme, Šport
22.25 Napovednik
22.28 EP, Video strani
22.30 Sova
22.30 Polinočni klici, ameriška nanižanka
23.15 Spust v pekel, francoski film
0.40 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.45 Sova, ponovitev - Dragi John, ameriška nanižanka; Polnočni klici, ameriška nanižanka 19.00 Modro poletje, španska nadaljevanke 19.30 TV Dnevnik BiH 20.00 Klasični dosežki v oblikovanju, načrt londonske podzemne železnice, angleška dokumentarna serija 20.35 Tomo Česen predstavlja: Solo plezanje 20.25 Večerni gost: Dr. Ivan Rapoc 21.30 Zemljepisne posebnosti: Zlato, ameriška poljudnoznanstvena oddaja 22.25 Komorni orkester Sv. Cecilije iz Rima 23.20 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.15 Santa Barbara, ponovitev ameriške nadaljevanke 9.00 Dobro jutro, Hrvatska 9.30 Živeti kot ves svet, dokumentarna oddaja za mlade 10.00 Poročila 10.10 Dobro jutro, Hrvatska 12.00 Poročila 12.10 Murphy Brown, ponovitev ameriške humoristične nanižanke 12.30 Jutrofon 13.00 Slika na sliko, ponovitev 13.45 Poročila 13.50 Poročen moški, zadnji del 14.40 The big blue, oddaja za Unprofor 15.05 Nonni in Manni, nemško-avstrijsko-španska nadaljevanke 16.00 Poročila 16.10 Poletni šolski program 17.10 Calebove hčere, kanadska nadaljevanke 18.00 Poročila 18.05 Alpe - Donava - Jadran 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 "16 v 16" 21.00 Spekter 21.45 Ekran brez okvirja 22.50 Dnevnik 21.15 Slika na sliko 0.00 Poročila v nemščini 0.05 Poročila v angleščini 0.10 Horoskop 0.15 Poročila 0.25 Srčne bolečine, ameriški barvni film 2.05 Poročila 2.10 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

17.30 Pregled sporeda 17.35 Video strani 16.45 1001 zajčja zgodba, ponovitev animiranega filma 18.00 Rokomet: Mednarodni turnir prvakinj, prenos 19.30 Dnevnik 20.05 Igra, niz in zmaga, angleška barvna nadaljevanke 21.05 Hiša napredaj, humoristična nanižanka 21.35 Vox 22.10 Plavanje: Hrvatsko prvenstvo v plavanju, posnetek iz Splita 23.00 Nedotakljivi, ameriška nanižanka (ČB) 23.50 Gardijada 4.00 Video strani

KANAL A

9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.30 Alamo, ponovitev ameriškega filma 12.05 A Shop 12.20 Video strani 18.45 A Shop 19.00 Napoved sporeda, Vreme 19.02 Risanke 19.05 Kult-ura, ponovitev 19.45 A Shop 20.00 Risanke 20.15 Dnevni informativni program 20.30 Vreme 20.32 Tokio pop, ameriški barvni film 22.05 Bovški politon, reportaža 22.35 Vreme 22.37 Poročila v angleščini 23.00 Dnevno-informativni program 23.15 MCM 1.00 Video strani

KINO

21. avgusta

CENTER amer. psih. thrill. V ZADNJEM TRENUTKU ob 18. in 20. uri
STORŽIČ amer. trda erot. RAZUZDANE IGRE ob 18. in 20. uri
ZELEZAR amer. znan. fant. grozj. FREDYJEVA SMRT ob 18. in 20. uri
KOMENDA amer. znan. fant. pust. film FREEJACK ob 20. uri
ČESNJICA amer. kom. LAŽ IMA KRATKE NOGE ob 20. uri
ŠKOFJA LOKA amer. tril. POŠAST IZ RAČUNALNIKA ob 20. uri
RADOVLJICA amer. kom. VIKEND Z BERNIJEM ob 20. uri

SLOVENIJA 1 20.30

Poročen moški, angleška nadaljevanke

Johna izvolijo za člana parlamenta. Ambiciozna Paula se že vživlja v svojo novo vlogo - postala bo prava žena politika. Za začetek Johna preseneti z novim avtomobilom, potem poišče novo hišo, v kateri bodo živeli, in določi datum poroke. Otroka nista niti najmanj navdušena... Po enem mesecu policija še vedno tava v temi. Johna pa boli predvsem Clari na nezvestoba. Kaj si je mislila o njem, preden je umrla? Odgovor je še bolj grozljiv, kot ga je pričakoval: v očeh svoje žene je bil dolgočasen, predvidljiv, pohlepen, socialističen snob...

TV AVSTRILJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki 9.05 Heidi in Erni, ponovitev 9.30 Srečanje z naravo 10.00 Mi 10.30 Bombnik, ponovitev 12.15 Domače reportaže 13.00 Čas v sliki 13.10 Zahodno od Santa Feja 13.35 Kung Fu 14.25 Niki, ameriško-kanadski film 16.00 Jaz in ti 16.25 Safari 16.50 Jaz in ti - Počitniška igra 17.00 Mini Čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Umor je napisala: Ni kriv? 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.15 Derrick 21.20 Pogledi s strani 21.30 Splash - morská deklica na trnku - ameriška ljubezenska komedija 23.15 Sport 23.45 Orodje močnikov, politična shriljvka 1.40 Poročila/1000 mojstrovín

TV AVSTRILJA 2

8.30 Vremenska panorama 15.40 1000 mojstrovín 15.50 Leksikon umetnikov 15.55 Za zaprtimi vrati, nemška kriminalka 17.20 Venezuela, 1. del 18.00 Heidi in Erni 18.30 Milijonsko kolo 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Kultura 20.15 Diagnoza, Živčna obolenja 21.00 Znanost 21.15 Šiling 22.00 Čas v sliki 22.30 Mojstrovine 22.40 Avstriljci na dokumenti 22.55 The Birth of a Nation, ameriški nem film 1.50 Poročila/Ex libris 1.35 1000 mojstrovín

Polet na planet Uran

Odšla sem na Uran.
Tam je bilo polno podgan.
Podgane so ravno zabavo imele,
od veselja so norele.
Z avtomobilčki so se vozile
in lopo z vrtnim orodjem
polomile.
Uganite, kdo je medtem
pristal na podganji trati!
Vesoljci s planeta Mačji
brati.
Špela Por, 5. b r. OŠ Gorje

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Zrcalce, zrcalce... - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevnoinformativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa - 17.00 - 19.00 - V družbi s športniki

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Glasba, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Kulturna dediščina, Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Lestvica popularnih 40 do 22. ure

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Dogodki in odmevi - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Novinarski blok - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje -

Besedni vozli

"Jurček, daj mi milo!"
"Kar sama si ga vzemi!"
"Le počakaj, falot. Ti bom že vrnila milo za drago!"
"Za drago? Milo prodajajo vendar poceni!"
"Ti bučko! Vrniti milo za drago pomeni, da se nekomu maščuješ!"
"Kaj pa je s teboj? Bučke so zrele šele poleti!"
"Bučko nisem mislila kot zelenjavo! Mislila sem, da..."
"Ja, ja, ja! Saj sem te razumel! Oprosti! Svet se je danes za me gotovo postavil na glavo!"
"Hej, kaj pa blebetaš! Svet vendar..."
"Nehaj, prosim! Dovolj te imam!"
"Kako me imaš dovolj! Jaz vendar nisem razdeljena na kose!"
"Tiho, pametnjakovička! Zdaj te imam pa že čez glavo! Morava končati ta pogovor!"
"Hej! Kako pa me imaš lahko čez glavo, saj..."
"Oprosti, kosilo imamo. Jedli bomo matevža. Na svidenje!"
"Ljubi bog! Zdaj imamo že ljudožerce v vasi!"
Katja Šenk, 4. a r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Strah

Strah je nekakšen bavbav, ki so nam ga starši že od malih nog vbijali v glave, da bi se lepše obnašali in da bi jih ubogali. Ta strah je bil včasih skrit v otroških sobah v najtemnejšem kotu za najtemnejšimi vrati in je strašil samo tiste nagajivce, ki kmalu ne zaspijo ali pa tiste, ki so storili kako grozno nemarno reč in so sedaj v globoki godlji. Take ljudi muči mora in potem sami pridejo z resnico na dan.

Strah se zadnje čase pooseblja v orožje in težka vozila, ki v trenutku uničijo dom in vzamejo vse najljubše. Tako človek ostane sam na tem svetu in s strahom gleda v vrh prihodnosti, ki se mu zdi nedosegljiva. A vendar mu lahko uspe, ko preмага strah in s prijateljstvom stopi na to pot do vrha.

Ljudje se v resnici boje sami sebe, saj večinoma sami uničujemo vse, kar nam je najljubše in kar nam prinaša srečo. Ljudje so pošasti, ki si sami uničujejo dom in se tega zavedajo, zato jih je strah.

Ljudje smo sami sebi največji strah. Če se ne bomo streznili, bo ta strah počasi rasel in rasel in...

Bernard Alič, 8. b r. OŠ Bistrica

Star kavni mlinček

Doma imamo ročni mlinček za mletje kave. Dobili smo ga pri stari mami in ga imamo za okras. Je črne barve. Narejen je iz železa in deloma iz lesa. Ročaj je lesen. Na spodnjem delu mlinčka je predalček. Vanj se izloča zmlata kava.

Zgodba na črko D

Deževni dan

Damjan dopoveduje drugim, da dežuje. "Da, dopoldne drobno dežuje!" dopolni Domen. Deževni dan dolgočasno deluje. Dečki dvigajo dežnike do dreves. Deževnikom dež dobro dne. Dora deli dobre datelje Danici. Danica drži dieto, Domnu da devet dateljev. Dijaki drvijo do dvigala druge dvorane. Deželani delajo dolge dimnike, da dobijo denar. Denar dajo doma družini. Deset dvorav je dviguje debela debela do dvigala. Dolgokljuni detel dolbe drevo. Delavec Darco dekorira dragoceno delavnico. Danijel doda: "Dovolite, da dam drage diamante dražestni deklici."
Zala Krejč, 4. d r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

AVTO ŠOLA
ing. HUMAR

ORGANIZIRA TEČAJ
CESTNOPROMETNIH
PREDPISOV v kranjski
gimnaziji
začetek tečaja
bo v ponedeljek.
24. 8. 1992
ob 18. uri
VOZILI BOSTE NA
SODOBNIH
VOZILIH R 5, GOLF in
motornem kolesu YAMAHA

☎ 311-035

Mala anketa

Počitniške dni že odštevajo

Hotavlje, Javorje, Trata, Kranj, avgusta - Srečni tisti otroci, ki to vroče poletje lahko preživljajo ob bazenih, rekah, jezerih, morju. Tudi njim je vroče in ni lepšega kot čofotanje po vodi. Vsem vodni užitek ni dan, si pa znajo tudi narediti lepe in zanimive dni. Če ni vode, so tu hribi, je gozd. Le prekratke bodo počitnice. Kot vedno. Potem ko se bo enkrat ulil dež in se bo ohladilo, bo mimogrede šola. Saj je komaj še dobrih štirinajst dni do konca počitnic. In kako so jih nekateri preživeli?

Dušan Justin, 13, s Hotavelj: "S starši smo bili teden dni v stričevi počitniški hišici v Peroju. Zaradi vročine smo šli prej domov. Doma se hodim kopat na Soro, na jez nad Lipanom. Sicer pa veliko berem. Zanima me vedeževanje in proučujem vse mogoče načine, na kamne, karte, kavino usedlino, prav tako zanimiva je numerologija, bioritem. V knjigah, kot sta "Pogled v prihodnost", "Numerologija" in podobne najdem vse to."

Gašper Peternelj, 9, Javorje: "Štiri dni sem bil na počitnicah v sosednji vasi, v Dolencih pri Matečk, pri sorodnikih. Dve sestrični imam tam. Igrali smo se vse mogoče. Sicer pa tudi doma v Javorju ni dolgčas, vsa družina je tu. Na morju nisem bil, bili pa smo v Gardalandu; najboljši vseh mi je bila vožnja s čolnom po vodi."

Jasna Dabič, 13, Orehek pri Kranju: "Kar lepe počitnice sem imela. Dvajset dni sem preživela v Njivicah na Krku, obiskali smo Gardaland in Aqualand, obeta pa se mi še enodnevni izlet v München z Meggi Tours iz Škofje Loke. Moram pomagati mami: pospravljam stanovanje, pomivam tla v trgovini in še kaj. Pa tudi psičko Kajo je treba kopati, krtačiti, voditi ven."

Uroš Grilc, 7, Trata pri Velesovem: "To so bile moje zadnje dolge počitnice, septembra grem v prvi razred v cerkljansko šolo. Lepo sem jih preživel. Tri dni smo bili na Kravcu v Bojanovi koči, dva dni pa na morju v Simonovem zalivu. Lepo je bilo na morju, toda še boljše je bilo v gorah. Doma se igramo. V gmajni smo naredili barako in se tam igramo skupaj s Petrom in Tomažem, kadar pa ta dva nimata časa, posebno Tomaž mora veliko pomagati doma, greva tja gor s sestro Ano." ● D. Dolenc

Kotru UNITED COLORS OF BENETTON.

od 24. 8. TUDI V KRANJU

OTVORITEV BO OB 12. URI V VELEBLAGOVNICI GLOBUS

PREDSTAVITEV KOLEKCIJE JESEN - ZIMA IZ PROGRAMA BENETTON BO NA MODNI REVII OB 17. URI V GLOBUSU

Kotru UNITED COLORS OF BENETTON.

VABI V TOVARNIŠKO TRGOVINO V TRŽIČU (ob tovarni - vhod "trajbah")

MASIVNO IN TAPECIRANO POHIŠTVO, LADIJSKI PODI, STENSKÉ OBLOGE...

40 % POPUST

pri plačilu Zlitovih izdelkov v gotovini

KREDITI - DOSTAVA

Odprto: 9. - 17. sobota od 9. - 12. ure

Petek, 21. avgusta 1992

Slive so dozorele

Kako sem vesela, kadar se spomnite in mi napišete kaj koristnega, tudi če vas posebej ne pozovem. Saj vabilo k sodelovanju velja vedno. Te dni me je s predlogi, kako koristno porabiti slive in jih celo shraniti za kasneje, zasula odlična gospodinja s Kokrice, Pustoslemškova Slavica. Vselej, kadar se oglasi, vem, da je z njenim zdravjem malo bolje, zato sem še posebej vesela. Če bo le prostor (če se ne bo na to stran vrnilo preveč glasov), bom objavili vse recepte; od prvega do zadnjega so odlični. Slavica, prisrčna hvala in dobro počutje Ti želimo Glasovci. - D.D.

Rižev narastek s slivami

Prpravimo vse sestavine kot za običajni rižev narastek. Preden ga spečemo, ga poravnamo v pekač le polovico, nato posujemo z drobno narezanimi slivami, jih potresemo s sladkorjem in cimetom, nanj denemo drugo polovico riževe mase in spečemo. Narastek je zelo okusen in sočen ter ga ni potrebno prelivati s sokom.

Čespljevi cmoki - preprosto, a dobro testo

Gosto skuhamo 1 jogurtov lonček pšeničnega zdroba in ga ohladimo. Pridamo 1/2 kg bele moke, 1 do 2 rumenjaka, solimo in zgnemo v testo, ki mora biti bolj mehko. Če je potrebno, dodamo malo mleka. Naredimo klobaso, jo zrežemo in v kolesca zavijemo slive. Kuhamo v kropu 20 minut. Odcejene zabelimo s prepraženimi drobtinami.

"Potuha" - koruzni narastek za dietno prehrano

V 1/2 l mleka zamešamo 1 liter koruzne moke in 1/2 pecilnega praška. Posebej vmešamo 10 dag margarine, 15 dag sladkorja (ali ustrezno količino natrena), 2 celi jajci, rahlo zmešamo s koruzno maso, malo posolimo, denemo v namazan pekač in pečemo 3/4 ure pri 180 stopinjah C. Pečen narastek potresemo s 50 dag osladkane skute, polijemo z lončkom goste smetane (pri nas doma smo dodali topljeno smetano). Pekač postavimo še za 15 minut v pečico. "Potuho" jemo toplo ali mrzlo. Namesto skute lahko naložimo slive, le da potem ne dodamo smetane.

In še slive za ozimnico

"Pijane slive" v rdečem vinu

1,5 kg lepih trdih sliv, 1/2 kg sladkorja, 1/4 l vinskega kisa, 1/4 l rdečega vina, 2 nageljnovi žbici, cimetova paličica. Slive dobro obrišemo s prtičem in vsako nekajkrat prebodemo z zobotreb- cem. V lonec nalijemo kis, vino, dodamo sladkor, cimetovo paličico in nageljnovi žbice ter zavremo. Mešamo, da se sladkor stopi. V tej mešanici po nekaj minut kuhamo slive. Vsakič jih damo v lonec le toliko, da jih tekočina pokrije. Odcejene slive tesno zložimo v čiste in malo ogrete kozarce za vlaganje. Tekočino še malo pokuhamo, da se zgosti, jo ohladimo, potem pa z njo prelijemo slive v kozarce. Pokrijemo in damo na hladno. Po treh dneh tekočino odlijemo, jo ponovno prevremo, poberemo peno, ohladimo in ponovno zlijemo na slive. Sedaj kozarce zapremo s pokrovčki ali celofanom in shranimo. Tako pripravljene slive so imenitna priloga k divjačini, pečenemu mesu vseh vrst, topli ali hladni pečeni.

Kako smo pri nas doma shranili slive za kasneje

Slive prtgamo v suhem vremenu s pečlji vred, dokler se pečlji še čvrsto drže. Za dan ali dva se razprostrejo v suhem prostoru, da se povsem razhlade. Nato se zlože v plasteh v glinasto posodo - lahko v steklen kozarec (ki ga zatamnimo z alu folijo). Vsako plast posujemo s precej pšenične moke. Česplje se ne smejo dotikati in morajo biti zdrave, cele. Polno posodo dobro zapremo, da zrak ne more do vsebine in jo damo v hlad in suh prostor. Pred uporabo jih vzamemo ven le toliko, kolikor jih rabimo, jih oplaknemo in dobro odcedimo. Za trenutek jih lahko damo visoko nad soparo in na njih se bo naredila celo siva meglica, kot da smo jih pravkar natrgali.

Mislite že zdaj na poceni, a lepa darila ob novem letu. Idejo vam daje **Cvetka Potočnik s Hotavelj**. Za semeni dam pod lipo na Gorenjih Hotavljah je pripravila celo vrsto ličnih belih platnenih vrečk, ki jim je na rob prišla čipke, vrvice pa skvačkala iz bele ali barvne prejice. V manjše vrečke je naložila dišavnice, kot so majaron, zelena, bazilika, žajbelj in podobno, v večje pa suho sadje, mešane čaje proti prehladu in podobno. Zgledujte se! - Foto: D. D.

Iz stoletne pratike

Sončarica ali sončni pik

Ob hudi vročini se včasih kar mahoma zgrudijo vojaki, delavci na polju, potniki itd. Vzrok je najbrže zgoščena kri ali pa tudi po krvi prenapolnjeni možgani. Bolnika obhajajo najprej slabosti, potem pa mu odrečejo vse moči. Bolnika prenesi v hlad ali vsaj v senco, položi ga z vzvišenim gornjim životom na tla, umivaj mu glavo in prsa z mrzlo vodo, drgni ga z mokrim prtom in polagaj mu na prsa in glavo mrzle obkladke. Ko se zave, mu daj piti hladne vode, položi ga v mrzlo kopel in pazi nanj, da zopet ne omedli. Če omedli, ponavljaj oživljanje.

Pripravimo se na zimo

Fižolova solata

2 kg paprike, 2 kg stročjega fižola, 1/2 kg šalotke, 1/2 kg korenja, 1/2 l kisa za vlaganje, 2 l vode, 2 žlici soli, 1 do 2 dcl olja, cel poper, 2 žlici sladkorja. Fižol in korenje kuhaj vsako posebej v slani vodi 10 minut. Vse ostalo (papriko in šalotko) nareži in prevri v kisu, dodaj tudi vse dodatke - olje, poper, sladkor, sol in vodo. Vse skupaj prevri v kisu, 5 minut, le toliko, da spremeni barvo. Potem dodaj še korenje in fižol. Skupno maso zdaj vreš še 5 minut. Vroče napolni v vroče kozarce in zapri s polivinilom ali s kovinskimi pokrovčki. Iz teh količin dobite 7 do 8 kozarcev zimске solate.

Bučke v kompotu

3 kg bučk očistimo in zrežemo na kocke, namočimo za 12 ur v 3 litre vode. Nato vodo odcedimo, nalijemo novo vodo, dodamo 60 dag sladkorja, 2 vanilin sladkorja. Vse skupaj vremo 15 minut, dodamo 3 dcl ruma in 2 noževi konici vinske kisline. Vroče polnimo v vroče kozarce in zapremo. (Pravijo, da so takole pripravljene bučke v kompotu dobre kot ananas.)

POLETJE V KRANJU '92

ADI SMOLAR

petek 21.8. ob 20.00 "pod Marelo"

pokrovitelj prireditve: Gorenjski Glas oblikovanje programov: Agencija PAN

AVTO ŠOLA ZŠAM ŠKOFJA LOKA

Organiziramo tečaj cestnoprometnih predpisov v GASILSKEM DOMU NA TRATI

začetek 24. 8. 1992 praktična vožnja na vozilih OPEL CORSA in GOLF

Posebna ugodnost:

prevoz kandidatov na tečaj CPP iz smeri: Reteč, Bitenj, Podlubnika, Žabnice
INFORMACIJE: telefon: 631-729

SOBOTA, 22. avgusta 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.35 Video strani
- 8.45 Izbor
- 8.45 Radovedni Taček: Želva
- 9.00 Lonček, kuhaj: Ocvrti sir
- 9.05 Modro poletje, ponovitev španske nadaljevanke
- 9.55 Zgodbe iz školjke
- 10.45 Za prihodnost Narodne galerije
- 10.55 Rakovnik: Srečanje treh dežel, prenos
- 12.00 Poročila
- 12.35 TV Dnevnik BiH, ponovitev
- 13.25 Video strani
- 14.45 Video strani
- 14.55 Napovednik
- 15.00 Večerni gost, ponovitev
- 15.55 EP, Video strani
- 16.00 Mornar Sindbad, ameriški film
- 17.55 Poslovne informacije
- 18.00 TV Dnevnik
- 18.10 W. Creator: Letalska družba, angleška nadaljevanke
- 19.00 EP, Video strani
- 19.05 Risanka
- 19.10 Napovednik
- 19.15 Žrebanje 3 x 3
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Utrip
- 20.26 EP
- 20.30 Zlata Evropa
- 21.30 EPP
- 21.35 Sova
- 21.35 Murphy Brown, ameriška nanižanka
- 22.00 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 22.25 Napovednik
- 22.28 EP, Video strani
- 22.30 Sova
- 22.30 Polnočni klici, ameriška nanižanka
- 23.15 Zakon molka, ameriški film
- 0.55 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.05 Video strani
- 16.10 Sova, ponovitev - Roseanne, ameriška nanižanka; Polnočni klici, ameriška nanižanka
- 17.30 Po poteh do sebe, izobraževalna oddaja
- 17.50 Že veste: Sladoleđi
- 18.00 Modro poletje, španska nadaljevanke
- 18.30 Alpski večer '92, 5. oddaja
- 19.00 Kremenčokovi, ameriška risana serija
- 19.30 TV Dnevnik BiH
- 20.05 Klasika
- 20.25 Rojstvo Beatlov, ameriški film
- 22.00 Plemena ali Evropa: Pogovor z Alainom Finkielkrautom
- 23.00 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.00 TV koledar
- 8.10 Horoskop
- 8.15 Santa Barbara
- 9.00 Poročila
- 9.05 Slika na sliko
- 10.00 Poročila
- 10.05 Poletni šolski program
- 11.05 Strpen cvet, baletna predstava za otroke
- 12.00 Poročila
- 12.05 Klicali ste, Milord?, ponovitev
- 13.00 Igra, niz in zmaga, ponovitev angleške barvne nadaljevanke
- 13.55 Pregled sporeda
- 14.10 Izbor iz sporeda za tujino
- 14.35 I. Pagliaci, 1/3 del opere
- 15.00 Risanka
- 15.10 Moj bližnji, dokumentarna oddaja
- 14.40 Boris Godunov, opera
- 16.00 Poročila
- 18.05 TV razstava: Josip Kopriva
- 18.20 Santa Barbara
- 19.00 V začetku je bila beseda
- 19.15 Risanka
- 19.30 TV dnevnik
- 20.05 Dominique, angleški film
- 22.00 Usode: Poletje 1945 - evforija smrti
- 22.35 TV dnevnik
- 23.00 Slika na sliko
- 23.45 Poročila v nemščini
- 23.50 Poročila v angleščini
- 23.55 Horoskop
- 0.00 Poročila

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 17.45 Video strani
- 17.55 Rokomet: Mednarodni turnir prvakinj, prenos iz Varaždina
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Zemlja orla, dokumentarna serija
- 21.05 Zgodbe z naslovne strani
- 21.35 Dear John, ameriška humoristična nanižanka
- 22.05 Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevanke
- 23.00 Hrvaško prvenstvo v plavanju, posnetek iz Splita
- 0.00 Hit de po
- 2.30 Video strani

KANAL A

- 9.45 A Shop
- 10.00 RIS, risanke in spoti
- 10.30 Tokio pop, ponovitev ameriškega barvnega filma
- 12.05 A Shop
- 12.20 Video strani
- 19.00 Napoved sporeda in vreme
- 19.02 Risanke
- 19.10 Rolanje s hobnotnico
- 20.00 Risanka
- 20.15 Dnevno informativni program
- 20.32 Intervju
- 21.00 976 zlo, ameriški barvni film
- 22.30 Vreme
- 22.32 Poročila v angleščini: Deutsche Welle
- 22.55 Dnevno-informativni program
- 23.10 Videogram

TV AVSTRILIJA 1

- 9.00 Čas v sliki
- 9.05 Heidi in Ernie, ponovitev
- 9.30 Diagnoza, Duševne

KINO

CENTER amer. kom. LAŽ IMA KRATKE NOGE ob 17. uri, amer. psih. thrill. V ZADNJEM TRENUTKU ob 19. uri

21. uri STORŽIČ amer. trda erot. RAZUZDANE IGRE ob 18. in 20. uri

ZELEZAR amer. znan. fant. grozilj. FREDYJEVA SMRT ob 17., 19. in 21. uri

DUPLICA prem. amer. znan. fant. pust. filma DUPLICA ob 19. in 21. uri

ŠKOFJA LOKA amer. tril. POŠAST IZ RAČUNALNIKA ob 20. uri

RADOVLJICA amer. kom. VIKEND Z BERNIJE ob 18. in 20. uri

SLOVENIJA 1 23.15

Zakon molka, ameriški barvni film

Chuck Norris in glavni vlogi policijskega narednika tokrat preganja tihotapce mamil. Ker je mojster borilnih veščin, pravico dobesedno jemlje v svoje roke in "dela red" v betonski džungli vele mesta najrajši sam. Med kolegi ni priljubljen, še manj med predstojniki, saj jim s svojimi metodami dela stalno povzroča težave. V ospredju pa je ostareli policist že slabih živcev, ki v rutinskih posegih vse prerad strelja. Tako je njegova žrtev tudi nedolžni mladoletnik, ki mu policaj v mrtve roke potisne pištolo, da bi tako opravičil umor kot samoobrambno dejanje.

bolezni niso tabu

10.15 Zablode Krištofa Kolumba

11.00 Dr. Crippen na krovu, nemški film

12.15 Dedek in sirena, risanka

12.30 Hello Avstrija, hello Vienna

13.00 Čas v sliki

13.10 Mi, ponovitev

13.35 Zandari iz Saint Tropeza, francosko-italijanski film

15.05 Pasta all'italiana

15.25 Verski prazniki

15.30 Jaz in ti

15.35 Kum, kum, risanka

16.00 Otroški Wurlitzer

17.00 Mini čas v sliki

17.10 Werner Fend: Moja knjiga o džungli

17.30 Cirkissimo, cirkus iz Kanade

17.55 Ribje zgodbe

18.00 Čas v sliki

18.05 Sport

18.30 Dr. Trapper John

19.30 Čas v sliki/Vreme

20.00 Sport

20.15 Najboljše iz oddaj Rudija Carrella

21.50 Zlata dekleta

22.15 Množični umor v San Franciscu, ameriški film 1973; Walther Matthau

0.00 Čas v sliki

0.05 Razbitine ladje Mary Dear, ameriški film; Gary Cooper, Charlton Heston

1.45 Poročila

1.55 1000 mojstrovin

TV AVSTRILIJA 2

8.00 Vremenska panorama

13.00 1000 mojstrovin

13.10 Leksikon umetnikov

13.15 Glasbeni festival v Istanbulu, 1. del

15.15 Počitnice v Hollywoodu, ameriški glasbeni film; Gene Kelly, Frank Sinatra

17.30 Zgodbe in pesmi

18.00 Heidi in Ernie

18.30 Alpe - Donava - Jadranski

19.00 Avstrija danes

19.30 Čas v sliki/Vreme

20.00 Kultura

20.15 Kriki iz notranjosti, 1/2 del ameriškega TV filma; Shelley Long, Tom Conti

21.45 Čas v sliki

21.55 Sport

22.00 Pogledi s strani

22.55 X - large

23.40 Manhattan cable

0.05 Temptations, koncert

1.00 Poročila/Ex Libris

1.10 1000 mojstrovin

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Minute za družino - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevnoinformativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa - 16.15 - Nagrajenec oddaje Od srca do lonca - 16.30 - EPP - 17.00 - Športni utrinki - 17.10 - Razvedrilno popoldne na valovih RA Žiri, vmes ob - 18.00 - Novice - obvestila - mali oglasi - smrtnice - 19.00 - Odpoved programa -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, duhovni razgledi - 12.00 - Zabava vas Simona Vodopivec ali Megašok - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Kuharski nasvet, obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.00 - Učimo se angleščine - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP, Kviz ali Moja je lepša kot tvoja, EPP - 18.00 - Čestitke, EPP - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 9.00 - Gorenjski večerj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 11.20 - Tečaj nemškega jezika - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska ob sobote do sobote - 14.30 - Velike ideje malih glav - 15.30 - Dogodki in odmevi - 17.00 - Glasbena lestvica 333 - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Jutri nasvidenje -

PLANIKA

KRANJ
Podjetje za trženje in proizvodnjo obutve, p. o.

VABI K SODELOVANJU DELAVKE

za dela in naloge "šivanje zg. delov obutve" v obratu Breznica

Pogoj je dokončana osnovna šola in smisel za šivanje.

Kandidatke naj pošljejo pisne vloge na naslov: Planika Kranj - Obrat Breznica, 64274 Žirovnica, Breznica 1 ali se v obratu osebno oglasijo.

Sejem uspešnih poslovnih vezi in nakupov

30 let

MEDNARODNI KMETIJSKO ŽIVILSKI SEJEM

22. - 30. avgust '92

na POMURSKEM SEJMU v Gornji Radgoni

- 1200 razstavljalcev iz 18 držav

23. 8. - ob 15. uri

" Velike konjske dirke "

30. 8. - ob 10. uri

Velika parada kmečkih del in običajev

OBIŠČITE SEJEM

ki bo ob jubileju še večji in bogatejši...

NEDELJA, 23. avgusta 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.30 Video strani
 9.35 Program za otroke, ponovitev
 9.35 Živ, žav, ponovitev
 10.35 Plamenica, ponovitev angleško-slovensko-češke nadaljevanke (1/6)
 11.00 Kitarski ansambel glasbene šole Franca Šturma
 11.35 Kronika, ponovitev kanadske poljudnoznanstvene serije
 12.00 Poročila
 12.05 Radgonski sejem, prenos
 13.05 Alpski večer '92, ponovitev zadnje oddaje
 13.35 TV dnevnik BiH
 15.40 Video strani
 15.55 Klic trobente, ameriški film
 17.50 EP, Video strani
 17.55 Poslovne informacije
 18.00 TV Dnevnik
 18.10 Splošna praksa, avstralska nanizanka
 19.00 EP, Video strani
 19.05 Risanka
 19.15 Napovednik
 19.20 Slovenski loto
 19.25 EPP
 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zrcalo tedna
 20.26 EPP
 20.30 Zdravo
 21.30 EPP
 22.45 Napovednik
 22.48 EP, Video strani
 22.50 Sova
 22.50 Ameriške video smešnice, ameriški varietejski program
 23.15 Polnočni klici, ameriška nanizanka
 0.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

14.30 Video strani 14.40 Napovednik
 14.45 Sova, ponovitev - Murphy Brown, ameriška nanizanka, Polnočni klici, ameriška nanizanka 16.00 Športna nedelja; Grand Prix v atletiki, posnetek iz Zuericha 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik BiH 20.00 Slovenija za Bono, posnetek koncerta, 4. del 20.30 Ruska hiša, angleška dokumentarna serija 21.20 B. Sinkel: Očetje in sinovi, koprodukcija nadaljevanke 22.25 Maff koncert: Oto Vrhovnik, saksofon 22.45 Športni pregled 23.15 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.50 Pregled sporeda 7.55 Horoskop, ponovitev 7.50 TV koledar 8.00 Poročila 8.15 Slika na sliki 9.00 Smogovci 9.30 Cobijeva četa, španska risana nanizanka 10.00 Poročila 10.05 Waitapu, slovenska serija za otroke 10.35 Anderseneve pravljice 10.55 Risanka 11.05 Astro-nomija, poljudnoznanstveni film 11.30 Spored narodne glasbe 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje 13.00 Mir in dobrotta 13.30 Hišni ljubljenci, ameriška zabavna oddaja 14.00 Poročila 14.05 Mikser M 15.00 Daktari, ameriška nanizanka 15.55 Risanka 16.00 Poročila 16.20 Nova hrvaška policija, dokumentarna oddaja 16.50 Kavboji, ameriški barvni film 18.50 Ovidij, risana serija 19.15 TV fortuna 19.30 TV dnevnik 20.05 TV vinjeta: Okna in dimniki 20.10 Ljubzen za Lidijo, angleška nadaljevanke 21.00 Live aid for Croatia 21.45 Vojni dnevniki, dokumentarna oddaja 22.20 TV dnevnik 23.15 Slika na sliki 0.00 Poročila v nemščini 0.05 Poročila v angleščini 0.10 Horoskop 0.15 Poročila 0.25 Video strani

2. PROGRAM TV HRVATSKA

17.20 Video strani 17.30 Hrvško prvenstvo v plavanju, prenos iz Splita 19.00 Gillette šport 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Murphy Brown, ameriška humoristična serija 20.35 Galaktična odiseja, japonska dokumentarna serija 21.30 Odletel bom, ameriška nadaljevanke 22.25 Morilec Randy Webster, ameriški barvni film; Hal Holbrook 0.00 Jazz 0.30 Video strani

KANAL A

9.00 Napoved sporeda/Marianne, risana serija 9.30 Tropska vročica, ponovitev ameriške nanizanke 10.30 Avstralski faktor, ponovitev ameriškega filma 12.00 Video grom 13.00 Video strani 19.00 Napoved sporeda, Vreme 19.02 Risanka 19.10 Izbor iz sporeda: Dance session 20.00 Risanka 20.10 Tema stolpnica, ameriški barvni film 21.45 Intervju, ponovitev 22.10 Opera arija 21.35 Hiša ob hudičevem jezeru 22.50 Transilvanija 8-5000, ameriški barvni film 0.20 Vreme 0.22 MCM 1.00 Video strani

KINO

23. avgusta

CENTER amer. psih. thrill. V ZADNJEM TRENUTKU ob 17. in 19. uri, trd. amer. akcij. filma JEKLENI KONJIČKI ob 21. uri STORŽIČ amer. trda erot. RAZUZDANE IGRE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. znan. fant. grozlj. FREDYJEVA SMRT ob 17. in 19. uri 21. uri DUPLICA amer. kom. LAŽ IMA KRATKE NOGE ob 18. in 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. thrill. POŠAST IZ RAČUNALNIKA ob 18. in 20. uri ŽELEZNIKI amer. drama MOJ IDAHO ob 19. uri RADOVLJICA amer. kom. VIKEND Z BERNIJEM ob 20. uri

Slovenija 1 16.20

Klic trobente, ameriški barvni film

Zgodba je postavljena v leto 1883, v oddaljeno arizonsko utrdbo. Spominja na Fordovo mojstrovino Na apaški meji, predvsem v prikazu življenja in dela v utrdbi, kamor hoče novi oficir vpeljati red in disciplino, hkrati pa se mora spoprijeti tudi z nekaterimi posamezniki, za katere je "najboljši Indijanec - mrtev Indijanec". Ne gre pa le za odnose na nižji ravni tudi na državniški so posamezniki, ki bi prelomili dano besedo in izigrali legitime pravice staroselecev. V takih pogojih je vloga vojske še posebej kočljiva in le močne osebnosti v njej lahko z močjo argumentov preprečijo popolno katastrofo.

TV AVSTRILIJA 1

9.00 Jutranji program 9.05 Pozor, kultura, ponovitev 9.30 Kultura za zajtrk 10.15 Ničesar že ni bilo 11.44 Znanost 12.05 Tednik 12.30 Orientacija 13.00 Čas v sliki 13.10 Heidi in Erni, ponovitev 13.35 In to v ponedeljek jutraj, nemški film 16.05 Pustolovščina v rastlinskem svetu 15.30 Kum Kum 15.50 Novi eksperiment, lutkovna igrice 16.10 Sedem želja 17.00 Mini čas v sliki 17.10 X-large 18.00 Dr. Trapper John 19.30 Čas v sliki 19.48 Šport 20.15 Open in Ehrlich 21.05 Dvignite zastor v Salzburgu 21.55 Vizije 22.00 Poletno gledališče: Vzorni soprog, komedija 23.50 La saga de la chanson: Leo Ferre 0.45 Čas v sliki/1000 mojstrovin

TV AVSTRILIJA 2

8.00 Vremenska panorama 9.00 Čas v sliki 9.05 Heidi 9.30 Vesoljska ladja Enterprise 10.15 Pan-Optikum 10.30 Gideon in Samsom, italijanski film 12.30 Pogledi s strani 13.00 Dobar dan Koroška 13.30 Slike iz Avstrije 14.15 Umetnost in kič, družinski zakladi pod drobnogledom 15.00 Športno popoldne 16.30 Zadnji križari 17.15 Klub za seniorje 18.00 Heidi in Erni 18.30 Slika Avstrija danes 19.30 Čas v sliki 19.48 Zakladnica Avstrija 20.15 Columbo: Luciferjeva učenca, ameriški TV film 21.50 Čas v sliki 22.00 Zakon v Los Angelesu 22.55 Na avtocesti je cel hudič, ameriški akcijski film; Burt Reynolds, Roger Moore 0.25 Čas v sliki 0.20 Gospod Moto in skrivnostni otok, ameriški film 1.35 Poročila/1000 mojstrovin

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

8.00 - Napoved, otroški porgam - 9.00 - Horoskop, Slovenci v svetu, kuharski nasvet - 11.00 - Radijski sejem, EPP - 12.00 - Prvi del čestitk, EPP - 13.00 - Razgovor, EPP - 14.00 - Drugi del čestitk, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Tretji del čestitk, EPP - 17.00 - Razgovor, EPP - 18.30 - Resna glasba - 19.00 - Odpoved -

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 10.00 - Poročila Radia Slovenije - 10.05 - Na vrtljaku z Romano (otroška oddaja) - 11.00 - Po domače na Kranjskem radiu - 12.00 - Brezplačni mali oglasi - 12.30 - Osmrtnice, zahvale - 12.40 - Kmečtvska oddaja - 13.00 - Dobrodošli med praznovanci - 16.00 - Izbor pesmi tedna - 17.20 - Športna oddaja - 18.30 - Nagradni kviz Kina Kranj - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri -

1. RADIO ŽIRI

9.00 - Napoved programa - radijski koledar - EPP - 10.00 - Športni utrinki - 10.20 - Od tu in tam - 11.00 - Novice in dogodki - osmrtnice - obvestila - mali oglasi - 11.40 - Sprehod po kinodvoranah - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 13.30 - Nedeljsko popoldne Radia Žiri - vmes vreme - prometna varnost - glasbena lestvica - 15.30 - Odpoved programa -

Begunec Halčo Omerović iz Tuzle:

»Upam v Evropo in dragega Boga!«

Begunci so naša, slovenska stvarnost. Begunci niso neki nebodigatreba prišleki, s katerimi se moramo zdaj ubadati. Begunci so žrtve, žrtve neke vojne, ki bi se lahko dogodila tudi nam. Begunci nimajo nič: le upanje, da se bodo vrnili.

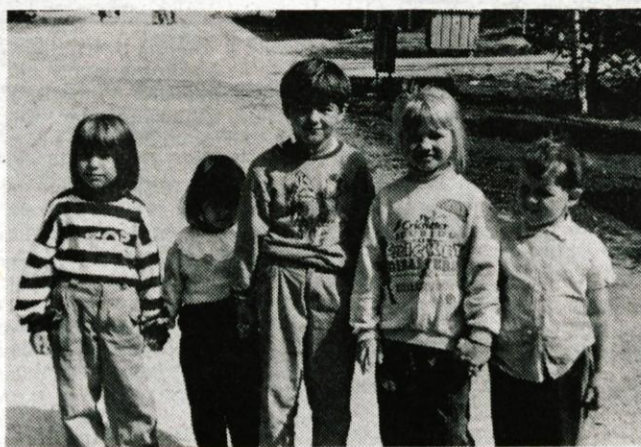
Begunski center na Hrušici. S ključavnico zaklenjena vrata, vstop in obiski do nadaljnega strogo prepovedani. Rečeno je, da so odkrili pet primerov zlatenice.

Ko postopam pred visoko ograjeno žico in zaklenjenimi vrati, se ograji približa moški srednjih let. Ogovorim ga in prošim za pogovor: Omerović se piše, prihaja pa iz vasi Kalesje blizu Tuzle, vasi, ki je že zdavnaj ni več.

Priskrbim si dovolilnico in naslednji dan dolgo sediva na klopi pred hruščanskimi barakami. Pristopajo ženske, otroci, moški. Vsi po vrsti me gledajo nezaupljivo. Če si doživel pekel, pač ne zaupaš nikoli nikomur več.

Halčo Omerović pripoveduje: »Doma sem iz Kalesja, prve muslimanske vasi proti Zvoniku. Sosednje vasi so bile etnično večinoma prav lepo porazdeljene: zdaj muslimanska, zdaj dve srbski... Kot zidar sem se pred tremi leti vrnil iz Iraka, zgradil dostojno hišo in jo lepo opremil. Nič mi ni manjkalo: res je, da sem v bližnji firmi plačal 15 tisoč mark, da so me sploh sprejeli na delo, ampak tako je pač bilo. Doma smo kmetovali, delali in se v miru družili z vsemi srbskimi sosedi: si medsebojno pomagali, šahirali in zvečer kaj skupaj popili.

A prišel je april, ko so se v srbskih vaseh začeli množično oboroževati. Muslimani nismo imeli nobenega orožja: sem in tja kakšna lovska puška in to je bilo tudi vse! 20. aprila je nenadoma prišlo 28 tankov na Osmake, ki je srbska vas, šest tankov pa v našo vas. Prestrašeni smo spraševali sosede Srbe: pa kaj vam bodo za božjo

Mlade deklice v begunskem centru na Hrušici. - Foto: D. Sedej

voljo tanki? Najprej so strpno odgovarjali, da to ni nič in naj nas čisto nič ne skrbi, nato pa so iz dneva v dan postajali bolj nedostopni in bolj osorni. V začetku smo - zdaj vem, da zaradi lepšega videza - postavljali zvečer skupne straže, ki so jih sestavljali Srbi in Muslimani. Z dotedanjim prijateljem, Srbom, sva ponoči še stražila skupaj, zjutraj pa so se nenadoma vsi umaknili. Izginili... Ko so izselili vse svoje družine v Srbijo, so z vso močjo napadli. 8. maja je zgorelo osem vasi.

Četniki so najprej planili v neko delavnico in odtod neznanokam odpeljali vse delavce. Iz na novo opremljene džamije so pobrali vse, kar se je pobrati dalo, moškega, ki so ga ujeli v džamiji, pa zaklali. Sploh ni smo mogli ponj in sploh ga ni smo mogli pokopati.

Ko so začeli požigati hiše, smo bežali v gozd. Najprej vržejo bombo na streho hiše in nato iz nje na tovarnjake naložijo vse, kar je vrednega. Tudi

vsaj živina gre na tovarnjake. Če koga ujamejo, bog ne daj, da ima orožje: bolje je, da se pri prči sam ustrelji. Če ujamejo ženske, gredo mlade in lepe na eno stran, starejše na drugo. Na lastne oči sem videl, kako je nekdo umiral: najprej so mu odsekali nekaj prstov na eni roki, nato nekaj na drugi. In gledali so ga in čakali, da mu odteče vsa kri.

V gozdovih smo bili petnajst dni: izkopali smo si nekakšne jame in se ponoči pokrivali s polivinilom. Ko so odkrili, kje približno smo, so po gozdu na vsakih deset metrov padale granate. Bežali in bežali smo proti Tuzli. V tem obdobju nju in begu sem videl, kako je na neki planoti padel moj brat. To je najhujše, kar sem doživel in kar še vedno preživljam...»

Saj to je, Omerović, človeške-mu samu nedoumljivo, da se prijazni sosed čez noč prelevi v tvoje lastnega krvnika!

»Tako pač je! Vprašajte samo mladeniče, ki stojijo okoli

naju: njih je preganjal in hotel ujeti njihov lastni učitelj iz osnovne šole! Tega se spomnijo petkrat na dan in petkrat na dan tega ne morejo in ne morejo doumeti.«

Ali Muslimani res prej niste ničesar zaslužili, da se kaj takega lahko zgodi?

»Bili so znaki. Mene je kar nenadoma redno opolnoči po telefonu začel klicati neki sodelavec in venomer nekaj, kar tako, brez vsake zveze, spraševal. A da se pripravlja nekaj takega?!?«

Kdaj ste zvedeli za koncentracijska taborišča?

»Tedad kot vi, tedaj kot ves svet. Tiste, ki so ujeli, so nekam odgnali in nihče ni vedel, kam. Zdad, ko dobimo kakšen stik s sorodniki, zvedemo, da jih po koncentracijskih taboriščih vedno zjutraj vse hudo pretepejo, preden jim dajo prvi obrok hrane.«

Kaj bi rekli na očitek, da bi se vsaj mladi fantje iz begunskih centrov po Sloveniji lahko vrnili in branili...»

»...brani koga in kaj, predvsem pa s čim? Vasi so požgane, nimamo nič. Vi si sploh ne morete predstavljati, kako je to, če si brez orožja in na milost in nemilost prepuščen do zob oboroženim četnikom! Dobro: če nam dajo vse orožje. Takoj bi odšli, saj tudi upamo, da se bomo čimprej vrnili.«

Nimam nobene pravice, da vam odvzamem slednje, kar imate: upanje. Pa vendar... Kaj potem, če se sploh ne boste mogli več vrniti? Vse okoli mene nenadoma vidno stisne pri srcu. Nič ne pomaga, če se popravljam. Tu? Še so zimo? Tu ali nemara po svetu za vse življenje? »Veste,« hlastno pohiti neka ženska, »veste, moja sestra se je z dvema otrokoma že vrnila. Korajžna je. In tudi mi bomo odšli.« Halčo Omerović pa mirno reče:

»Mislim, da se bom vrnil. Vse popravil in obnovil. Vsak dan upam. Upam v Evropo. Upam v svet. Upam v dragega Boga!« ● D. Sedej

"Tameden" Janez:

"Ko medico delam, samo žvižgam"

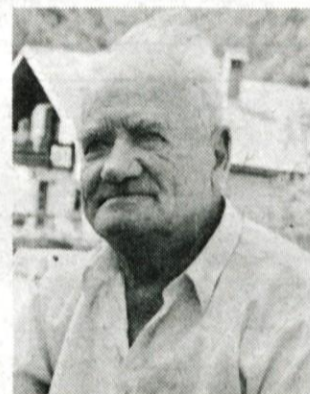
Hotavlje, 16. avgusta - Janez Starman je več kot pol stoletja pojem čebelarstva in medarstva v Poljanski dolini. Po sto in več panjev čebel je imel, jih vozil na pašo daleč naokrog, doma pa pripravljaval medico, dvajset let skupaj tudi za vse hotaveljske turistične prireditve. Medica mora biti iz dobrega sadjevca narejena in vsaj leto dni stara, da je res dobra, poudarja, da spusti grampo...

Nak, ta Janez Starman ni tista sitnoba iz slovenske skupščine, Janez Starman s Hotaveljem je simpatičen prijazen možakar, ki je vse življenje posvetil čebelarstvu. Kdor pa se ubada s temi pridnimi dobrimi drobnimi živalcami, ne more biti ne slab ne zloben človek. Toliko lepega sem že slišala o njem, srečala pa sva se prvič v nedeljo, na hotaveljski semanji dan, v senci znamenja na Gorenjih Hotavljah. Rad je spregovoril o sebi, čeprav mu ni bilo vseeno, da so letos Hotaveljci drugemu zaupali izdelavo medicine za to vaško družabno srečanje. Naj bo, enkrat človek mora spreči, njemu je konec koncev vendar že 83 let. Naj še mladi kaj dajo od sebe.

V revščini je rastel, starša sta mu kmalu umrla, oče pri treh, mama pri enajstih letih. Ni bilo obleke ne za v cerkev ne za v fantovsko družbo, bos je hodil v šolo. Čustven fant je bil in samo za živali je živel. Ob njih se je najlepše počutil. Slišal je praviti, da na Vrhniki nekdo goji čebele. Čudno ga je gledal vrhniški župan, ko se je pojavil pred njim sedemnajstletni Janez. Še en ubožnik več v kraju? se je potihem spraševal. Ko mu je povedal, da se želi le naučiti čebelariti, se mu je oddahnilo in poslal ga je k čebelarju Mar-

klju. Močan čebelar je bil, po 350 panjev čebel je imel. Veliko se je naučil pri njem, veliko pa tudi kasneje pri prof. Senegačniku iz Ljubljane, ki je v njegovem kraju imel počitniško hišico. Število panjev je raslo, vozil jih je na pašo v Logatec, pod Krim, na Ravbar komando, v Iško vas, v Dolge travnike in celo v Mursko Soboto. Pred vojno in po njej. V Pomurju je bila odlična pašna na ajdi. Letos jih prvič ni nikamor peljal. Pri Vresjaku v Suših jih ima. Dragi so prevozi, za prevajanje moraš imeti potrdila od zdravnika. Štirideset panjev jih še ima. Letos ni bilo obilo bere, moral jim bo dodajati sladkor, da bodo preživele zimo. Strošek je, a kaj hočeš, modruje, eni zmečejo za cigarete, za kavice, za pijačo, on pa da za čebele. Za tisto, kar imaš od srca rad, daš zlahka. Njega čebele "gor drže".

"Ja, medico pa moraš znati narediti. Recept ni nobena skrivnost. Pol kile medu, liter dobrega sadjevca moraš imeti, da ima med 20 in 21 gradov. Med mora biti tekoč, če ni, ga moraš toliko segreti, da steče. Žganje vliješ v čisto posodo, vliješ vanj med in nič vode. V Kranju na sejmu sem pil pri dveh štantih medico, pa je bila vsaka drugačna. Ne hvalim se

rad, ampak moja je bila veliko boljša. Medica mora biti vsaj leto dni stara, uležana, da se na dnu nabere grampa. Starejša je, boljša je. Včasih so me spra-

ševali, kako ostajam trezen pri takem delu, pa sem jim povedal, da ko medico delam, samo žvižgam," se poredno posmeje Janez.

Vsak Hotavelj ve, da to ni res, saj tudi ne more biti res. Medico je treba pokušati in tudi Janez je ni samo gledal. Le po pameti je treba vse delati v življenju in vse se mora prav uležati. Tudi naša vlada v Ljubljani se bo morala. Sicer pa tako pravijo, da se bo šele ta peta ustalila. Do takrat se bo pa izločala grampa. Ni važno, katere barve bo vlada, naj bo bela, rdeča ali črna, le da bo dobra, da bo za človeka, razmišlja te dni "tameden" Janez. Je pa res, da je s čebelami veliko lažje, kot z ljudmi. ● D. Dolenc

VROČE KOT PRI PLAVŽU

Jesenice, 19. avgusta - Jeseniški radio je sogovornikom za okroglo mizo o prodaji slovenskih železarn pripravil vroče presenečenje. Prostore imajo namreč na podstrešju in tam je nepopisno vroče, termometer je še tik pred sedmo uro zvečer kazal skoraj 36 stopinj Celzija. Studio je seveda zaprt in v njem ni niti sapice, zato so se verjetno počutili tako kot železarji ob plavžih.

Dobrodelna kulturno zabavna prireditev

"PRAV LEPA JE PREDDVORSKA FARA ..."

v soboto, 22. avgusta, ob 18. uri na igrišču ob OŠ Matije Valjavca v Preddvoru

Posebna dragocenost farne cerkve v Preddvoru (poleg oltarnih slik Ivana Wolfa) so cerkvene orgle - z izkupičkom prireditve želijo Preddvorčani zaključiti obnovo orgel.

Tratarjev ata:

"Za danes imam jaz dež prerokovan"

Trata pri Velesovem, 18. avgusta - "Danes zjutraj je bila na Trati maša za dež in ko je bilo konec, je župnik vpil za menoj: "Ata Tratarjev, kdaj bo dež?" Pa sem mu zaklical nazaj: "Za v petek imam jaz prerokovanega!" Luna tako kaže: v petek, 21. avgusta, ob 12.04 stopi Luna v zadnji krajec. Čim bliže se to zgodi dvanajsti uri, tem bolj zagotovo je dež. Velik dež. Da bo skoraj zagotovo to tudi tokrat držalo, potrjuje tudi barometer, ki pada. Včeraj je kazal 19, danes že 18..."

Nič čudnega, da se vsi v tem koncu Gorenjske, kar se vremena tiče, obračajo prav na Jožeta Grilca, Tratarjevega ata. Od leta 1947 vsak dan zapisuje, kakšno je bilo vreme, koliko stopinj je bilo zjutraj, koliko zvečer, posebej ima vpisane nevihtne dni, sneg ob nenavadnem času, potrese, povodnji in suše. Od začetka 20. stoletja pa je vse okrog vremena zapisoval njegov pokojni oče, tudi Jože Grilc. Vendar če pregleda vse njegove zapiske, Jože danes ne najde v tem stoletju tako hude suše, kot je letošnja.

"Bilo je že tako sušno, da je za dan, dva presahnil potok Lebrant, ki teče mimo cerkve na Trati, toda da bi presahnil za tri tedne, pa nihče ne pomeni. Iz očetovih zapiskov vidim, da je bilo hudo sušno 1911. leta in je bila 8. julija procesija k Sv. Jakobu za dež. Procesije za dež so bile tudi v Možjanco k Sv. Miklavžu, v Kokro. Leta 1926 je bila taka suša, da so bi-

le procesije za dež na Možjanco. 7. junija 1935, ko so peljali skozi Velesovo Marijo z Brezj na kongres v Ljubljano, je bilo pa 33 stopinj toplote. Mi smo za Marijo mlaje postavljali, pa je rekel moj stric Franc Grilc, Napotnikov s Trate, da naj prenehamo, da bomo pod večer nadaljevali, da ne bo koga prizadelo. Tisti dan je na njivi v Polici kmetico Pavovščico, prizadelo."

Sušna leta so bila tudi po vojni, navadno pa so jih spremljale hude nevihte s točo.

"5. julija 1960 je na Krvavcu padlo 30 cm snega," ima Jože Grilc zapisano v svojih vzorno urejenih zapiskih. 4. avgusta 1979 je šla tako debela toča, da take in toliko toče ljudje ne pomnijo. Samo trije smo bili takrat v vasi zavarovani pred točo, zdaj so vsi. 29. junija 1982 je bilo tudi veliko toče in škode, prav tako 1. julija 1983. Huda suša je bila po Sloveniji in Hrvaškem tudi julija in avgusta 1988. Ves jesenski pridelek je bil zaradi nje hudo prizadet. 21. in 22. avgusta je potem padlo veliko dežja na Gorenj-

Stoletna pratika je knjižica, ki je največkrat v rokah Jožeta Grilca, Tratarjevega ata. 83 let je izpolnil pred tremi tedni. Prepričan je, da tokrat dež in pratika ne bosta zatajila. Vse govori za dež. Res pa je, da se je v podnebju moralo nekaj premakniti. Ni več takšnih zim, kot smo jih bili vajeni in pole-tja so bolj vroča. Dež bo zagotovo kmalu, je prepričan Tratarjev ata, le bati se je, da ne bo prišel s prehudo nevihto, da bi toča uničila še tisto, kar je suša pustila. ● D. Dolenc

Kar pogledite me, spred pa zad, jaz ...pa pušic tud!
sem Aljaž Gartner, Lavrihov s Sr. Brda, en zauber fant, k ma čist nov gvant...
Foto: D. Dolenc

Koncertu nasproti.
MICHAEL JACKSON - Dangerous tour 1992
Dunaj, 26. avgusta 1991; Praterstadion
In zgodilo se bo. Prišel bo Sloveniji najbližje fant tisočerih obrazov, skrivnostnega in spektakularno osamljenega življenja. Ko je Michael izdal zadnji album (angeros-Nevaren), se je samo šepetalo, ali bo ostalo le pri tem, ali pa bo mogoče predstavil sebe in glasbo tudi v živo. Odločil se je za slednje. Zbral je skupino odličnih glasbenikov, mojstre efektov in scene in pripravil nepozabno pravilno srečanje. Pesmi se pretakajo ena v drugo, ni mirovanja ne za ene ali druge. Hiti se vrstijo. Plesne akrobacije in posebni efekti tudi. Po podatkih so bili doslej vsi koncerti razprodani. Triler za zamudnike, ki iščejo še proste vstopnice. Fant Jackson prihaja na Dunaj. Kaj naj še dodam? Le to, "Who is it?"

TRGOVINA
DOM
ŽABNICA Žabnica 68
GRADITELJI!
IZKORISTITE UGODEN NAKUP GRADBENEGA MATERIALA
3 - 10 % POPUSTA od 14. - 31. 8. 1992
Informacije: 44-539 ali 311-545

ZADETEK V PETEK

Prvo serijo kviza ZADETEK V PETEK smo zaključili 7. avgusta; pa ne povsem. Vsem, ki so sodelovali; vsem pokroviteljem in predvsem vsem ljubiteljem kviza smo 28. avgusta namenili gala zaključno prireditev v dvorani v Žireh. Nastopili bodo GASPRIJI s Kondijem Pižornom, prireditev bosta vodila Nataša Bešter in Jože Drabik, s pokroviteljem prireditve ALPINO ŽIRI bomo v dvorani skrili gosta. Zaključni ZADETEK V PETEK bo tudi tekmovalen. Objavljamo prijavnico - tudi 28. avgusta bomo tekmovalkam in tekmovalcem zastavili vprašanja iz serije A, B in C (izločilne serije) ter ponudili možnost za VSE ALI NIČE. Pravilni odgovor - tisoč tolarjev.
Prijavljam se za kviz ZADETEK V PETEK, 28. avgusta, v Žireh:

(ime in priimek, naslov in telefonska številka)
PRIJAVNICO POŠLJITE NA RADIO ŽIRI, 64226 ŽIRI.
alpina ŽIRI

PONEDELJEK, 24. avgusta 1992

- 1. PROGRAM TV SLOVENIJA**
- 9.05 Video strani
 - 9.15 Program za otroke
 - 9.15 L. Suhodolčan: Naočnik in očalnik
 - 9.50 Ciciban, dober dan: Ringaraja v živalskem vrtu
 - 10.00 P. P. Read: Poročen moški, ponovitev angleške nadaljevanke
 - 11.05 Forum, ponovitev
 - 11.25 Utrip, ponovitev
 - 11.40 Zrcalo tedna, ponovitev
 - 12.00 Poročila
 - 12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
 - 12.55 Video strani
 - 16.35 Video strani
 - 16.45 Napovednik
 - 17.20 Dober dan, Koroška
 - 17.50 EP, Video strani
 - 17.55 Poslovne informacije
 - 18.00 TV Dnevnik
 - 18.10 Program za otroke
 - 18.10 Radovedni Taček: Gnezdo
 - 18.20 Lonček, kuhaj: Piškoti
 - 18.40 EP, Video strani
 - 18.45 Ljubitelji narave, angleška poljudnoznanstvena serija
 - 19.10 Risanka
 - 19.20 Napovednik
 - 19.25 EPP
 - 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zarišče
 - 20.00 EPP
 - 20.05 Mednarodna obzorja: Portugalska
 - 20.45 EPP
 - 20.50 Boris Dahovski: Marika leti z letalom, drama makedonske TV
 - 21.50 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zarišče
 - 22.40 Napovednik
 - 22.43 EP, Video strani
 - 22.45 Sova
 - 22.45 Stara vohunska mačka, angleška nanizanka
 - 23.10 Polnočni klici, ameriška nanizanka
 - 23.55 Hemingway, evropsko-ameriška nadaljevanke, zadnji del
 - 0.50 Video strani

- 2. PROGRAM TV SLOVENIJA**
- 17.00 Video strani
 - 17.10 Sova, ponovitev - Ameriške video smešnice, ameriški varietejski program, Polnočni klici, ameriška nanizanka
 - 18.25 Športni pregled
 - 18.55 Modro poletje, španska nadaljevanke
 - 19.30 TV Dnevnik BiH
 - 20.00 Klasični dosežki v oblikovanju: Kokakolina steklenica, angleška dokumentarna serija
 - 20.30 Tomo Česen predstavlja: O ljudeh v plezalnem športu
 - 20.45 Ciklus filmov znanih režiserjev: Henri Georges Clouzot: Krokod, francoski film (ČB)
 - 22.00 Zemljepisne posebnosti: Živi zakladi Japonske, ameriška poljudnoznanstvena oddaja
 - 23.20 Video strani

- 1. PROGRAM TV HRVAŠKA**
- 8.10 Pregled sporeda
 - 8.15 Santa Barbara, ponovitev ameriške nadaljevanke
 - 9.00 Dobro jutro, Hrvaška/Poročila
 - 9.30 Srečni ljudje, serija za otroke
 - 9.45 Igračkanje, lutkovna serija
 - 10.00 Poročila
 - 10.10 Dobro jutro, Hrvaška
 - 12.00 Točno opoldne - poročila
 - 12.10 Dragi John, ponovitev ameriške humoristične nanizanke
 - 12.30 Jutrofon
 - 13.00 Slika na sliko
 - 13.45 Poročila
 - 13.55 Odlotel bom, ameriška nadaljevanke
 - 14.45 The big blue
 - 15.05 Pozabljena zgodba, angleška nadaljevanke
 - 15.35 Skrivnosti mesteca U, španska otroška nadaljevanke
 - 16.00 Poročila
 - 16.10 Šolski spored
 - 17.10 Calebove hčere, kanadska nadaljevanke
 - 18.00 Poročila
 - 18.05 Naša zdravnica, dokumentarna oddaja
 - 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke
 - 19.15 Risanka
 - 19.30 Dnevnik
 - 20.05 Hrvaška v svetu
 - 20.35 7/7
 - 20.55 Dnevnik sobarice, francosko/italijanski film
 - 22.35 TV dnevnik
 - 23.05 Slika na sliko
 - 23.50 Poročila v nemščini
 - 23.55 Poročila v angleščini
 - 0.00 Horoskop
 - 0.05 Poročila
 - 0.15 Video strani

- 2. PROGRAM TV HRVAŠKA**
- 17.15 Prvenstvo Hrvaške v motociklizmu, reportaža iz Slavonske Požege
 - 17.45 Dominique, ponovitev angleškega barvnega filma
 - 19.30 Dnevnik
 - 20.05 Pričevanja o Indiji, dokumentarna serija
 - 20.50 Levji brlog, nemška nadaljevanke
 - 21.45 Brez ženskih menda ne gre, angleška humoristična nanizanka
 - 22.15 Profesionalci in zaporniki, ameriška nadaljevanke
 - 23.05 Električni kavboj
 - 0.25 Video strani
- KANAL A**
- 9.45 A Shop
 - 10.00 RIS, risanke in spoti
 - 10.30 967 zlo, ponovitev filma
 - 12.05 A Shop
 - 12.20 Video strani
 - 19.00 Napoved sporeda/Vreme
 - 19.02 Risanke
 - 19.10 A Shop
 - 19.25 Rolanje s hobotnico
 - 19.45 A Shop
 - 20.00 Risanka
 - 20.05 Dnevno-infor-

Slovenija 2 20.35
Henri Clouzot, francoski črno-bel film
Zgodba Krokodja se odvija v provincialnem mestecu, kjer vsak doživlja razkrije značajske pomanjkljivosti malih buržujev in kompromitira njihov ugled. V tem mestecu se nenadoma pojavi anonimno pismo, ki kompromitira sleherni veljavno družino - s podpisom Krokodja. Nihče ne ostane neprizadet in krivca je treba odkriti. Ko si prebivalci oddahnejo, misleč, da je pravi "krokod" za zapahi, se vendarle pismo z vznemirljivim podpisom znova pojavi. Tokrat prav nihče ne ostane čist, na dan pridejo vse spletkarje, največji sum pa pada na zdravnika...

mativni program 20.30 Teden na borzi 20.45 Dovolilnica, ameriški barvni film 22.20 Kanalizador show 22.50 Marlboro music show 23.20 Vreme 23.22 Poročila v angleščini: Deutsche welle 23.40 Dnevno informativni program 23.45 A Shop 0.00 MCM 1.00 Video strani

TV AVSTRJA 1

- 9.00 Jutranji program
- 9.05 Heidi in Erni, ponovitev
- 9.30 Slika Avstrije, ponovitev
- 10.00 Zakladnica Avstrije, ponovitev
- 10.25 Laurel in Hardy, risanka
- 11.50 Mravlje mesto
- 10.30 Columbo: Luciferjeva učenca, ponovitev ameriškega filma
- 12.00 Nočni studio/Lažni bogovi
- 13.00 Čas v sliki
- 13.10 Zahodno od Santa Feja
- 13.35 Kung Fu
- 14.25 Tarzan in ženska leopard, ameriški film
- 15.25 Ameriški jug, Alabama
- 16.00 Jaz in ti
- 16.25 Safari
- 16.50 Jaz in ti - počitniška igra
- 17.00 Mini čas v sliki
- 17.10 Wurlitzer
- 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Mi
- 18.30 Dr. Trapper John
- 19.22 Znanost
- 19.30 Čas v sliki, vreme
- 20.00 Šport
- 20.15 Športna arena
- 21.08 Kuharski mojstri
- 21.15 Pogledi s strani
- 21.25 Miami Vice
- 22.10 Camille Claudel, francoski film; Isabelle Adjani, Gerard Depardieu
- 0.55 Čas v sliki
- 1.00 David in Liza, ameriški film
- 2.30 Poročila/1000 mojstrov

TV AVSTRJA 2

- 8.00 Vremenska panorama
- 16.15 1000 mojstrov
- 16.25 Leksikon umetnikov
- 16.30 Bicycle: Zgodovina kolesa
- 17.30 Lipova ulica
- 18.00 Heidi in Erni
- 18.30 Ljubezen na prvi pogled
- 19.00 Zvezna dežela danes
- 19.30 Čas v sliki/Vreme
- 20.00 Kultura
- 20.15 Zgodbe iz rodne kraja
- 21.08 Kuharski mojstri
- 21.15 Kompas
- 22.00 Čas v sliki
- 22.30 Glave, uganite ime znanstvenika
- 23.15 Nočni studio, Španija - svetovnega država na robu sveta

RADIO KRANJ

- 8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včerja - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes (regionalna poročila) - 14.30 - Točke, metri, sekunde (športna oddaja) - 15.30 - Dogodki in odmevi - radio Slovenija - 16.20 - Skriti reporter - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjska danes - jutri (regionalna poročila) - 18.20 - Na Gorenjskem Parnasi - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.00 - Napoved, telegraf, horoskop - 12.00 - Pregled nastopov Gorenjskih športnikov, EPP - 13.00 - Danes do trinajste ure, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Osrednja tema, EPP - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC, EPP -

1. RADIO ŽIRI

- 14.00 - Napoved programa - 14.10 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Tolar za knjigo - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa do 19. ure - 16.15 - Od srca do lonca - 16.30 - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Otorški program - 18.00 - Novice in obvestila - osmrtnice - 18.10 - Mladinski program - 19.00 - Odpoved programa -

KINO 24. avgusta
CENTER amer. kom. LAŽ IMA KRATKE NOGE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR Danes zaprt!

Veliki srpan - mlatnik
Kocjanova ajda in Ožbovtova repa nista nikoli lepi
Če Lovrenc je jasen, bo grozdek strden, in vincar bo glasen, prijetna jesen.
Če ima Lovrenc grozd mehak, bo vina sodec kaj sladak.
Jasna Velika maša sladko vino prinaša.
Sonce srpana grozdje meči.
Kar avgust ne skuha, tega september ne speče.

Iz stoletne pratike
Slabega vremena je pričakovati:
Če barometer pada.
Če se vetrovi sučejo proti jugozahodu od juga ali jugovzhoda.
Če je zrak vlage napit.
Če se kamni, lapor, zidovi pote.
Če strune odnehujejo, in se lesnina napne.
Če sol postaja vlažna, moka kepasta itd.
Če v zaceljenih udih začne trgati.
Če rosa naenkrat izgine, dasi je brez vetra.
Če je silno soparno in sonce peče.
Če rosa zjutraj izostane, kljub temu da ni ne oblačno, ne vetrno.
Če se vidi oddaljeni kraji nenavadno jasni; če se vidi pri sicer enaki svetlobi mnogo več zvezd.
Če je zjutraj svetla, obilna zarja.
Če ima luna meglen dvor...

BOHINJ JE NA BALKANU
Bohinj v vročih poletnih dneh privablja množice ljudi, željnih ohladitve in sprostitve. V nedeljo, 16. avgusta, smo s prav takim namenom prišli v Avtokamp Zlatorog v Ukancu. Bili smo precej vesela družina in ustavili smo se tudi pri šanku v kampu. Imeli smo se lepo in nas ni preveč motilo, da je natakar "uvožen". Privoščili smo si še pizzo (270 SIT). Zabavali smo se sto na uro, vendar smo bili vse prej kot pijani, kajti čakala nas je še cesta proti Kranju. Natakar nas je slabo presodil in se je pri računu "zmotil" za 1.000 SIT. Tako se nam je zadel račun prevelik, vendar je po dvakratnem preračunavanju vsota ostala ista. Šele, ko smo sami izračunali, je cena padla s 3.600 na 2.600 SIT. Za napako se nam ni niti opravičil, še več, njegov ironičen nasmehek je govoril, da mu je vseeno, češ bom pa pri sosednji mizi komu ožel denarnico. Za to mu nismo dali priložnosti, ker smo vsem gostom takoj glasno povedali, naj dvakrat preverijo svoje račune. Z natakarjem se nismo imeli več namena ubadati in smo šli do recepcije po knjigo pripomb in pritožb. Receptorki sta bili potpepljivi in sta dobro prenašali naše očitke, vendar sta dajali vtis, da morata večkrat poslušati take in podobne pripombe. Obe zaslužita pohvalo za potrpljenje.
Sprajujemo se, kdo sprejema v službo take neodgovorne uslužbenke, povrh še "uvožene", kot je bilo v našem primeru, medtem ko je na Gorenjskem čez 10 000 nezaposlenih, med katerimi so tudi kvalificirani natakariji.
Mogoče pa je vse skupaj le del politike vodenja Triglavskega parka, z namenom, da bi ljudje ne hodili onesnaževati naših Alp? Menim, da bi se morali tega problema lotiti na kak drugačen, pošten način. ● E. Z. Maček

TOREK, 25. avgusta 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.40 Video strani
 9.50 Program za otroke
 Zgodbe iz školjke
 10.40 Nekoč je bilo... življenje
 11.05 Ljudje in psi, 13. del
 11.30 Po poteh do sebe, ponovitev
 11.50 Že veste: Sladoledi, ponovitev
 12.00 Poročila
 12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
 12.55 Video strani
 15.05 Video strani
 16.05 Napovednik
 16.30 Krokav, ponovitev francoskega filma (CB)
 17.50 EP, Video strani
 17.55 Poslovne informacije
 18.00 TV Dnevnik
 18.10 Program za otroke: Biskvitki, ameriška risana serija
 18.30 EP, Video strani
 18.40 Alpe - Donava - Jadran
 19.15 Risanka
 19.20 Napovednik
 19.25 EPP
 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
 20.00 EPP
 20.05 F. Hebrard - L. Velle: Ambasadorin soprog, francoska nadaljevanja
 20.55 EPP
 21.00 Za prihodnost Narodne galerije, 2. oddaja
 22.00 TV Dnevnik 3, Vreme, Šport, Žarišče
 22.50 Napovednik
 22.53 EP, Video strani
 22.55 Sova
 22.55 Polnočni klci, ameriška nanižanka
 23.40 Glasbeni utrinek: P. I. Čajkovski: Pet plesov iz baleta Hrestač
 23.50 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

15.20 Video strani 15.30 Mednarodna obzorja: Portugalska, ponovitev
 16.10 Sova, ponovitev - Stara vohunska mačka, angleška nanižanka; Polnočni klci, ameriška nanižanka; Hemingway, evropsko-ameriška nadaljevanja 18.15 Svet poroča 18.55 Modro poletje, španska nadaljevanja 19.30 TV Dnevnik BiH 20.00 Klasični dosežki v oblikovanju: Štedilnik Aga, angleška dokumentarna serija 20.25 Glasba, show in cirkus 21.25 Omizje 23.25 Svet poroča, ponovitev 0.25 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.15 Santa Barbara, ponovitev ameriške nadaljevanke 9.00 Dobro jutro, Hrvatska 9.05 Poročila 9.30 Mali svet 10.00 Poročila 10.05 Dobro jutro, Hrvatska 12.00 Poročila 12.05 Brez žensk menda ne gre, ponovitev 13.00 Slika na liko 13.45 Poročila 13.50 Levji brlog, ponovitev nemške nadaljevanke 14.40 The big Blue, oddaja za Unprofor 15.05 Doktorji 16.00 Poročila 16.10 Šolski spored 17.10 Calebove hčere, kanadska nadaljevanja 18.00 Poročila 18.05 Tudi letos... 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Človeška rasa, angleška dokumentarna serija 21.05 V velikem planu 22.40 Dnevnik 23.05 Slika na sliko 23.50 Poročila v nemščini 23.55 Poročila v angleščini 0.00 Horoskop 0.05 Poročila 0.15 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

17.25 Video strani 17.15 Kavboji, ponovitev ameriškega filma 19.20 Loto 19.30 Dnevnik 20.05 Glasba, show in cirkus, humoristična nanižanka 21.05 Levji brlog, nemška nadaljevanja 22.00 Helena Modrzejewska, poljska nadaljevanja 23.15 Večeri na Griču: Pro cantone antiquera, koncert v čast večerov v Svetovnem Donatu 0.10 Video strani

KANAL A

9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.15 Borza 10.30 Dovolilnica, ponovitev ameriškega filma 12.05 A Shop 12.20 Video strani 19.00 Napoved sporeda/Vreme 19.02 Risanka 19.25 Rolanje s hobotnico 19.45 A Shop 20.00 Risanka 20.05

Slovenija 2 20.25

Glasba, show in cirkus
 Prijatelji oddaje Glasba, show in cirkus bodo tokrat spet prišli na svoj račun. Tokrat si boste lahko ogledali 12. cirkuški festival, ki se vsako leto odvija v Monte Carlu. Torej vsi tisti, ki imate radi cirkuško arno, vaš trenutek bo napočil nočoj.

Dnevno informativni program 20.30 Vreme 20.32 Dokumentarec tedna: Tokijska saga 21.00 Pekel na kolesih, ameriški barvni film 22.25 Vreme 22.27 Poročila v angleščini: Deutsche welle 23.00 Dnevno informativni program 23.15 A Shop 23.30 MCM 1.00 Video strani

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program 9.05 Heidi in Erni, ponovitev 9.30 Srečanje z naravo 10.30 In to v ponedeljek jutraj, ponovitev nemškega filma 12.00 Vzemite si sonce z mize 12.05 Športna arena 13.35 Kung fu 14.25 Nikoli ne reci da, ameriški film 15.55 Popaj, risanka 16.00 Jaz in ti 16.25 Življenje otrok v tretjem svetu, S trinajstimi leti si dovolj stara... 16.50 Jaz in ti - Počitniška igra 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Doktor Trapper John 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Šport 20.15 Univerzum: Raji na plavem morju 21.00 TV kotichek za živali 21.07 Pogledi s strani 21.15 Mali veliki mož, ameriški vestern; Dustin Hoffman, Faye Dunaway 23.30 Nasmeh poletne noči, švedska komedija 1.15 Čas v sliki 1.20 Chicago 1930 2.05 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 16.30 1000 mojstrovín 16.40 Leksikon umetnikov 16.15 Zadnji sen 17.00 Anton Martin Slomšek 17.30 Orientacija 18.00 Heidi in Erni 18.30 Tista stvar je, kviz 19.00 Lokalni program 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Kultura 20.15 Da ali ne 21.00 TV kotichek za živali 21.07 Reportaže iz tujine 22.00 Čas v sliki 22.30 Klub 2/Poročila/1000 mojstrovín

Sončkov kot

Haj in full lahko me je ujeti...

...seveda, če ni dopust in me tri tedne ni na spregled. Ampak na željo radijskih gledalcev in poslušalcev Janeza Drnovška imenovanega Lemon Face, se po treh tednih spet pojavlja naš famozni "vogu". Ja tudi Aligator je bil na dopustu, na kmečkem turizmu v Prevaljah na K. (fant sicer trdi v Radljah, ker Prevalj niso jemali, ko je on hodil v šolo). Seveda imam tukaj nekaj dopisnic in žrebali smo silovito, srečo pa je imela Anja Žezlina, Struževa 47 d, Kranj, ki se bo oglašila v prodajalni Sonček in si izbrala obljubljeni nagrado.

TOP 3

1. Fear Of The Dark - Iron Maiden
2. V meni je poletje - Irena Vrčkovnik
3. Melodije morja in sonca ter Šifrerjevih glupih vicev

NOVOSTI

Moram opozoriti, da je v naši deželi suša tudi na music področju, ampak kljub temu se je v teh tednih nabralo nekaj novosti. Damjana Golavšek pravi "Ko je maj" (sred avgusta), Irena Vrčkovnik (ima mega glas, jes, jes) trdi "V meni je poletje", 15. festival Morja in sonca (hvala Bogu brez Šifreričija) je tudi na kaseti, New Swing Quartet so skupaj z Alenko Godec tudi posneli eno dobro kaseto "On The Sunny Side", Stane Vidmar je potočil "Tri grenke solze", se v Sončku podpisal na kasete in se pobral v Kanado, Janko Ropret z Don Mentoni Bandom pravi "Vrni se" (ni mislil na Vidmarja), tu sta še dve narodnozabavni kaseti Marjanca I, II, to, da je

Pa še o kitaristu

Shouldn't Play This, But Anyway

Škofja Loka - "Ne bi smel igrati tega, ampak vseeno" je naslov ene izmed kompozicij dvajsetletnega kitarista Uroša Rakovca iz Škofje Loke. Kitare so njegove pištole, rock, jazz in klasika so naboji, streli so njegova glasbena iskanja. Joe Satriani, Steve Vai, Van Halen, Mahler so...

grem svojega lastnega menedžerja. V ZDA je kot glasbenik težje preživeti kot pri nas, ko greš naprimer učiti v kakšno glasbeno šolo. V Ameriki recimo "full" dobri glasbeniki igrajo na porokah za 50 dolarjev," pravi Uroš Rakovec iz Škofje Loke, ki je odlični kitarist, o katerem, se mi zdi, bomo še slišali. ● Igor K.

Uroševa oprema, vredna kakih 15.000 nemških mark obsega tri kitare, klasično, električno in ovation kitaro, 80 W Marshall "fršterker" in pa pedale z efekti.

Pri sedmih letih prva kitarista, Srednja glasbena šola, tekmovanja kitaristov, igranje v duetu, odhod v ZDA. Lansko jesen se je Uroš namreč vpisal na Berklee College Music v Bostonu, eno redkih šol na svetu, kjer je mogoče študirati rock in jazz kitaro. "Tako je bilo. Napravil sem nekaj posnetkov v studiu Tivoli, jih poslal v ZDA in dobil štipendijo 2500 dolarjev, jih dodal še 2000 ter s tem pokrili šolnino za dva šolska semestra (1 leto). Seveda je bilo treba tam tudi živeti." Vpisal je študij kitare smer rock in jazz. Uroš pravi, da so bili odnosi med študenti v šoli zares dobri, saj so ljudje prišli iz vsega sveta. "Dobro je, da se učiš, kar hočeš. Prvi semester so predmeti bolj določeni, v drugem med različnimi smermi, pač izbereš sebi najbolj ustrezno." Uroš je letos vpisal Glasbeni konservatorij v Celovcu, tako bo lahko bolj ali manj doma in delal nove "komade".

Njegove skladbe so instrumentalne, mešanica rock in jazz obrazcev s primerno dozo improvizacije, pa spet mirne, "baladne zadeve" z navdihom klasike. Njegov program je nekakšen glasbeni ekspresionizem, kot svoje igranje predstavi on sam. V kratkem namera, va spravit skupaj tudi rock band, s katerim naj bi preigravali blues, rock'n'roll, mogoče tudi kakšne priredbe. "Trenutno si najbolj želim nastopov, samostojnih koncertov. Delam sem plakate, vabila, malo se

Fuk kranjcem kratak čas, vemo, obalni oktet iz Izole pa je dal ponatisniti kaseto žgečkljivih rim.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 57:

Na Gorenjskem sejmu vsak večer rola kakšen bend. Napišite vsaj enega od nastopajočih v cirka 10. sejmskih večerih? Dopisnice pošljite do srede, 26. avgusta, na Gorenjski glas, s pripisom "Sonček". Nagrada bo full klasična, izbira kasete, plošče po želji. No, Čav.

ŠTIRINAJSTA LESTVICA »TRŽIŠKI HIT«

1. TH. Tebi - Pop Design
 2. The one - Elton John
 3. Jump - Kris Kross
 4. Sanje - Alenka Godec
 5. It's my life - Dr. Alban
 6. Please don't go - Double You
 7. Too Funky - Gerge Michael
 8. Ne pozabi me - California
 8. Greh - Sokoli
 10. Don't let it - Adeva
- PREDLOGI:
 TUJI:
 VAŠ: Get Ready - 2 Unlimited
 NAŠ: I Want You Near Me - Tina Turner
 DOMAČI:
 VAŠ: Le nekdo - Brane Drvarič
 NAŠ: Vrni mi moje deklo - Agropop

KUPON ŠT. 5

1. _____
 2. _____
 3. _____
 Predloga: _____
 Tuji _____
 Domači _____
 Naslov _____

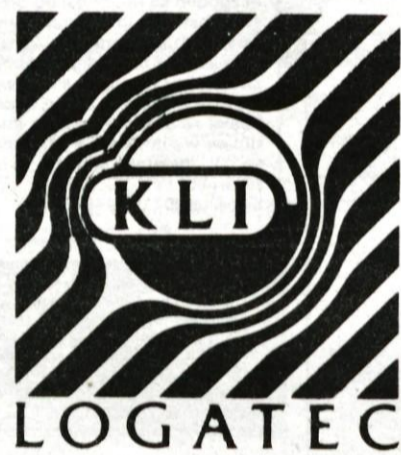
Na kupon vpišite tri skladbe, ki ste jih izbrali med predlogi med skladbami z lestvice. Pripišite še dva predloga in svoj naslov in pošljite na Radio Tržič, Balos 4, 64290 Tržič, do torika, 25. avgusta.

Tokratni nagrajenec je iz Škofje Loke, in sicer Igor Križnar, Sv. Duh 137. Čestitam! Kaj je dobil, pa ste slišali že včeraj. Lep pozdrav do četrtka ob 18.05 na Radiu Tržič in petka na tem mestu.

Jernej Jazbec in Jekica Gaber

KMETJE IN DRUGI LASTNIKI GOZDOV

PRILOŽNOST TUDI ZA VAS!

po ugodni ceni odkupuje hlodovino smreke in bukve

Informacije:
 KLI LOGATEC, p.o.
 61370 Logatec, Tovarniška 36
 Telefon: 061/741-771, int. 276
 Telex: 31-656, telefax: 061/741-279

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.40 - Vaš bančni svetovalec - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje R Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa - 16.15 - Od srca do lonca - 16.30 - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Aktualna tema - 18.00 - Novice - osmrtnice - obvestila - 18.15 - Po poti vaših vprašanj in pobud - 19.00 - Odpoved programa -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Dogodki in odmevi - 17.00 - Zabava vas Braco Koren - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC, EPP - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 14.20 - Novinarski blok - 15.30 - Dogodki in odmevi - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Tečaj nemškega jezika - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN OPREMO d.o.o.
 Sp. Besnica 81,
 ☎ 403-871

- MONTAŽA
- KREDIT
- PREVOZ

IZREDEN POPUST!

VIŠINO DOLOČITE SAMI!

VENCELJ d.o.o. tel. 45-052
PONOVNO VELIKA AKCIJSKA PRODAJA
 V TRGOVINI VENCELJ PREDDVOR
 ODPRTO VSAK DAN OD 8. DO 20. URE

KINO 25. avgusta

CENTER amer. kom. LAŽ IMA KRATKE NOGE ob 18. in 20. uri **ZELEZAR** Danes zaprt! **ŠKOFJA LOKA** amer. tril. V ZADNJEM TRENTUKU ob 20. uri

AVTOMARKE T.
TRGOVINA - UVOZ - IZVOZ

**NA GORENJSKEM SEJMU
OD 14. DO 23. AVGUSTA 1992**

VW:
VENTO 1.8 i CL
GOLF III 1.8 i CL
AUDI CABRIO

FORD:
FIESTA DISCO 1.1 i
ESCORT CLX 1.8 i 16 V

RENAULT:
R-5 FIVE 1.4 i
R-19 NOVI MODEL

PEUGEOT:
P-106 XR 1124 ccm
p-605 TD 2088 ccm

HONDA:
CIVIC 1.3 DX HB
CIVIC 1.6 VII HB
CIVIC 1.5 LSI limuzina

TOYOTA:
CARINA E 1.6 XLI
CAROLLA 1.3 LIVE
MR-2 GTI 2.0

SUZUKI:
VITARA LX 1.6 i
SWIFT GL 1.3 i HB

MOSKVIČ:
ALEKO 2141 1.5

VSE MODELE SI LAHKO OGLEDATE IN NAROČITE! NAROČILA SPREJEMAMO TUDI ZA OSTALE MODELE.

ODKUPIMO RABLJEN AVTOMOBIL PRI NAKUPU NOVEGA! POSREDNIŠKO PRODAJAMO AVTO PO VAŠI CENI!

OBIŠČITE NAS NA SEJMU - HALA »A« ALI PA NA SEDEŽU FIRME AVTOMARKET, d.o.o. Ljubljana Črnuče, Titova 393, tel.: 061/371-024, 374-964, fax 384-693. Delovni čas od 8. do 16. ure vsak delovnik, ob sobotah informacije od 8. do 13. ure

Hit TRGOVINA
KLANJ
Jaka platiše 17

igrače: **LEGO** in **Barbie** program

uvožene pijače in konditorski izdelki najpriznanejših firm

parfumerija

kozmetika **MAXFACTOR** in ostalih znanih firm

kompleten program **Gillette**, tudi senzorski brivniki in vložki

šolski program

darilni program iz stekla in keramike

Delovni čas: 9. - 12., 15. - 19., sobota 8. - 12. ure, tel.: 324-002

VELIKA IZBIRA - UGODNE CENE - PRODAJA NA DEBELO

REMONT p.o. KRANJ

SERVISNO - PRODAJNI CENTER KRANJ - LJUBLJANSKA 22

ALPETOUR REMONT
KRANJ - LABORE
tel. 223-276

- omejena količina vozil

RENAULT PO STARIH CENAH

- v času gorenjskega sejma prejme vsak kupec

DARILNI BON vreden 20.000,00 SIT

- odkup rabljenih vozil

POHITITE IN PRIHRANITE

**OSNOVNOŠOLCI
DIJAKI**

Počitnice se končujejo, začela se bo vsakodnevna pot v šolo in če je povezana z nami, predlagamo, da si kupite

LETNO ali MESEČNO VOZOVNICO

Alpetour Vam daje 30-odstotni popust pri nakupu katerekoli vozovnice, vendar je

NAJCENEJŠI PREVOZ

prevoz z letno vozovnico, ki jo kupite po zajemljeni ceni. Pri tem pa Vam nudimo še različne popuste, odvisne od načina plačila:

- takojšnje plačilo - 15 % popust
- dva obroka - 8 % popust (polovico plačate takoj, drugo polovico pa v naslednjem mesecu)
- trije obroki - 40 % plačate ob nakupu, po 30 % pa v naslednjih dveh mesecih

Vsem tistim, ki se ne boste odločili za nakup letne vozovnice, vendar pa boste zvesti uporabniki prevoznikov z našo **MESEČNO VOZOVNICO**, bomo:

- deseti nakup - vozovnico za mesec junij podarili ali
- deveti nakup - vozovnico v mesecu juniju bo pol cenejši.

Prodaja vozovnic bo potekala od 24. avgusta dalje na običajnih prodajnih mestih: v Trzinu

- v Kranju
- v Škofji Loki
- v Radovljici
- na Bledu
- v Bohinjski Bistrici - agencija Modrin

ter pri Kompas in Jesenicah in na Avtobusnih postajah v Kamniku in Ljubljani. S seboj prinesite potrdilo o šolanju!

Pričakujemo Vas in Vas lepo pozdravljamo!

Vaš prevoznik

potovalna agencija
ALPETOUR

SREDA, 26. avgusta 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

10.20 Video strani
10.30 Program za otroke
10.30 Biskvitki, ponovitev
10.50 Alice v deželi risb, oddaja TV BiH

11.10 F. Hebrard - L. Velle: Ambasadorkin soprog, ponovitev francoske nadaljevanke

12.00 Poročila
12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
12.55 Video strani
16.45 Video strani
16.55 Napovednik
17.00 Ruska hiša, ponovitev angleške dokumentarne oddaje
17.50 EP, Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 Program za otroke: Živ žav
19.05 EP, Video strani
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zarišče
20.00 EPP
20.05 Film tedna: Kam naj grem?, angleški film
21.45 EPP
21.35 Klimatski dejavnik, ameriški kratki film
22.00 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zarišče
22.50 Napovednik
22.53 EP video strani
22.55 Sova
22.55 Nenadni uspehi, ameriška nadaljevanke
23.20 Polnočni klici, ameriška nanižanka
0.05 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.30 Video strani 17.40 Sova, ponovitev - Problemčki, angleška nanižanka; Polnočni klici, ameriška nanižanka; Glasbeni utrinek 19.00 Modro poletje, španska nadaljevanke 19.30 TV Dnevnik BiH 20.00 Klasični dosežki v oblikovanju; Volkswagov »hrošč«, angleška dokumentarna serija 21.25 Koncert iz jazz kluba Turist 22.05 Zemljepisne posebnosti: Človek iz Serengetija, ameriška dokumentarna serija

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

8.10 Pregled sporeda 8.15 Santa Barbara 9.00 Dobro jutro, Hrvaška 9.35 He-Man in gospodarji vesolja 10.00 Poročila 10.05 Dobro jutro, Hrvaška 12.00 Poročila 12.05 Glasba, show in cirkus, ponovitev humoristične serije 12.30 Jutrofon 13.00 Slika na sliko 13.45 Poročila 13.50 Levji brlog, ponovitev 14.40 The big blue 15.05 1001 Amerika, animirana serija 16.00 Poročila 16.10 Šolski spored 17.00 Ca, kaj, šta 17.10 Calebove hčere, kanadska nadaljevanke 18.00 Poročila 18.05 Šokačka divizija, dokumentarna oddaja 18.35 Santa Barbara 19.18 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Raj brez biljarda, švedski film 22.00 Obnova Hrvaške 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila v angleščini 23.55 Horoskop 0.00 Poročila 0.10 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

15.50 Video strani 16.00 Tenis: ATP turnir Croatia open '92, prenos iz Umaga 19.30 Dnevnik 20.05 Pod nebo, dokumentarna serija 21.00 Avstralija, prikloni se, avstralska dokumentarna serija 21.35 Princ z Bel Aira, ameriška humoristična nanižanka 22.05 Levji brlog, nemška nadaljevanke 22.55 Metal mania 23.55 Video strani

KANAL A

9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.30 Pakel na kolesih, ponovitev filma 12.05 A shop 12.20 Video strani 19.00 Napoved sporeda/Vreme 19.02 Risanka 19.10 Male živali 19.45 A Shop 20.00 Risanka 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Vreme 20.32 Kult - Ura 21.05 Ugrabljena, ameriški barvni film 22.35 Glasba in pesi Južne Amerike 22.40 Vreme 22.42 Poročila v angleščini: Deutsche welle 23.05 Dnevno informativni program 23.20 A Shop 23.35 MCM 1.00 Video strani

TV AVSTRILIJA 1

9.00 Jutranji program 9.05 Heidi in Erni 9.30 Srečanje z naravo 10.00 Mi, ponovitev 10.30 Hudič v svili, nemški film 12.15 Reportaže iz tujine 13.00 Čas v sliki 13.10 Zahodno od Santa Feja: Skrivnostni voz 13.35 Kung Fu 14.25 Obisk pri poglavarjevemu sinu, ameriški film 15.50 Muzikanti iz Avstrije 16.10 Jaz in ti 16.25 Športna abeceda 16.00 Jaz in ti 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Čas v sliki

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.10 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Z arniko med zelišča - 15.00 - Dogodki danes, jutri - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje RA Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - 16.15 - Od srca do lonca - 15.30 - EPP - 17.00 - Športni utrinki - 17.10 - Glasbeno popoldne na Radiu Žiri - 18.00 - Novice - osmrtnice - obvestila - 19.00 - Odpoved programa -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Novice v narodnozabavni glasbi, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.00 - Nasvet iz zdravnikove torbe - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Osrednja tema, EPP - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC, EPP - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.05 - Naj viža - 10.55 - Pet za pet - 11.20 - Halo 92 - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Dogodki in odmevi - 17.20 - Novinarski blok - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri -

KINO 26. avgusta

CENTER amer. kom. LAŽ IMA KRATKE NOGE ob 18. in 20. uri amer. akcij. kom. POLICIJSKA AKADEMIJA V. - OPERACIJA MIAMI BEACH ob 18. in 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. trill. V ZADNJEM TRENTUKU ob 18. in 20. uri

ČETRTEK, 27. avgusta 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

10.10 Video strani
10.30 Program za otroke
10.30 Dimnikarček se potepa po svetu, slovaška risana serija
10.40 Čarobna vrtavka
11.05 Nekoč je bilo... življenje
11.35 Naravoslovna fotografija
12.00 Poročila
12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
12.55 Video strani
17.35 Video strani
17.45 Napovednik
17.50 EP, Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 Program za otroke: M. Matičetov: Zverinice iz Rezije
18.30 EP, Video strani
18.35 Že veste... svetovno - izobraževalna oddaja
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport
20.00 EPP
20.05 S poti po Tajski: Od Bangkoka do Mekonga
21.05 EPP
21.10 Hollywood se jih spominja, ameriška dokumentarna serija
22.00 TV Dnevnik 3, Vreme, Šport, Zarišče
22.50 Napovednik
22.53 EP, Video strani
22.55 Sova
Dragi John, ameriška nanižanka
Polnočni klici, ameriška nanižanka
0.05 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.40 Video strani 17.40 Sova, ponovitev - Nenadni uspehi, ameriška nanižanka; Polnočni klici, ameriška

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Vse o cvetju - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje RA Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa - 16.15 - EPP - 17.00 - Športni utrinki - 17.10 - Na policah zgod. arhiva - 18.00 - Novice - osmrtnice - obvestila - 18.20 - Moj svet - 19.00 - Odpoved programa -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Evergreeni, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Na obisku, Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Spoznajte se, EPP - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC-ija, EPP - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.05 - Pet za pet - 11.25 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Planinsko športni kotichek - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.20 - Skriti reporter - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Na Gorenjskem Parnas (kultura) - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Vse o cvetju - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje RA Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa - 16.15 - EPP - 17.00 - Športni utrinki - 17.10 - Na policah zgod. arhiva - 18.00 - Novice - osmrtnice - obvestila - 18.20 - Moj svet - 19.00 - Odpoved programa -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Evergreeni, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.00 - Na obisku, Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Spoznajte se, EPP - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC-ija, EPP - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO KRANJ

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.05 - Pet za pet - 11.25 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Planinsko športni kotichek - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.20 - Skriti reporter - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Na Gorenjskem Parnas (kultura) - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri -

KINO 27. avgusta

CENTER amer. akcij. film JEKLENI KONJIČKI ob 18. in 20. uri ŽEZAR prem. amer. fant. pust. filma FREEJACK ob 18. in 20. uri amer. trill. V ZADNJEM TRENTUKU ob 20. uri ŽELEZNIKI amer. akcij. film PROTI SONCU BLEDE amer. akcij. kom. KOMANDOS IZ PREDMESTJA ob 20. uri

Andrej Valič

Ugibanja in predstave o Triglavu

Doprinos k proučevanju prvobitne staroslovanske kulture na območju jugovzhodnih Alp.

OMNE TRINUM PERFECTUM, Ovidij
 Lat. izrek: Vse kar je trojno, je popolno, Banič 222.

PRVO UGIBANJE

M. Kos: Srednjeveški urbarji za Slovenijo, Ljubljana 1939

TRIGLAV Po mojem mnenju isto kar Triglav v fevdnem zapisniku 1322, ki ga je iskati v bližnji ptujski okolici **KAMEN** Pri lapis Triglav (kamen Triglav) mislim na rimski nagrobni spomenik z upodobljenimi tremi glavami

KRAJ V OKOLICI PTUJA kršen je najti v bližini Ptuja

DRUGO UGIBANJE:

Anton Linhart: Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije 1 in 2, Ljubljana 1981/260

I. Slovenski-kranjski bogovi z lastnostjo dobrega:

1. TRIGLAV Kot ime pove, Triglav bog, ker so mu pripisovali oblast nad zrakom, zemljo in vodo. Častili so ga predvsem Slovani, bivajoči v severni Nemčiji, kjer so mu zgradili (147) imenitne templje. Gora **TRIGLAV** v Bohinju, polna razkošnih prizorov divje naravne lepote in najvišji vrh na Kranjskem (148), se menda imenuje po tem božanstvu.

OPOMBA: 147: Moehsen na navedenem mestu
 148: Physikalisch politische Reise od Hacqueta, I. del, str. 67

TRETJE UGIBANJE:

France Prešeren v Krstu pri Savici:

... Kar svetla zarja
 zlati z rumen'ni žarki glavo trojno
 snežnikov Kranjskih siv'ga poglavarja;
 Bohinjsko jezero stoji pokojno.

ČETRTO UGIBANJE:

Dr. Julius Kugy: Pet stoletij Triglava, Maribor 1973 (Prevod: M. Lipovešek)

Toda ne smemo prezreti, da Triglav ni vrh treh konic, temveč vrh treh glav, torej so nemara s tem mišljene tri okrogle glave, morebiti tudi v treh grbastih vzpetinah kvišku moleča vršna krona. Ljudstvo gleda drugače, bolj preprosto in bolj domiselno. Res je, da sem se zagovarjal z mnogimi, ki so ba zagovarjali z mnogimi, ki so ba videli z Gorenjske ravnine trojno zgradbo vrha. Nemara se jim je obraz gore tako pokazal, da so domnevali, da vidijo tri glave. Vsekakor sta tam le dve manjši grbi, skoraj tesno spojeni okrogli rami, ki se enako komerno z leve in desne naslanjata na veliko, kvišku segajočo vršno konico.

PETO UGIBANJE:

Hribar - Lovšin - Potočnik: Triglav gora in simbol, Ljubljana 1979; iz poglavja E. Lovšina: Od kdaj in od kod ime Triglav in Triglav

Triglav - poglavar kranjskih snežnikov mejna gora. Kugy pripoveduje, da je iskal že v mladih letih v Triglavu tri vrhove. Pozneje se je premislil: "Treh vrhov v hribolaščevem smislu ni, vsaj takih, ki bi tako zadeli v oči, da bi ga vsakdo zaradi tega imenoval Triglav. Tudi mali Triglav ni vrh... ne smemo prezreti, da Triglav ne pomeni treh vrhov, temveč tri glave... narod gleda svobodneje drugače, s prafantazijo."

ŠESTO UGIBANJE:

Marijan Krišelj: Zlata naveza; Maribor 1985/93

Pa Triglav! Je Triglav moda? Ne, je le podzavestno dogajanje, ki je v nas, v množici, v ljudih. In to dogajanje ne nareku-

je prav nobene obveze - moram biti na Triglavovem vrhu, moram. Triglav je tudi v tistih, ki nikoli ne bodo na vrhu te gore. To je slovensko bistvo, ki v nas živi. Je privlačna moč, ki daje svoj smisel za narodov simbol. Vsa ta posebej predstavljena "ugibanja" (kakor smo ta razmišljanja in ohranjene pomenke povezave imenovali) naravnost vabijo, da bi poskušali tudi ideogramsko predstaviti in ponazoriti ime (in pojem) **TRIGLAV**.

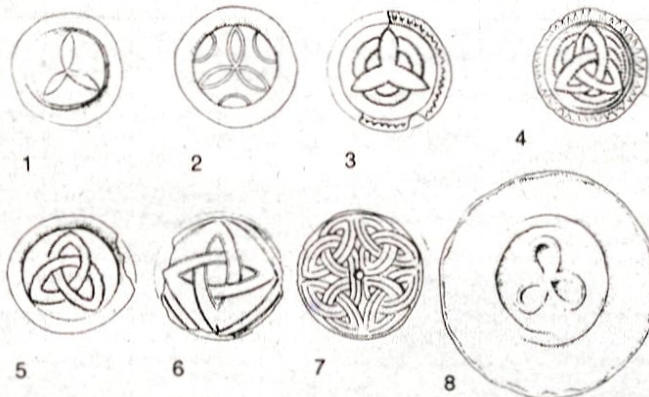
Naj na prvo mesto postavimo trditve:

Triglav je gora slovenskega vseobčnega bista!

Pa poskušajmo to trditev v nadaljevanju podpreti z dokazili arheološkega izvora.

Dandanes si mnogi narodi na svetu po znanstveni poti in na vse mogoče druge načine prizadevajo, da bi poiskali ali dokazali svoje davno, najstarejše arheološko in pisano zgodovinsko prvinsko poreklo, izvor, nastanek, identiteto in stičišče z življenjskim prostorom, na katerem bivajo ali pa so na njem bivali. V tem hotenju ne izostajajo niti slovenski znanstveni proučevalci različnih ved.(1)

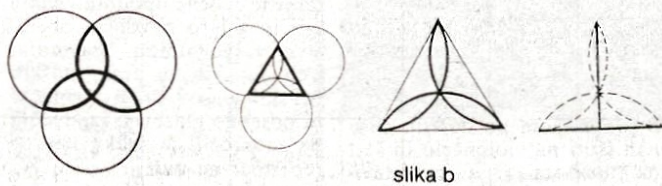
Na staroslovanskih najdiščih v Kranju, Na sedlu pod blejskim gradom, v Krunglu na Zg. Štajerskem, v Diemlachu pri Kapfenbergu, v Köttlachu pod znanim Semmeringom, v Borčah pod Dobračem v Ziljski dolini na Koroškem in v Turridi v Furlaniji, (2) v zgodovini dokaj strnjeno poseljenih slovenskih pokrajinah, so odkrili okrogle okrasne bronaste sponke ali broše v obliki okroglega sploščenega klobučka. Na prednji strani je narejen znotraj kroga z gravurno tehniko lokast ornamentalni preplet. Okrasne sponke pripisujejo ostalim spremljajočim staroslovanskim grobnim najdbam, njihovi najstarejši prvobitni kulturni svojini. Imetje pritikajo naši predhodni slovenski narodni kulturno-materialni identiteti. Njena vzorčna zahodna kulturna prvina in zapuščina sega v čas 8. stol. našega štetja (3) (Slike 1-8).

Trilistni in triglavi okrasni vzorec na bronastih broškah iz arheoloških staroslovanskih najdišč iz 9.-10. stol.: Diemlach (1), Turrida (2), Köttlach (3), Kranj (4), Krungl (5), Borče (6), Bled (7) in na dnu keramičnega lončka iz Köttlacha (8).

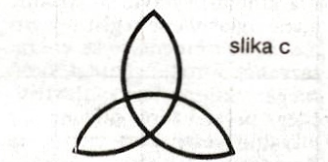
Oblika okrasa, način prepleta in vzorec odstopajo od drugih različnih vrst vzorcev poznoantične, zgodnjerednjeveške, starohrvške, langobardske, karolinške in predromanske pletenaste ornamentike, ki je upodobljena v kamnu, kovini in drugem obstojnejšem gradivu. Predstavljena okrasna vzorca

na kovinskih sponkah se nam izrišeta s spletom treh enako velikih krogov. (Slika a). V krogu - simbolu večnosti (4) in v enakostraničnem trikotniku - simbolu trojnosti se na sredini polja izkazuje z treh krožnih lokov sestavljena in povezana upodobitev treh enako velikih in enakomerno koničasto oblikovanih rastlinskih zrnatih semen ali trolistov. (Slika b). Izrišuje se iz broše 1 in 2 s krožnimi loki in enakostraničnem trikotniku, s križem ali pa skupaj s tremi krogi v enakostraničnem trikotniku.

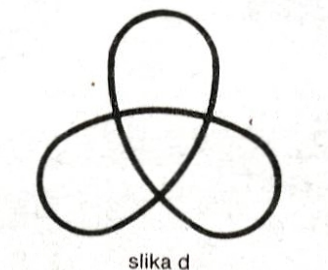
slika a

Motiv se povezuje in deli na tri krožne dele. (Slika c). Vzorec

slika c

ovaloidnega povezja prikazan na sponkah ali brošah iz Kranja, Bleda, Krungla in Borč nam izkazuje navdih za izhodišče iskanja smeri ideogramske rešitve tudi za naše prispede Triglava. Enopotezno, prostoročno in enostavno s tremi krožnimi loki izrisana grafična izpeljanka nam izoblikuje in predočuje preplet in sliko treh oglavij ali tri ovaloidne obrise človeških obraznih obličij - en face logotip. (Slika d).

Enopotezni izris triglavnega okrasa iz broš 4, 5, 6 in znaka na dnu lončka iz Köttlacha (8).

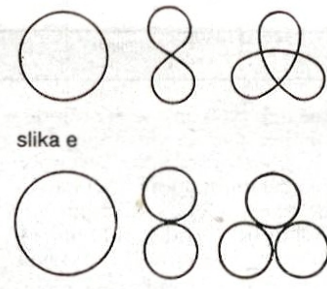

S koničasto brado so obrnjena navznoter in proti sredini. Vežejo se v srčno obliko sredice - matico. Med seboj so povezana v troedino celoto ali v eno oglavje s tremi duhovno božansko dobrimi lastnostmi. Izrisalo se nam je tro (o)glav(je) ali tri (po)glav(ja). Trikotni osrednji matični del ponazarja poveza-

vo s skupnim vsebinskim jedrom in lastnostmi. (Slika c in d). Enak triglavi okrasni ornament se nam tudi izoblikuje iz osnovnega kroga, ki se prepolovi v dva enako velika kroga (v osmico). Nato se spodnji krog prepolovi do polovice zgornjega kroga (3/3). (Slika e). V smiselni shematični zasnovi je predstavljen neskončni in večno ponovljivi Ovidov življenjski lik. (5)

Njegova ponazoritev se sklada s tripartitnimi, trimorfnimi, triadnimi, triglagicnimi in tripe-

riodnimi razdelitvami sveta. Aplikativno ustreza latinskemu izreku "tres partes mundi" (svet je sestavljen iz treh delov: zraka, vode in zemlje). Usklajuje se tudi s številom tri in vsemi njegovimi številnimi besednimi sestavljenkami. Nekateri proučevalci slutijo, vidijo, iščejo in povezujejo domnevno možni izvor triglavnega porekla, njegov vpliv in kulturno magični pomen v trojno izoblikovanih

slika e

slika f

magično simbolnih likih okroglinah. (Slika f). Njihove lastnosti posplošujejo in pritikajo daljnemu keltskemu kulturnemu prostoru. (6) Naključno primerljiva najdba je "tipična" keltska ženska bronasta nanožnica, ki je sestavljena iz treh čeladasto polkrožno oblikovanih kalot - oglavij (7) (Slika g). V

Izgled bronaste nanožnice iz keltskega grobišča (gr.2) Slatina v Rožni dolini v bližini Celja (2. pol. 3. stol. pred našim št.). preseku se izriše enak tri oglavni lik, kot je prikazan na sliki d. Triglavni izvor domnevno iščejo v indoevropskih verstvih sveta. Obstajajo tudi osamljena mnenja, da med triglave božanstvene idole sodi in se sklada tudi naša starejša predvidena in namišljena predstava. Vprašljiva je arheološka tisočletna časovna, kulturno-materialna in duhovna praznina, premostitev, posreden prenos ali premet preživetja iz keltskega (8) preko antičnega časa (9) v staroslovanski duhovni svet. Iz zgodnjerednjeveške dobe 2. stol. našega št. so pri nas odkrite arheološke najdbe v Šempetru v Savinjski dolini (10) in v neposredni okolici Ptuja (11) (Hajdina, Panorama, Zg. Breg) kamnitih nagrobnikov z reliefnimi predstavami čaščenja keltskih božanstev: Smertrios-a,

Ogmios-a, Heraklej-a Psihopomp-a, Mars-a Latobius-a in materinskega božanskega kulta Nutrix.

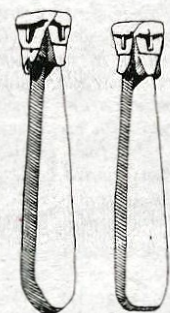
Izostajajo in zastavljajo se temeljna arheološka vprašanja in potrditve osnovno duhovnega dela najdb predhodnih starejših železnodobnih ilirskih stroselcev in mlajših keltskih rodovnih enot v vzhodnoalpskem predgorju. Antični pisci nam sporočajo, da so na tem področju bivali Tavrski v zgornjem Posavju, Ambisonti v Posočju, Noričani ob Dravi in Karni v predgorju Karnijskih Alp. (12) Čas njihovega bivanja okoli Julijskih Alp (13) se omejuje v tri stoletja pred rimsko zasedbo. Na območju Gorenjske trenutno ni arheoloških najdb, ki bi se pritikale njihovi kulturni identiteti. Starejši naselitveni staroslovanski prostor sta Bohinj in Dovje.

(14)Trigwou/Triglav se izraža po človeški obliki s staroslovanskim imenom in z njegovim duhovnim božanstvenim pojmom. Možni prenos in spomin na hišno božanstvo se predvidoma posredno povezuje s prvobitno staroslovansko poselitvijo, ki je arheološko izpričana z odkritjem ajdovskega grobišča (8. stol. našega št.) na položni brežini ob Goričici nad njivami, danes znanih Podonjic med vasjo Studor in Srednjo vasjo v Zg. Bohinjski dolini. (16)

Upodobitve obrisa posamičnega človeškega obličja ali oglavja v obliki obrnjene ovalno koničaste vodne kaplje, so znane, vidne in primerljive kot izhodišče s številnimi podobnimi obrisi na arheoloških najdbah, ki so vdelani v kamnu, kovini, glini, na košenilih zaplatah in barvnih slikah. Pri nas je znana in vidna človeška predstava na vzdani kamniti plošči v zahodni steni kapele sv. Jurija na Svetih Gorah (642 m) nad Bistrico ob Sotli. (17) Stilno podobne obrobe človeških likov in značilno kapljasto oblikovane številne vzorce posamičnih oglavij srečujemo na najdbah v poznoantični, starokrščanski, bizantinski, langobardski, starohrvški, karolinški in staroslovanski istočasni kulturno-geografski zgodnjerednjeveški sferi. Zanimiv je tudi troglavni primer posamično predstavljeneh glav, ki so upodobljene na bronastem krščanskem križu iz arheološkega staroslovanskega najdišča v Vel'kej Mači (hore) na historičnem ozemlju Velike Moravske. (18) Podobne slike sledimo na brošah iz staroslovanskih skeletnih grobov na blejskem gradu iz 9./10. stol. n. št. (19) Uvrščajo se v staroslovanski čas in kulturni svet.

Podoben imaginarni štiristrani lik oglavja imata tudi kulturni figuri Svantevita iz Altenkirchna na otoku Rujan (Ruegen) (Slika h) in Gerovit iz Volgasta (Slika i). Iz staroslovanskega obdobja imajo še druge odkrite in znane analogne najdbe podobno figurarno obliko oglavja. (Glej podobni primer iz Volina na Poljskem). Triglavni lik na štiri strani je prikazan na zlati broši iz staroslovanskega ženskega groba 23 na blejskem gradu (Okras broše na sliki 7). V severozahodnem, starejšem slovanskem poselitvenem prostoru Stodoranov (nem. Hevelov), na območju današnje severne Nemčije, se nam je ohranilo izročilo o svetišču Triglava na uglednejši, vidnejši vzpetini Harlungerberg v ravnini Brandenburške. (20) Viri sporočajo, da so še v 12. stol. našega št. to hišno božanstvo častili v Šeči-

nu in na tristranem otoku Volin v ustju izliva reke Odre na Poljskem. (21)

slika h

Lesena figura predstavlja "Svantevita" s štirimi obrisi in s pogledom na štiri strani sveta: vzhod-zahod, sever-jug. Spogleduje se s trojnim časom: prihodnostjo, sedanostjo in preteklostjo. Po W. Filipowiaku, arheološko najdišče Volin na Poljskem. (Slika h)

Doslej redko odkrite in podobne staroslovanske majhne enoglave kulturne figure (idoli) (22) in sohe s teh območij so bile večinoma izrezljane iz lesa ali gline. Domnevajo, da so bile nekatere v zlati ali srebrni preobleki.

V naši neposredni bližini, na Štalenski gori nad Gosposvetkim poljem na Koroškem, je bila edino odkrita domnevno problematična triglava predstava, ki mogoče spominja na božanstvo Triglava. Vidna je v gotski cerkvi sv. Helene na vrhu gore (1058 m). (23) Iz l. 1322 arhivski viri omenjajo kamen s Triglavom (... propelapidem Triglav) iz kraja v okolici ali na Ptuju. Arhivski primer se domnevno veže na arheološko najdbo rimskega kamnitega nagrobnika, ki ima upodobljene tri glave. (24) Iz l. 1472 (1452) Gstirner zaznamuje iz arhivskih virov goro Terglav ali Terglov. (25) V domačem, jezikovnem izročilu ga še danes tako poimenujejo domačini iz Bohinja. (26) Že v l. 1664 pa je znan zgodovinski zapis o gori Triglav. L. 1689 jo omenja T. Linhart (27) v svoji zgodovinski knjigi "Poskus zgodovine Kranjske" (Glej ponatis in prevod v slovenski jezik iz l. 1981, str. 260.)

V srednjeveškem času sledimo in opazimo podobno delno trikotno, trilistno ali troglavo izrazno ponovljeno okrasno obliko motiva na pfenigu avstrijskega cesarja Friderika III. iz dunajske kovnice l. 1458 (28) in v izklesani kamniti obliki gotskega krogovičevja, ki se vidi v številnih okenskih okvirjih v naših gotskih cerkvah: v Kranju, Škofji Loki, Radovljici, Srednji vasi pri Šenčurju itd.

Od takrat dalje so si njegovo duhovno in snovno podobo ter lik zamišljali, predstavljali, nadomeščali, poistovetili, upodabljali, poimenovali in doživljali v svojih delih številni ljudje, znani in neznani slovenski pesniki, pisatelji, znanstveniki, likovni in glasbeni umetniki s poustvarjalci. (29)

Katera gora ima za seboj toliko št. v večnem spominu in zavesti slovenskega človeka in naroda duhovni in snovni pojem Triglava. Z njim se je poistovetil. Možno je, da so naši predniki skozi vek triglavo božanstvo udomačili, nadome-

Franc Križnar

Glasba jubilejnega 10. festivala RADOVLJICA 1992

Radovljica, 26. julija do 9. avgusta 1992

Letošnji jubilejni - 10. festival RADOVLJICA 92 je v štirinajstih dneh in s sedmimi koncerti ponovno prebudil celotno gorenjsko glasbeno dejavnost. Tako kot pred mesecem dni podobni festivali IDRIART, tokrat v Radovljici s to razliko, da je šlo za pretežno ali skoraj samo glasbeno — koncertno dejavnost in za večinsko stilno usmeritev v zgodnjo glasbo. Tovrstno specializiranost je doslej na Gorenjskem predstavljalo predhodno Društvo ljubiteljev stare glasbe in njihovo Naše glasilo, po drugi strani pa še lanskoletni (prvi) Etno festival (Bled).

Po tradiciji dosedanjih festivalov v Radovljici je bil tudi tokrat "spiritus agens" Klemen Ramovš, ki je omenjeni festival razvil iz že navedenih akcij ter še najbolj iz številnih Mednarodnih poletnih akademij za staro glasbo. Ker je bila tudi tokratna usmeritev vseh sedmih koncertov v atriju radovljiške Graščine zgodnja (stara) glasbe, je bilo povsem umevno, da bodo izvajalci zvečine iz tujine. In temu je bilo ob navzočnosti TV kamer ter mikrofonov in številnega občinstva letos v Radovljici res tako. Po uvodnem poznopopoldanskem (prvem) nedeljskem uvodnem ceremonijal z navzočnostjo številne scenografije, politike in glasbene dramaturgije, so se prvič prižgale sveče za večer Bachovih violinskih sonat (Cöthen 1720) v izvedbi odličnega Japonca Ryo Terakado (Den Haag, baročna violina) in njegovega mladega kolega — Izraelca Shaleva Adela (Praga, čembalo). Klemen Ramovš, ki je v imenu svoje koncertne agencije pripeljal v Radovljico

ta dva prva letošnja radovljiška glasbena gosta, je uvodni večer zadel v polno. Ne le, da je z "glasbo, ki jo je tudi na ta način začel točiti iz časa svojih Muz, presejal ta čas. Veliki Bach ji je svoje violinske sonate izmaknil že tam okoli leta 1720, ko je bil nemško mesto Cöthen njegov najbližji čas. To je danes res že tradicija naše civilizacije, ki nam je s pomočjo violinske — čembalskega dua Terakado — Adel iz najbolj skritih globlin zavesti risala polet (elan) in nas vse skupaj vodila naprej". Imenitni Ramovševi tkalci Muzinih niti, ki so prišli v Radovljico, so tako že na prvem stilno kar najbolj ubranem in enovitem ter glasbeno-poustvarjalnem večeru ob soju sveč v baročnem dvorcu radovljiške Graščine izpredli, kar je ponujal letošnji jubilej že kar na njegovem začetku. Vseh šest zaporednih Bachovih violinskih sonat (BWV 1014 do 1019) v H-molu, A- in E-duru, C- in F- molu ter v G-duru je zazvenelo v vsej polnosti baročne (glasbene) fraze izpod rok dveh najodličnejših instrumentalistov. Reliefnost speva in polno zvočno bogastvo Bachovih violinskih sonat, ki sta jih poustvarila koncertni mojster tokijskega Filharmoničnega orkestra (violinist) in nagrajenec Mednarodnega tekmovanja v Parizu ter stari znanec Radovljice (čembalist), tako ostala skoraj nenadkriljiva; in to že na samem začetku letošnjega festivala.

Naslednji (radovljiški) glasbeni večer je bil namenjen pihalom. Sloviti italijanski ansambel

Musica Aperta iz Bergama, ki ga sestavlja devet pihalcev in troblicev z dirigentom Pieralbentom Cattaneom (gre za tradicionalna simfonična glasbila) se je predstavil s komornimi in ansambelskimi deli izvornih ali prirejenih del za flavto, dvoje oboi, klarinetov, fagotov in rogov Mozarta, Haydna, J. S. Mayrja, Griega, Beethovna in Donizettija. Da je bil glavni namen omenjenega ansambla igrati in prikazati ali izvorno ali prirejeno (operno) glasbo, nismo pričakovali, kako hvaležno in vsebinsko ter formalno (oblikovno) pa se je potem predstavljena glasba vpletla v enega od poletnih torkovih večerov v radovljiški Graščini, pa je tudi res. Italijanska glasba za pihala z igro za dovolj različne stilne poti klasike in romantike pa je potem samo še dokazala, kako poživljajoči so lahko ob sicer strogo odmerjenih stilnih tokovih tudi takile "pele mele" glasbeni večeri.

S programom po desetih strunah (štiri na violončelu in šest na kitari) sta se nato predstavila zadarski Zagrebčan — violončelist Valter Dešpalj in zagrebški kitarist Istvan Römer. Tudi njun program je ob dejstvu, da tokrat nastopata v Radovljici dva najodličnejša mojstra svojih instrumentov z območja bivše Jugoslavije, oziroma sedanje sosednje Hrvaške, pomenil neke vrste izbor (izvirnih) skladb za to sicer bolj redko prisotno komornoglasbeno zasedbo. Njuna igra za glasbena dela Boccherinija, Corellija, Mozarta, S. Dedića (roj. 1967!) in Dvoržaka pa je pravzaprav samo še podaljšala plamene številnih letošnjih svečav radovljiške Graščine.

Prava poslastica — za sladokusce ob že tako ali tako dovolj pretanjeni in omenjeni ter pohvaljeni kvaliteti letošnjega radovljiškega festivala pa je bil nastop ene redkih specializiranih skupin — Carissimi Consorta, ansambla za staro glasbo z avtentičnimi instrumenti iz nemškega Münchna. S programom oratorijev Rimske šole (Giacomo Carissimi, Bonifazio Graziani) ter z dvema vložkoma čiste instrumentalne glasbe (Frescobaldi in neznan mojster) so pevci in dva instrumentalista (orgelski pozitiv in teorba) odkrili še eno od kompozicijskih in poustvarjalnih mojstrov in davne glasbene preteklosti. Še pred dandanašnjim razvojem vokalno-instrumentalne glasbe (oratorij, kantata in opera) so bili to prav gotovo začetki glasbe, ki so iskali pretanjene zvočne upodobitve in v igri in z igro navdušili občinstvo z vokalnimi bravurami treh ženskih in treh moških pevskih glasov, dramsko močjo in posebno glasbeno izpovedjo pa zaokrožili ta redko navzoč repertoar na našem — slovenskem glasbenem odru.

Solist na kljunastih flavtah Klemen Ramovš se je nato s programom 400 let virtuosne kljunaste flavte predstavil sam (a cappella). Stoletja, ki so izbrusila kljunasto flauto in številne njene uglastivne registre v virtuozni instrument, je še enkrat zazvenel v rokah našega odličnega (kljunastega) flautističnega prvaka zares odlično. Za tokratno serenadno igro si je Ramovš izbral dela Bassana, Boismortierja, Bacha, Heberleja (vsi ti sodijo v preteklost renesanse in baroka) ter dva sodobna skladatelja: Japonca Hiroseja in Slovenca — svojega

očeta, akademika Primoža Ramovša. V odlični Ramovševi igri in ob dovolj tvegani zasedbi (solo) je solistova (kljunasta) flauta še enkrat zazvenela res polno.

Na predzadnjem letošnjem radovljiškem stilno ubranem glasbenem večeru je nastopil še eden od specializiranih ansamblov za zgodnjo glasbo — Acensus z avtentičnimi instrumenti z Dunaja. Njihov program in v izvedbi štirih polinstrumentalistov ter (ene) pevke — mezzosopranistke je prinašal pod podnaslovom španske ljudske in umetne glasbe iz časa okoli 1500 še eno od starejših glasbenih obdobij. Na sporedu vokalno-instrumentalnega ansambla so bila tako posvetna (ljudska in umetna) glasbena dela španskih skladateljev Enice, Vasqueza, Ortiza, Milana, neznanih mojstrov, Narvaeza, Ortege in Fletcha. V igri in petju ansambla smo lahko spoznali odlično umetnost vseh navedenih, številne avtentične instrumente oziroma njihove (natančne) kopije: violo da gambo, vilhuelo da mano in da arco, kljunaste flavte, ud in tolkala. Strast in mistika španske popularne glasbe iz dobe Kristofa Kolumba je bila tako kronana z res pravo poznavalsko izvedbeno prakso in odličnim instrumentarjem, vse skupaj pa je povrnil v čas kraljevih kapel španskih pokrajin Kastilije in Aragonije z začetka 16. stoletja.

Na zadnjem — samostojnem čembalskem koncertu pa se je predstavila še odlična ameriška čembalistka Maggie Cole, živeča sicer v angleškem Londonu. Kljub temu da je napovedala nastop izključno s čembalsko glasbo francoskega, italijanske-

ga in nemškega baroka, je potem delom iz tega časa (Purcell, Byrd, D. Scarlatti, Buxtehude in Bach) dodala še nekaj modernistov, ki jih, razen B. Martinuja (Dva impromptuja), pri nas še nismo slišali: Islandca Hafliðija Hallgrímssona z njegovo "Obalo" (Strönd) in Angleža Stephena Dogsona (Tri invencije: št. 13, 16 in 17). Prav s to glasbo je odlična čembalistka še najbolj prepričala občinstvo, čeprav je s (popravljenim) repertoarjem skoraj razpolovila svoj repertoar na dve polobli: staro-zgodnjo in moderno-sodobno-pozno (postmodernistično!). Tudi ta zadnja letošnja radovljiška gostja, čembalska solistka je tako kot pred nekaj večeri nazaj K. Ramovš, kar sama osvobodila atrij radovljiške Graščine; tokrat je šlo za K. Ramovša in kljunaste flavte, tokrat pa za M. Cole in čembalo.

In kaj naj napišem pod črto? Za (veliko) denarja bilo dobre — kvalitetne muzike tako z naše — domače poustvarjalne njeve kakor in predvsem iz tujine. Pri enih kakor pri drugih res ni kanilo varčevati niti z denarjem niti s časom, kajti letošnji radovljiški festival se je razpoznal na celih štirinajst dni in je bil po prispevkih občinstva (vstopnini) res (pre)drag. Vendar njegova kvaliteta povsem zadovolji vsaj sladokusce; tudi zato morda pretirane gneče med občinstvom ni bilo, bil pa je festival kot tak kar solidno obiskan. Dovolj pozornosti so mu namenili tudi nosilci zvoka in slike (RTV mediji), tako da bo kasneje (če tega že ni storil) festival Radovljica 1992 lahko še buril naše in druge duhove.

Nadaljevanje s 17. strani

stili in poistovetili z njegovim in svojim ter skupnim bivanjem doma in po vrhovih gora. (31) Poglejmo samo, koliko kulturnih mest cerkva je po naših gorah (E. Ceve). Skupno hišno domovanje v mogočnem domačem pogorju so naši predniki duhovno in snovno povežali in poimenovali s svojo skupno najvidnejšo, najvišjo, najmogočnejšo, najdominantnejšo, najbolj častljivo in najuglednejšo goro Slovencev. (32) Idealistično je ta gora vtkana v našo lastno zgodovinsko usodo in duhovni narodni obstoj (33) ter v sleherno vsakodnevno sodobno življenje. (34) Skozi tisočletje se z njo slovensko ljudstvo združuje in simbolno identifi-

ra ter predstavlja širnemu svetu. (35) Triglav je moj in vsakemu današnjemu Slovencu razpoznavni rojstni kamen in rojstni list. (36)

Arheološka kulturno-materialna in stvarna podoba staroslovanskega Triglava pa nam ostaja za zdaj še vnaprej zakrita in vprašljiva neznanca. Domnevno so še možna vsakovrstna razkritja, saj ostajajo še do danes na bolj znanih gorenjskih hribovskih najdiščah, predvsem naselbinah: Ajdna nad Potoki (1046 m) pod Stolom (2236 m) v Karavankah, (37) na Gradišču nad Bašljem (873 m) in na Gori sv. Lovrenca (892 m) pod južnimi, prisojnimi obronki Storžiča (2132 m), (38) pri sv. Jakobu nad Po-

točami (960 m) v neposredni okolici nad Preddvorom, (39) na Blejskem gradu (599 m) z okoljskimi najdišči, (40) na Ajdovskem gradu (585 m) pri Bohinjski Bistrici (41) in na Gori sv. Lovrenca (842 m) nad Polhovim Gradcem (42) arheološko neraziskane in neodkrite

Viri:

1. J. Korošec, Izvor Slovanov in hipoteze o obstoju. Uvod v materialno kulturo Slovanov zgodnjega srednjega veka, Ljubljana 1952, 7-40.
2. V. Štribar - V. Stare, Karantansko-ketalski kulturni krog. Razstavni katalog NM v Lj., Ljubljana 1974, 12 in tipološki pregled fibul - broš na Tab. S/1.
3. V. Stare, Die Kulturkontakte zwischen den Alpenslawen und Friaul im 9. und 10. Jahrhundert, Estrato dagli Atti del Convegno Internazionali di Studio «Il Friuli dagli Ottoni agli Hohenstaufen», Udine 1983, 500-507.
4. P. Korošec, Zgodnjerednjeveška arheološka slika karantanskih Slovanov, Dela SAZU 22/1, Ljubljana 1979, 212 in 280.
5. L. Menaše, Evropski umetnostni zgodovinski leksikon, Ljubljana 1971, 1086, 2172.
6. M. Grant, Miti starih Grkov in Rimljanov, Ljubljana 1968, 339-341.
7. H. Lamer, Wörterbuch der Antike, Stuttgart 1956, 542.
8. S. Gabrovec, Naselitvena zgodovina Slovenije v latinskem obdobju, Arheološka najdišča Slovenije, Ljubljana 1975, 60-63.
9. T. Knez, Keltske najdbe iz Novega mesta, Novo mesto 1977, sl. 7.
10. V. Kruta - W. Forman, Die Kelten (Die Herren des Westens), Luzern 1986, 101.
11. D. Pirkmajer, Kelti na Celjskem, Razstavni katalog Pokrajinskega muzeja v Celju, Celje 1991, Tab. 7.
12. J. Šašel, K tisočletju pred rimsko zasedbo, Razstavni katalog Kelti in njihovi sodobniki na ozemlju Jugoslavije, Ljubljana 1983, 10-17; Slovenski prostor od Keltov do Slovanov, Kronika XXVI, Ljubljana 1978, 61-68.
13. V. Kolšek, Pregled antičnih kultov na slovenskem ozemlju, Arheološki vestnik 19, Ljubljana 1968, 273-284. (odslej AV).
14. J. Klemenc, Keltski elementi v Sempetru v Savinski dolini, AV 16, Ljubljana 1966, 201-222.
15. I. Mikl - Curk, Keltski sledovi v duhovni in materialni kulturi antičnega Poetovija, AV 16, Ljubljana 1966, 279-281.
16. P. Petru, Vzhodnoalpski Taurisci, AV 19, Ljubljana 1968, 357-370.
17. S. Petru, Nekaj antičnih zemljepisnih pojmov o naših krajih, AV 19, Ljubljana 1968, 375-388, sl. 1 in sl. 3.
18. M. Kos, Naselitev Gorenjske v ranem srednjem veku, AV 21/22, Ljubljana 1970/71, 15.
19. D. Čop, Onomastične - lingvistične zanimivosti Bohinja, Bohinjski zbornik, Radovljica 1987, 126.
20. F. Bezlaj, Etimološki slovar slovenskega jezika I, Ljubljana 1976, 30; Slovar slovenskega knjižnega jezika SAZU, Ljubljana 1991, 170 in 185.
21. D. J. Ovsec, Slovenska mitologija in verovanja, Ljubljana 1991, 46-47, 84, 140-141, 146-149, 1672, 174-175, 185, 191, 292, 401, 422-423, 432-433, 469.
22. F. Ceklin, Bohinj in Triglav, Planinski vestnik, Ljubljana 1977/1, 5-9.
23. E. Ceve, Dvoje zgodnjerednjeveških figuralnih upodobitev na slovenskih tleh, AV 3/2, Ljubljana 1952, 214-245; Srednjeveška plastika na Slovenskem, Ljubljana 1963, 20-29.
24. I. Čremošnik, Pretstave oransa na rimskih spomenicima u Jugoslaviji, AV 19, Ljubljana 1968, 154.
25. S. Ciglenečki, Polis Norikon, Poznoantične višinske utrdbe med Celjem in Brežicami, Podsreda 1992, 62.

neizmerne arheološke površine z njihovimi kulturno zemeljskimi sloji.

Triglav je gora in je hkrati tudi človekova predstavná skrivnost. Tako nam ostaja v zavesti s troedinim oglavjem duhovnih vrlin njihovih veličin, mogočnosti in večne moči.

18. B. Chropovsky, Vyoj a stav archaologickeho vyskumu doby Vel'ko Moravskej, Slovenska archaeologia 19/2, Bratislava 1971, 587, sl. 7.
19. A. Valič, Staroslovansko grobišče na blejskem gradu, Situla 7, Ljubljana 1964, Grob 9 z najdbo na T. XLVII in Grob 86 z najdbo na T. XLVI, 14 in 29.
20. J. Korošec, Antropomorfná predstava na dnu slovenskega lončka iz 9. stoletja, Zgodovinski časopis (Kosov zbornik) 6/7, Ljubljana 1952-1953, 197.
21. J. Hermann, Die Slaven in Deutschland, Berlin 1970, 251 in 261.
22. W. Filipowiak, Die Kulturproblematik in Wolin vom 9. bis zum 12. Jh. in Rapports du III e Congres International d'Archeologie Slave, Tome I, Bratislava 1975, 243-257.
23. W. Blaszczyk, Die Anfänge der Polnischen Städte im lichte der Bodenforschung, Poznan 1974, 40, sl. 35.
24. G. Picotini - H. Vetter, Führer durch die Ausgrabungen auf dem Magdalensberg, Celovec 1981, 13.
25. M. Kos, Srednjeveški urbarji, Dela SAZU, Ljubljana 1939, 104.
26. J. Korošec, Slovansko svetišče na Ptujskem gradu, Dela SAZU 5, Ljubljana 1948, 41.
27. J. Kugy, Pet stoletij Triglava (prevod M. Lipovšek), Maribor 1973, 22-26 in 382.
28. M. Cveteč, prof. slavist, domačinka iz Srednje vasi št. 23, vulgo pri Švic iz Zgornje bohinjske doline.
29. V. Novak, Raziskovalci slovenskega življenja, Ljubljana 1986, 41.
30. M. Kos, Zgodovina Slovencev, Ljubljana 1933, 104, sl. XIV.
31. E. Lovšin, Triglav gora in simbol, Ljubljana 1979 s pregledom bibliografije, 419-438.
32. P. Skoberne, Triglav, 150 zv. zbirke vodnikov, Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, Ljubljana 1987 s pregledom virov.
33. Mihelič - Petkovšek - Strojnik, Planinski vodnik Julijske Alpe s pregledom virov, Ljubljana 1978.
34. Več slovenskih avtorjev, Triglavski narodni park, Proteus 36, št. 9-10, Ljubljana 1973-1974, 385-464.
35. Več slovenskih avtorjev, Slovenske gore, Ljubljana 1982.
36. Več slovenskih avtorjev, Triglavski narodni park, Vodnik, Bled 1985.
37. J. Moder, Mohorska bibliografija, Celje 1947.
38. M. Krišelj, Zlata naveza, Maribor 1985, 93; Ljudje v gorah, Ljubljana 1988.
39. J. Zorman, Jakob Aljaž, Moje delo, Lemont, Illinois 1989.
40. J. Svobljak, Jakob Aljaž, Dovška župnijska kronika 1889-1923, Dovje 1989.
41. A. Melik, Slovenski alpski svet, Ljubljana 1954, 154-155.
42. F. Prešeren, Krst pri Savici, Poezije, Ljubljana 1982, 135 (priredil A. Slodnjak).
43. J. Šifrer, Bohinj in slovenska književnost, Bohinjski zbornik, Radovljica 1987, 154-160.
44. Od I. 1991 tiči simbol Triglava v obliki treh vrhov v slovenskem državnem grbu in na državni zastavi.
45. S. Klnar, Sto slovenskih vrhov, Ljubljana 1991, 28 z viri v svetovnih enciklopedijah.
46. A. Valič, Arheološko najdišče Ajdna nad Potoki, Proteus 9-10, Ljubljana 1984, 323-330.
47. A. Valič, Arheološka raziskovanja na kranjskem območju v preteklih štirih desetletjih v J. Zontar, Zgodovina mesta Kranja 1939 (ponatis 1982), XVI z viri.
48. A. Valič, Poznoantično najdišče sv. Jakob nad Potočami pri Preddvoru, AV 41, Ljubljana 1990, 431-438.
49. T. Knific, Arheološki zemljevid blejskega kota v zgodnjem srednjem veku, Kronika, Časopis za slovensko krajevno zgodovino, Ljubljana 1984, 99.
50. S. Gabrovec, Latensko obdobje na Gorenjskem, AV 17, Ljubljana 1966, 107-113.
51. A. Valič, Ledine in arheološka najdišča Bohinja, Bohinjski zbornik, Radovljica 1987, 36-45.
52. M. Slabe, O naselbinski strukturi ob zatonu antike na Slovenskem (5. in 6. stol.), Lyechnid 7, Ohrid 1989; Polhograjska gora, 103 zv. zbirke vodnikov, Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, Ljubljana 1980.

slika i

Upodobitev staroslovanskega božanstva Gerovita na kamnu iz Volgasta (po Hermannu). (Slika i).

64228 Železniki,
tel.: 064/66-155, fax: 66-154, 66-380

Odprto vsak dan od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure

prodajni center alples

alples

MESEC AVGUST - MESEC UGODNEGA NAKUPA V NAŠIH TRGOVINAH

V ČASU GORENJSKEGA SEJMA V KRANJU ZELO UGODNI AKCIJSKI POPUSTI ZA TAKOJŠNJE PLAČILO.

POHIŠTVO ZA DNEVNE SOBE, PREDSOBE, SPALNICE, KUHINJE, SEDEŽNE GARNITURE, KOPALNIŠKE GARNITURE

DO 40 % POPUSTA

BELA TEHNIKA, AKUSTIKA, TELEVIZORJI, ROČNO ORODJE, GOSPODINJSKI APARATI

5 % POPUST.

VSE NA ENEM MESTU!

OBIŠČITE NAS NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU OD 14. DO 23. AVUSTA

64228 Železniki,
tel.: 064/66-155, fax: 064/66-154, 66-380

Odprto vsak dan od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure

prodajni center alples

- televizor GORENJE Diadem 63 cm s teletekstem in videorekorder Gold Star 1295,
- televizor GORENJE Diadem 63 cm, stereo, s teletekstem,
- motorno kolo TOMOS A 35 L avtomatic,
- pralni stroj GORENJE 808 BM,
- glasbeni stolp TENSAL - COMPO s CD-jem,
- 80-delna garnitura orodja UNIOR,
- kombinirani štedilnik GORENJE K 19,
- videorekorder Gold Star - 1295,
- motorna žaga TOMOS 61 FF,
- 50 5-delnih garnitur vrtnega orodja ADLUS,
- 100 7-delnih garnitur izvijačev MQ.

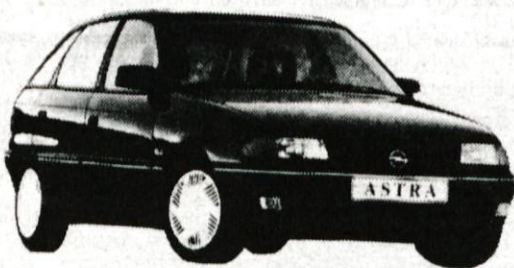
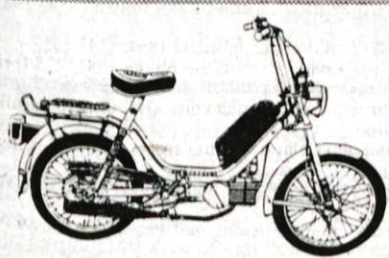

V Merkurjevi poletni nagradni igri sodelujete s kuponom, ki ga prejmete v juliju in avgustu za gotovinski nakup nad 3000,00 SLT v katerikoli Merkurjevi prodajalni. Za vsakih nadaljnjih 3000,00 SLT prejmete še en kupon. **Žrebanje nagrad bo v petek, 4. septembra 1992, ob 18. uri v blagovnici Globus v Kranju. Izžrebane številke kuponov bodo objavljene v Gorenjskem glasu do petka 11. septembra.**

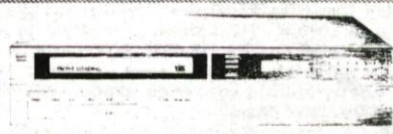

VELIKA PRODAJNA AKCIJA

**OD 20.08. - 30.09.1992 V VSEH PRODAJALNAH LOKE
ŽREBANJE - 15.10.1992 V BLAGOVNEM CENTRU MEDVODE**

OPEL GM
avtotehna
VIS d.o.o.

in
200 PRIVLAČNIH NAGRAD

Pri gotovinskem nakupu nad 3000 SIT, boste prejeli kupon, s katerim sodelujete v nagradnem žrebanju. Rezultati žrebanja bodo 20.10.1992 objavljeni v časopisu GLAS in DNEVNIK. Po žrebanju in objavi rezultatov, bodo nagrajenci nagrade prejeli v BLAGOVNEM CENTRU MEDVODE.

Slovenski motorni piloti se bodo zbrali v Lescah

Tekmovanje v natančnem letenju

Lesce, 18. avgusta - Alpski letalski center v Lescah bo to soboto priredil tekmovalno slovenskih motornih pilotov v natančnem letenju. Tekmovanja motornih pilotov imajo v svetu lepo tradicijo, pri nas pa je bilo športno motorno letenje doslej razmeroma zapostavljena disciplina. Tudi v klubih je bilo za to vrsto športa manj posluha. Namen tovrstnih tekmovalij (letos so že bila po Sloveniji) pa je, da se kljub težkim (predvsem ekonomsko) časom te vrste letalski šport ohrani in razvija.

Letalska tekmovalja so seveda draga, pa tudi naša letala so po besedah poznavalcev večinoma bolj muzejska, saj denarja za nova enostavno ni. Vendar pa se v klubih po vsej Sloveniji trudijo, da ne bi povsem izgubili stika z ostalim svetom, kjer je organiziranih vrsta letalskih relijev. Podobna relijaški tekmovaljem pa so tekmovalja motornih pilotov, le da so zahtevnejše navigacijske naloge, poudarjena pa je tudi točnost in natančnost pristajanja. Kot je na tiskovni konferenci pred sobotnim tekmovaljem povedal upravnik šole ALC Lesce Marko Celar, bodo morali piloti opraviti najprej letenje od točke do točke in vmes opravljati določene naloge, v drugem delu tekmovalja pa bo pomembna točnost pristajanja. Čas tekmovalja posameznega pilota bo od 30 do 40 minut.

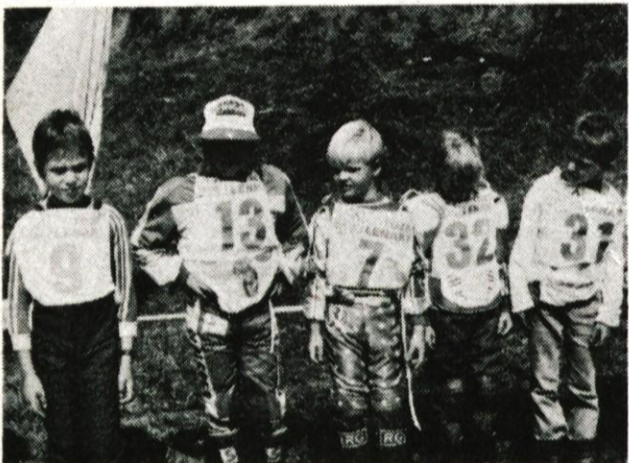
Kot pričakujejo organizatorji, bo v soboto v Lescah med 20 in 30 pilotov, v posebni kategoriji pa bodo tekmovala tudi ultra lahka letala (teh naj bi bilo med 3 in 7). Tekmovalje, zlasti v točnosti pristajanja, bo zanimivo tudi za gledalce. Ob 8. uri zjutraj bo zbor tekmovalcev, otvoritev tekmovalja bo ob 10. uri, razlasev rezultatov pa predvidoma (odvisno od števila tekmovalcev) okrog 18. ure. ● V. Stanovnik

Motokros

Pionirji končali prvenstvo

Letošnje tekmovalje v motokrosu v skupini pionirjev je po šestih dirkah končano. Kot edini gorenjski tekmovalec je v kategoriji do 80 ccm pionirjev do 12 let nastopal 11-letni Tržičan Aleš Rozman, član športne teame Rozman iz Tržiča. Na zadnjih dveh dirkah, prva je bila v Dolenjskih Toplicah, je v kategoriji do 80 ccm osvojil odlično 2. mesto. Zmagal je Sebastjan Kern AMD Kamnik, 3. mesto pa je osvojil Dejan Košir. Po končani dirki je sodeloval tudi Aleš Rozman, vendar v kategoriji tekmovalcev do 16 let. Tu je dirko končal na 3. mestu, pred njim pa sta bila na 1. mestu Koščak AMD Stična in drugi Ludvik Mežnar AMD MEL Novo mesto.

To nedeljo pa je bila zadnja dirka pionirjev motokrosistov na znani progi Radizel v Orehovi vasi. Tudi tu je Aleš Rozman osvojil 2. mesto, zmagal je ponovno Sebastjan Kern, 3. mesto pa je osvojil Dejan Košir. Po šestih dirkah je v kategoriji do 80 ccm pionirjev do 12 let postal prvak Slovenije Sebastjan Kern 77 točk, 2. mesto je osvojil Dejan Košir AMD Kamnik 66 točk in 3. mesto Aleš Rozman, član športne teame Rozman Tržič 55 točk. Uvrstitev Rozmana bi bila boljše, vendar na prvi dirki ni sodeloval, ker so mu manjkale točke za osvojitve boljše mesta. ● M. Jenkole

Aleš Rozman, številka 13.

NAŠ IZLET

Bralke in bralci Gorenjskega glasa, ki so zamudili prijavni rok za izlet z Gorenjskim glasom v Avstrijo v začetku julija, so predlagali, da bi čimprej podobno izlet organizirali še enkrat.

Bomo, z veseljem — v soboto, 5. septembra, nas (vse, ki imamo radi Gorenjski glas) pričakujejo v Celovcu. Ustavili se bomo tudi pri Šparovcu (za nakupe in dopoldansko malico), zapluli po Vrbskem jezeru... Ker je 5. septembra prva sobota v mesecu, bo večina trgovin v Celovcu odprtih ves dan - zato bo po ogledu mestnih zanimivosti dovolj časa za oceno celovške trgovske ponudbe.

Cena izleta: za naročnike Gorenjskega glasa 700.— SIT, za ostale pa 1.000.— SIT. Vplačila in rezervacije sprejemamo osebno ali po telefonu (064 218-463); tudi tokrat bo možno izlet vplačati kar na avtobusu, saj je cena za rajžo v Avstrijo malenkost višja kot avtobusna vozovnica iz oddaljenih gorenjskih krajev do Kranja in nazaj.

Tudi na razstavnem prostoru Gorenjskega glasa na Gorenjskem sejmu lahko vplačate za izlet — v okviru zbranja kuponov - zadnji dan sejma bomo izrežali 10 udeležencev izleta.

Prijave za izlet 5. septembra z Gorenjskim glasom sprejemajo tudi v TD Cerklje in TD Škofja Loka.

Pivovarna Union je dobitnikoma prve olimpijske medalje podelila avto

Vsak od naju vedno "gara" za celega

Ljubljana, 19. avgusta - Po eni strani slovesno, po drugi strani pa kar malo turbobno je izzvenela javna podelitev avtomobila renault clio, ki ga je pivovarna Union namenila prvemu dobitniku olimpijske medalje za samostojno in neodvisno Slovenijo. Pivovarji ob svoji (sicer pohvalni) potezi, kako nagraditi slovenske športnike v primeru, če bo kdo dobil medaljo niso pomislili, da bi bila to lahko dva športnika... ali celo več.

Slovesnost ob podelitvi nagrade na ploščadi pred Metal-ko v Ljubljani se je začela malo kasneje, kot je bilo v sredo napovedano, saj so kot slavnostnega govornika na odru čakali ministra za šolstvo in šport Slavka Gabra. Ker pa ministri ni bilo, namen prireditve pa je bil izročiti avto prvima nosilce-

ma olimpijske medalje za državo Slovenijo, se je "spektakel" vendarle začel... Najprej je bil gost na odru lokostrelec Samo Medved, nato Mirko Vindiš in Raymond Debevec. Na koncu so na oder povabili obdarjenca.

In čeprav sta Iztok Čop in Denis Žvegelj seveda z radostjo vzela nagrado Pivovarne Union, nista mogla skriti razočaranja, da bo pač moral "avto na pol", da ga bosta morala prodati. "Se bova že nekako zmenila, je dejal Denis pred mikrofonom, raje pa bi, da nama ga ne bi bilo treba deliti, da bi ga imela oba..." Toda Tone Fornezzi, ki je pogovor vodil, je znal zadrego "duhovito" rešiti, ko je predlagal, naj bi v prihodnje take težave pri osvajanju več medalj na Gorenjskem rešili enostavno s...kombijem."

Tudi predstavniki Pivovarne so kar malce z zadrego dali potrldilo o lastništvu clia dvema različnima lastnikoma in dodali, da bomo morali Slovenci popiti dvakrat več piva, da bo lahko Union prispeval dve taki nagradi... Da je vsaj ne bi (kdaj) osvojil osmerek!

Predstavniki Pivovarne Union Milan Mir in Iztoku in Denisu izročil dokumente s potrdiloma, da je avto njun...

Slika za spomin, kaj pa bo z lepim rdečim cliom, se naša prva dobitnika olimpijske medalje še nista odločila.

Kaj pa o nagradi menita in kako jo bosta razdelila, smo vprašali naša bronasta olimpijca:

Denis Žvegelj: "Mislim, da bi se lahko potrudili, da bi avtomobile dobilo vseh šest veslačev. Vsak dobitnik medalje na olimpijskih igrah že zasluži, da za to dobi neko vredno nagrado. Če naprimer primerjamo, da so lani smučarji dobili avto za medalje iz svetovnih prvenstev, potem mislim, da bi bilo to prav... Zaenkrat, ko pa kaže, da bo avto samo en, pa se bova morala zmeniti ali bo eden izplačal drugega, ali ga bova morala prodati. Morda bi lahko še

kakšno podjetje podobno darovalo nagrado, vendar za sedaj pač še ne veva točno."

Iztok Čop: "Kaže, da bova morala vedno vse deliti. Izgleda, da se ne bo nič popravilo. Nikoli nisva dobila dvojne nagrade zato ker sva dva, vse sva delila na pol. Meni se to ne zdi "fair". Res, da sva v čolnu dva, toda vsak posebej ne "gara" za polovico, ampak vsak gara za celega človeka, tako med treningi kot tekmo. Sicer imava neke nagrade obljubljene od kluba, od republike, zaenkrat pa smo vsi, ki smo osvojili medalje, dobili le denarne nagrade občine." ● V. Stanovnik

Vabila, prireditve

Športno-zabavna prireditve v Selcih - Leta 1985 so v Selcih ustanovili športno društvo, katerega osnovni namen je vzdrževanje športnih objektov v krajevni skupnosti ter organiziranje športnih prireditev. V društvo je vključeno 130 članov. Ti so v prvih dveh letih dela uredili drenažo na nogometnem igrišču, nato pa so zgradili otroško igrišče. Ker pa so v društvu sklenili, da v naslednjih letih uredijo celotni športni kompleks Roven, so najprej začeli z izgradnjo teniških igrišč. Ta so gradili z ogromno prostovoljnega dela ter finančnih sredstev, tako lastnih kot sredstev sponzorjev. Zato bodo ta konec tedna, 22. in 23. avgusta na igrišču Roven v Selcih organizirali veliko športno zabavno prireditev, katere izkupiček bo namenjen za dokončanje teniških igrišč. V soboto se bodo prireditve začele ob 8. uri s turnirjem v nogometu, začelo se bo kegljanje za jarca in streljanje penalov v tarči. Ob 20. uri bo veselica z ansambлом Monroe. Tudi nedeljski spored se bo začel z nogometom, kegljanjem za jarca in streljanjem penalov. Ob 15. uri bo lutkovna predstava Vrtiljak, nato pa bo veselica z ansambлом Obvezna smer, programom Andreja Šiferja, programom kinološkega društva, nastopom folklorne skupine Brinet in friziranjem otroških glav. V nedeljo bo organiziran tudi srečelov, oba dneva pa bo prost vstop na prireditve. ● V. S.

Tekmovanje z gorskimi kolesi - WSK Veter Ljubljana, Winers & Co in Mladi demokrati so organizatorji mednarodnega tekmovalja z gorskimi kolesi, ki bo to soboto, 22. avgusta. Zahtevno tekmovalje se bo začelo s strmim spustom s Šišenskega vrha in se zaključilo v Mostecu, organizirano pa bo v več kategorijah. Prijave organizatorji sprejemajo v soboto med 8. in 10. uro, nato bo uradni trening, ob 12. uri bo štart prve vožnje, ob 15. štart druge vožnje, ob 17. uri pa bo razglasitev rezultatov in podelitev nagrad. ● V. S.

Srečanje jadrlnih padalcev in zmarjarjev - Klub za prosto letenje "Vitranc" iz Kranjske Gore je organizator srečanja jadrlnih padalcev in zmarjarjev štirih dežel, ki bo 28. in 29. avgusta v Kranjski Gori. Petkov spored se bo začel z družabnim srečanjem v središču Kranjske Gore, nato se bodo predstavili rolkarji, močni Gorenjci pa se bodo pomerili na tekmovalju za najmočnejšo roko Gorenjske. Za zabavo bo poskrbel ansambel "Gorenjski navihanci", organizatorji pa obljublajo tudi zanimiv spored za najmlajše. V soboto bo nad Kranjsko Goro poletelo okrog 200 jadrlnih padalcev in zmarjarjev, zabavni program pa bo popestrilo pivsko tekmovalje in glasba ansambla Obzorje iz Železnikov. ● V. S.

Planinski izlet na Watzmann - Planinsko društvo Kranj vabi to soboto in nedeljo na dvodnevi izlet v Nemčijo. Avtobus bo v soboto, 22. avgusta, ob 6. uri odpeljal izpred Creine do nemško-avstrijske meje. V Berchtesgadnu si bodo planinci ogledali mesto, nato pa jih bo pot vodila do Kraljevega jezera. Popoldne bo 4 ure hoje do planinske kočice Watzmannhaus, kjer bodo planinci prenočili. Naslednji dan bo 6-7 ur hoje. Povratek v Kranj bo v nedeljo zvečer. Potrebna planinska obutev in oprema, ter veljavni potni list in potrjena planinska izkaznica - cenejša nočnina. Za izlet se lahko prijavite v pisarni PD Kranj, kjer dobite tudi dodatne informacije. ● V. S.

Športne igre občine Kranj - Športna zveza Kranj je razpisala športne igre v malem nogometu, odbojki in košarki. Tekmovalja se bodo začela 9., 10., in 11. septembra, zanje pa se je treba prijaviti do 25. avgusta na Športni zvezi, kjer dobite tudi dodatne informacije vsak delavnik med 7. in 9. uro (211-176). ● V. S.

Triatlon jeklenih - Turistično društvo Bohinj in Nedeljski dnevnik sta organizatorja letošnjega VIII. triatlona jeklenih, ki prihodijo soboto, 29. avgusta, v Bohinju, s štartom ob 8. uri ob Bohinjskem jezeru. Prijave z vplačilom štartnine še do 24. avgusta sprejemajo na naslov: Turistibiro Bohinj, 64265 Bohinjsko jezero (za Triatlon jeklenih). ● V. S.

Nogometni spored - V drugem kolu slovenske nogometne lige ekipa Živil - Nakla že v soboto, 22. avgusta, gostuje pri Železničarju. Tekma bo ob 17.30 uri. V prvem kolu 2. slovenske lige ekipa Loka - Medvode doma gosti Dravograd, tekma pa bo v nedeljo ob 16.30 uri v Medvodah. Ekipa Jelen - Triglav v nedeljo doma gosti ekipo Domžal ob 16.30 uri, mladinci Jelen - Triglava pa bodo že v soboto gostovali pri Železničarju. ● V. S.

Kolesarska dirka "Tržič 92" - To nedeljo, 23. avgusta, z začetkom ob 8.30 uri, KK Sava Kranj pripravlja po krožni poti v Tržiču (BPT - Pristava - Križe - Tržič) I. kolesarsko dirko "Tržič 92". Kolesarji bodo prevozili 20 krogov, prireditelji pa na dirki pričakujejo tako najboljše domače, kot tudi tuje kolesarje.

2. državno šahovsko prvenstvo za članice - To soboto, 22. avgusta, se na Bledu začena 2. državno šahovsko prvenstvo za članice. Prvenstvo bo v hotelu Astoria in je hkrati kvalifikacija za conski turnir za svetovno prvenstvo. Tekmovalje, na katerem pričakujejo najboljše slovenske šahistke, se bo začelo ob 15. uri. ● V. S.

Na svetovnem prvenstvu Leščani četrtri

Trieben, 20. avgusta - V konkurenci tridesetih ekip so naši padalci v skokih na cilj osvojili 4. mesto z rezultatom 10 centimetrov. Tako jim je medalja ušla iz rok za vsega en centimeter, kolikor so zaostali za Švicarji, ki so osvojili tretje mesto. Za prvo mesto pa se bosta danes potegovali ekipi Bolgarije in Češke. ● (vs)

Vaterpolo

V nedeljo začetek občinske letne lige

Kranj, 18. avgusta - Komisija za vaterpolo pri Športni zvezi Kranj tudi letos organizira Občinsko prvenstvo v vaterpolu. Prvenstvo pa se bo začel v nedeljo, 23. avgusta, ob 18. uri s tekmo Triglav : Foto Kosi Kranj 90. Po tej tekmi bo še srečanje Vodovodni stolp : Kokra. Drugo kolo se bo igralo 20. avgusta, tretje 30. avgusta, četrto 6. septembra, peto in šesto kolo pa 7. septembra, tako da vpada v akcijo »Teden športa v Sloveniji«. Vse tekme bodo na letnem kopališču v Kranju ob 18. oziroma 19. uri. Le zadnji dan se bo tekmovalje začelo eno uro prej.

Tokrat nastopajo le štiri moštva in to: Triglav, Vodovodni stolp, Kokra in Foto Kosi Kranj 90. ● J. Marinček

Hokej

Začela se je liga za pokal Casino Bled

Bled, Jesenice, 19. avgusta - V sredo se je s prvim kolom začela letošnja poletna hokejska liga, ki jo organizira Hokejski klub Bled. V prvem kolu sta bili odigrani srečanja na Bledu in na Jesenicah. Blejci so doma gostili Olimpijo Hertz in izgubili z rezultatom 3 : 6 (1:3, 2:1, 0:2), ekipa Acroni Jesenice pa je morala priznati premoč celovškega KAC -a. Jeseničani so tekmo v Podmežakliji izgubili z rezultatom 4 : 7 (3:1, 0:3, 1:3).

Drugo kolo lige za pokal Casino Bled bo na sporedu že danes, 21. avgusta. V športni dvorani na Bledu bo srečanje med ekipo KAC-a in Bleda ob 19. uri, na Jesenicah pa bo srečanje med Acroni Jesenicami in Olimpijo ob 18. uri. Tretje kolo bo na sporedu v nedeljo, ko bodo Jeseničani doma ob 18. uri gostili Bled, na Bledu pa bo tekma med ekipo KAC-a in Olimpijo ob 19. uri. Že v ponedeljek bo na sporedu IV. kolo. V Ljubljani bo Olimpija gostila Bled, na Jesenicah pa se bosta spet srečala KAC in Acroni Jesenice. ● B.J., A.S.

Avstrijci so se oddolžili za poraz

Beljak, 18. avgusta - V povratni prijateljski tekmi državnih prvakov Avstrije in Slovenije sta se v torek zvečer v Beljaku srečali ekipi VSV Beljak in Acroni Jesenice. Pred 2.500 gledalci so bili tokrat uspešnejši domačini, ki so zmagali s 6 : 0. Trener Krikunov je dal priložnost mlajšim igralcem, v голу pa sta bila mlada Mohorič in Škerjanc. Kljub porazu so fantje "ognjeni krst" dobro prestali, priložnosti za boljše igre pa bo v letošnji sezoni še dovolj. ● B. J.

PREJELI SMO

V rubriki *Odmevi*, *Prejeli smo* objavljamo pisma bralcev po presoji in izboru uredništva. Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljša pisma smo prisljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabimo k sodelovanju! Pišite na naslov: *Gorenjski glas*, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj, za rubriko *Odmevi*.

priljubljen žrtvovati tudi svoje življenje. Tako mi Bog pomagaj. Škofja Loka, dne 12. avgusta 1992

Franc Gaber
Pungert 3
64220 Škofja Loka

Begunec, je to že gospod?

Včeraj, 30. julija 1992, je tukajšnji časopis "BLIK", ki ima največjo naklado v tej deželi, namenil velik komentar novim beguncem, ki so prišli iz bivše YU-Republike BIH!

Kot dežela je napravila velik korak, da je sploh sprejela več beguncev, kolikor je to načrtovala in seveda iz humanega dejanja do teh ljudi, ki so obsojeni na usodo vojne v domačem kraju svoje dežele!

Vsi doslej so bili toplo sprejeti in nameščeni v bivalnih prostori, ki so bili namenjeni prav njim, a žal se je dogodilo tudi to, kar pa seveda ni v prid sami deželi še manj pa njihovi domači republiki. Kar 30 beguncev ni bilo zadovoljnih z bivališčem, čeprav imajo status "BEGUNEC" ter so zahtevali celo komfortno bivanje, kot v kakem hotelu! Seveda so dali celo ultimatum, do kdaj naj bi bili premeščeni v boljše bivalne prostore! Kot kanton, kjer so bili nastanjeni, so tudi odklonili, ker ni možnosti ter so sklenili, da bi se radi vrnili nazaj v svojo deželo, pa čeprav je vojna vihra! Seveda so njihovo željo izpolnili in še isti dan so organizirali od strani švicarske vlade, da so jih vseh teh 30 beguncev izročili nazaj, kar pa je negotova usoda v stari domovini!

Si lahko mislite, kakšna ne-hvaležnost je od strani teh beguncev, ki jih sprejme kaka dežela in nudi vsaj tisto, kar je za dostojno življenje in temu primerno, ali so ti begunci imeli tudi doma vse v izobilju, kot so zahtevali prav v tej deželi, Švicarje gotovo ne! Žal, v razponu časa, se bo tudi pokazalo, koliko je bilo resnično pravih beguncev, ki so dobili zavetje v vseh deželah, ko se je pokazala humanost do teh ljudi, ne izključujem pa možnosti, da takih primerov ne bo manjkalo, kot je bil ta! Lep pozdrav!

Cazis, 31. julija 1992
Mons. Martin-Tinko Dolenc
Psych. Klinik Beverin
CH-7408 Cazis/GR
Schweiz-Suisse

MI VAM VI NAM

CAFFE BOUTIQUE Kranj, Maistrov trg 12, obvešča cenjene kupce, da na Gorenjskem sejmu v hali A in v trgovini prodajamo kave **MINAS, BAR, TURŠKA, LUKAS s sejmskim popustom**. Priporočamo se za obisk in nakup!

BLACK BIRD, Gregorčičeva 9/a, 61000 Ljubljana (vhod z dvorišča), vam nudi ugoden nakup za gotovino, kredit ali za vaše "zamrznjene" devize več kot 1.430 različnih modelov in tipov osebnih in terenskih vozil. GOLF III že od 17.745 DEM, FIESTA od 12.650 DEM, R 19 TD od 17.380 DEM itd. TEL.: 061/223-543, FAX: 061/223-570

PLAVA LAGNA POREČ * Sezona v Poreču še zdaleč ni končana. Prihaja najugodnejši del, tudi pri cenah 7-dnevnih paket aranžmajev. *** Termin: 29. avgust. Hoteli: Materada, Lotos, Delfin, cena polpenziona 7.700, penziona 9.100 SIT. Paviljoni Bellevue in bungalovi Špadiči: polpenzion 6.300, penzion 7.700 SIT. Apartmaji Astra, Citadela in vile Špadiči: 7-dnevni najem od 5.500 do 13.300 SIT. Cena vključuje turistično takso, slavnostno večerjo (razen za apartmajske goste), šolo tenisa za otroke, šolo smučanja na vodi za otroke in odrasle. Tudi do 100-odstotni popust za otroke. Informacije: vaša agencija in po tel. 0531/31-822, 34-122**

70 ljubljanska banka

"... saj poznate situacije, ko bi si radi privoščili nekaj, kar niste v naprej načrtovali, finančno stanje pa tega ne dopušča, ..."

PONUJAMO VAM REŠITEV
Odobravamo izredne limite na tekočem računu.

- V KAKŠNIH ZNESKIH ?**
- Do višine vašega mesečnega osebnega dohodka: - tu ne potrebujete nobene oblike zavarovanja.
 - Do višine 1,5 vašega osebnega dohodka: - tu potrebujete plačilno sposobnega poroka.
 - Do višine dveh osebnih dohodkov: - tu potrebujete 2 plačilno sposobna poroka.

POGOJI ZA PRIDOBITEV:

- S tekočim računom naše banke morate poslovati vsaj eno leto.
- Da v tem letu niste nedovoljeno prekoračili stanja na tekočem računu.

- IN ŠE:**
- Izredni limit vam odobrimo za dobo 6 mesecev.
 - V tem času ne smete prenesti svojega osebnega dohodka v drugo banko.
 - Maksimalni znesek izrednega limita znaša 150.000 SIT.

IZREDNI LIMIT
Gorenjska banka d. d., Kranj

MALI OGLASI

☎ 217-960

APARATI STROJI

HOBY 83, 4 operacije, prodam. ☎ 691-855, prodam 10773
SILOREZNICO EPPLE Blasius 800, z elektrimotorjem, prodam. ☎ 57-963 10914
GATER OSAR 56, prodam. ☎ 41-615 10918

TELEVIZOR BLAUPUNKT, barvni, ugodno prodam. ☎ 328-348 10925

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK, cena 5.000 SIT, prodam. Škofic, Sempe-terška 28, Stražišče. ☎ 10944

TRAČNO BRUSILKO, dolžine 3 metre, prodam. ☎ 321-383 10959

Motorno ŠKROPILNICO Panora-ma, brezhibno, prodam za 10.000 SIT. ☎ 620-721 10984

PRALNI STROJ, prodam. ☎ 78-598 10989

HLADILNO skrinjo, 380 litersko in česke krone, prodam. Jelar Marija, Britof 158, ☎ 242-327. 10991

MEHANSKI SAMOSPROŽILEC za fotoaparate, kupim. ☎ 57-205 11008

Prodamo novo trajnogorečo PEČ Magma-Tobi 7, ŠTEDILNIK - peč in kopalno KAD. ☎ 216-429 11018

VIDEOREKORDER in KAMERO, poceni prodam. ☎ 217-931 11029

Betonski MEŠALEC LIV, enofazni, nov, prodam, cena po dogovoru. ☎ 061/823-653 11035

ETAŽNO centralno peč EMO 20, prodam. ☎ 216-803, Pavc 11041

AVTOMATSKI 3, ŠTEDILNIK Kekec, tovrno PRIKOLICO in KIPER-BUSCH, prodam. ☎ 50-923 11042

Zaradi selitve poceni prodam ZMRZOVALNO SKRINJO Gore-nje, 310 litersko. ☎ 214-645 11068

Ugodno prodam 80 literski bojler in litoželezno kad 150 centimetrov. ☎ 312-322 11079

TV PHILIPS, ekran 36 centimetrov, cena 550 DEM, star pol leta, prodam. ☎ 323-617 11080

NAMIZNI BRUSILNI STROJ, 0,75 KW, trofazni in OLJNI GORILNIK Thyssen, 35.000 kcal, prodam. ☎ 401-260 11081

GLASBENI STOLP Kenwood, ugodno prodam ali zamenjam za avto. ☎ 422-241 11082

PRODAM C 64 z disketarjem in ti-skalnikom. ☎ 77-723 11088

KOSMODISKE, ugodno prodam. ☎ 620-701 11089

STRUŽNICO, nemške znamke, stružne dolžine 1,5 metrov, prodam. ☎ 695-193 11090

Za naročnike Gorenjskega glasa so mali oglasi v obsegu do 10 besed brezplačni. Lahko jih oddate osebno v malooglasnem oddelku, Bleiweisova 16, Kranj, vsak dan (razen sobote in nedelje) od 7. do 17. ure. Male oglase sprejemamo tudi po telefonu (064) 217-960 24 ur dnevno neprekinjeno, lahko pa besedilo oglasa pošljete tudi po pošti. Naročniško ugodnost - brezplačni mali oglaš do 10 besed - omogočamo le naročnikom, ki imajo plačano naročnino za tretje trimesečje, ker je bil rok za plačilo do 20. avgusta 1992. Oglase nad 10 besed, »pod šifro«, »naslov v oglašnem oddelku« in druge posebne storitve zaračunavamo po ceniku: do 10 besed 500.- SIT, doplačilo za šifro 300.- SIT, dodatna beseda 25.- SIT.

PRALNI STROJ Gorenje Apollo, ugodno prodam. ☎ 51-499 11096

VEJALNIK - PAJKEL za žito, prodam. Velesovo 7, Cerklje 11120

KOMBAJN za krompir grime in silmoreznicno ultra z motorjem, prodam. 11168

TRAKTOR URSUS, 35 konjskih moči, kupim. ☎ 73-697 11179

KOSILNICO Gorenje Muta, prodam. ☎ 51-288 11196

GLASBILA

ORGLJE, Farfisa TK 80 in kitaro solist, prodam. ☎ 57-289 10954

GR. MATERIAL

STREŠNO KRITINO tegula, 290 kvad. m, uvožene, ugodno prodam. ☎ 74-513 10836

DESKE, 25 milimetrov, tretje vrste, prodam. Godnov. ☎ 51-259 10942

PUNTE, prodam. ☎ 325-314 10962

SALONITNE PLOŠČE, 100 kosov, rabljene, prodam. Orehek, Breg 15/a, Komenda. 10967

Prodam večjo količino smrekovega OPAZA, širina 9 in 7 centimetrov. ☎ 41-008 11005

KUPIM 2 kub. metra lepih, suhih bukovih desk ali plohov. ☎ 65-069 11024

MODULARNI BLOK Goriške Opekarne, 3500 kosov, prodam. ☎ 66-459 11049

SALONITNE PLOŠČE, rabljene, kupim. ☎ 46-316 11063

Želite kaj sporočiti Gorenjкам in Gorenjcem? Izberite **NAJUČINKOVITEJŠI** način: **OBJAVO** v Gorenjskem glasu
fax 215-366

Agromehanika KRANJ
ODDAJA V NAJEM v okviru prodajno - servisnega centra v Hrastju 52 a ok. 200 m² površin. V tem okviru so kuhinja, menza, skladišni prostori z ustreznimi sanitarijami. Prostori so ogrevani, opremljeni z elektriko in ostalo opremo za kuhinjo.
Najemomalec bi v sklopu svoje gostinske dejavnosti lahko opravljal določene storitve za Agromehaniko.
Informacije po telefonu št. 064/324-032, 324-033.

S I. REGIJSKEGA TEKMOVANJA MLADIH RAZISKOVALCEV: GORENJSKE ZANIMIVOSTI

Saša Keržan in Branka Vukotič
Zgodovina blejskega turizma do leta 1941
EVROPSKO LETOVIŠČE PRED DESETLETJI IN STOLETJI
ORGANIZACIJE NA BLEDU DO LETA 1914

Vse predelave in novogradnje, povečano turistično življenje kažejo, da se je Bled začel turistično krepko razvijati. Posledica tako naglega razvoja je bila potreba po organiziranju turističnih ponudb. Pojavijo se težnje po društvi, organizacijah, ki naj bi skrbele za svoje goste, jim stregle in pripravile prijetnejše bivanja. Že leta 1879 so ustanovili Olepševalni komite, ki ga je zanimala podoba Bleda, ki je bil takrat že skromno kmečko naselje. Njegovo najpomembnejše delo je bila ureditev poti okoli jezera. Leta 1886 so dobili na Bledu Zdraviliško komisijo, organizacijo, ki je nato skrbelo za Bled vse do začetka 2. svetovne vojne - z manjšimi presledki. Njena prva pomembna naloga je bila štetje gostov. Zelela je pospešiti turizem, sodelovala je pri propagandi in gradbeni dejavnosti ter pri vzdrževanju turističnih naprav. Pre-

gledovala je gostinske obrate in zasebne sobe, določala cene in pomagala pri organizaciji koncertov in športnih prireditev. Za kritje svojih obveznosti je od letoviščarjev pobirala takso, njeno premoženje pa je vodila občina.

Zeel je pridobiti za razvoj turizma pomembna zemljišča. Leta 1903 so od železniških kmetov odkupili velik del gozda na Straži za ureditev zdraviliškega parka.

Zdraviliška komisija pa ni bila edina organizacija, ki je skrbelo za blejski turizem. Že leta 1894 so na Bledu ustanovili FREMDENFERKEHRSVEREIN VELDES, ki je bil sprva v nemških rokah, pozneje pa so ga imenovali DRUŠTVO ZA POSPEŠEVANJE TUJSKEGA PROMETA ali kratko PROMETNO DRUŠTVO ali »LETOVIŠKO DRUŠTVO«, kot ga imenujejo le v zapiskih zapisov Deželnega zbora. To društvo je bilo pomembno, čeprav je o njem in njegovem delu le malo ohranjeno. Prisotno je bilo ob svečanih priložnostih, sprejemih, najbolj znana pa je bila njegova akcija »Rešite naš Bled« ob koncu 1. vojne.

Pred 1. vojno je bilo na Bledu 8 hotelov, zanimanje za obisk pa je naraščalo tudi pri ljudeh srednjega sloja, zato so sobe oddajali tudi kmečki posestniki. Poleg tega je bilo na Bledu 12 gostiln in nekaj vil - skupno okrog 1100 postelj.

Po zgraditvi kopalnišča na prostem je leta 1910 obiskalo Bled že več kot 700 gostov, naslednje leto pa se je število močno približalo številki 8000. To je bila sezona največjega obiska na Bledu pred 1. svetovno vojno.

Največ gostov je prihajalo v poletnih mesecih, uveljavljal pa se je tudi zimski turizem. Prihajali so ljudje različnih narodnosti, nekateri so ostali tudi po več tednov. Poleg bogatih meščanov in višjih uradnikov iz Slovenije, Hrvaške in Srbije, je bilo vsako leto precej Nemcev in Čehov. Prihajali so celo Rusi, Francozi, Italijani in Američani, naraslo pa je tudi število Angležev (po letu 1907, ko so angleški novinarji obiskali Bled in doma napravili primer-no reklamo).

Sezona je takrat trajala od 1. maja do konca septembra, bila pa je zapolnjena s kulturnimi dogodki. V dnevni koncertih so nastopali izbrani orkestri iz Ljubljane in Dunaja (že od leta 1875 dalje).

Najprej so igrali v paviljonu Zdraviliškega parka po naprej določenem urniku. Ob vikendih so priredili plesne večere v Zdraviliškem domu. V tem posloppju so uredili tudi čitalnico za svoje goste, v kateri so lahko našli domače, tržaške, dunajske in praške časopise.

Turisti so se sprehajali okoli jezera, na grad, Stražo, Vintgar, Grimšče, hodili so na izlete v okoliške vasi, pri čemer so najeli izvoščke, imenitnejši obiskovalci pa tudi landauerje.

Najbolj priljubljena zabava je bila vožnja po jezeru s PLET-NO, ki je bila takrat dosti večja od današnje, vozile pa so jih tudi ženske. (se nadaljuje)

Izdelujemo in prodajamo suhe smrekove, borove in macesnove obloge - opaž, ter istovrstni ladijski pod in klasični parket. ☎ 64-103 11074

PUNTE, OBŽAGAN LES za ostrešje, prodam. ☎ 45-593 zvečer 11109

GRUŠT in ŽAMANJE, prodam. Žagamo les raznih dimenzij. ☎ 64-207 11129

PRODAM večjo količino suhega gruča, vseh dimenzij, prodam. ☎ 45-329, Markič, Bašelj 16, Pred-dvor. 11141

350 kosov salonik 40 x 60 centimetrov, rabljene, prodam. ☎ 57-488 11189

SALONITKE, 8 - valjne, nizki val, 170 kosov, poceni prodam. ☎ 43-402 11205

TERACO PLOŠČICE v več barvnih odtenkih, prodajamo po ugodni ceni 1.070 SIT/kv.m., Škofja Loka. ☎ 622-481 od 7. do 15. ure. 11207

IZOBRAŽEVANJE

KNJIGE za 5. razred OŠ, prodam. Olševik 3, Preddvor. 10910

KNJIGE od 5. do 8. razreda OŠ, prodam. ☎ 422-553 10969

KNJIGE za 1. letnik usmerjenega izobraževanja, prodam. ☎ 242-862 11017

KNJIGE za 6. in 7. razred osnovne šole, ugodno prodam. ☎ 242-170 11028

Odkupim knjige za 1. letnik tekstilne šole, smer konfekcijski tehnik. ☎ 695-088 11039

KNJIGE za 6. in 7. razred osnovne šole, prodam. Sajovic, Golniška 82. ☎ 217-029. 11048

KNJIGE za 3. letnik lesarske šole, smer mizar, kupim. ☎ 422-489 11064

KNJIGE za 2. letnik lesarske šole, smer mizar, prodam. ☎ 422-489 11065

KNJIGE za 7. razred osnovne šole, prodam. ☎ 45-532 11100

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za vse šole. ☎ 241-278 11102

KNJIGE za 5. razred osnovne šole, prodam. ☎ 41-567 11115

KNJIGE za 5. razred, prodam. ☎ 329-291 11133

IZGUBLJENO

17.8.1992 se je v okolici Podlubnika izgubilo rezervno kolo za Renault 4. ☎ 311-078 10981

KUPIM

ATX, dobro ohranjen, kupim. ☎ 68-004 10923

KNJIGE za 8. razred, kupim. ☎ 49-212 10928

KUPIM suhe jesenove deske, plohe po 3 centimetre in debelejše. ☎ 79-839 11105

KUPIM seno. ☎ 311-618 11137

KUPIM 30 kvad. metrov suhih smrekovih oblog in nekaj rabljenih salonik. ☎ 891-663 11171

KUPIM kadi za namkanje do 200 litrov. ☎ 403-093 11184

LOKALI

V NAJEM oddamo prostore primerne za trgovino ali mirno obrt. Hišni svet, Janka Pucija 9, Kranj (ogled med 17 in 19 uro). 10958

SKLADIŠČE v Naklem oddam v najem. ☎ 50-852 11021

PROSTOR 65 kvad. metrov, za mirno obrt, oddam. ☎ 632-622 11057

V najem vzamem POSLOVNI PROSTOR ali stanovanje s telefonom. ☎ 211-874 11155

Rabljen KAVNI APARAT Gaggia (3 grupe) in nov MLIN ZA KAVO, poceni prodam. ☎ 43-402 11204

KOLESA

CTX 80, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam za 1400 DEM. ☎ 51-267 10933

TOMOS AVTOMATIK, prodam. ☎ 46-005 10940

CTX 80, prodam. ☎ 632-770 10953

MOTOR ELEKTRONIK 90, skoraj nov, prodam za 800 DEM. ☎ 338-758 10983

ŽENSKO KOLO na 6 prestav, prodam. ☎ 57-581 11013

KOLO, deklško na 5 prestav in telefon, ugodno prodam. ☎ 327-613 11034

OTROŠKO dirkalno kolo Junior, prodam za 5.000 SIT. ☎ 242-077 11052

DEKLIŠKO KOLO od 7 do 10 let, prodam. ☎ 77-576 11126

BMX kolo, prodam. ☎ 622-223 popoldan 11164

OBVESTILA

Cenjene stranke obveščamo, da bo gostilna Marinšek v Naklem zaprta, zaradi letnega dopusta do 9.9.1992. Se priporočamo. Gostilna Marinšek, Jožeta Poličarja 5, Naklo 10939

Obveščamo vas, da je cvetličarna KAKTUS ob ponedeljkih zaprta. ☎ 401-249 10995

PIPE Armal, po nizki ceni. ☎ 801-166 11097

Poštenega najditelja pred Iskro izgubljene DENARNICE, prinešene v Spodnjo Besnico, prosim, da zaradi nagrade, pokliče ☎ 403-251 11158

SATELITSKI SISTEMI "AMSTRAD" ZELO UGODNO ATESTIRANO V SLOVENIJI GARANCIJA 12 MESECEV SAT-VRHOVNIK

TEL: 064 633-425

OBLAČILA

OTROŠKE puloverje poceni prodam. ☎ 75-050 11012

UGODNO prodam belo dolgo poročno OBLEKO številka 38, nemške izdelave. ☎ 43-117 11026

POROČNO OBLEKO, dolgo, belo, št. 38-40, prodam. ☎ 401-088 11157

OTR. OPREMA

Veliko lepih OBLAČIL (bundica, hlače...) za otroka, starega okrog dveh let, ugodno prodam. ☎ 214-198 10930

OTROŠKO posteljico z jogijem, prodam. ☎ 211-663 10952

OTROŠKO POSTELJICO z jogijem, prodam. ☎ 70-408 10971

OTROŠKO KOLO Junior, prodam. ☎ 310-731 10975

OTROŠKO posteljico poceni prodam. Mravlja Anton, Šutna 18, Žabnica. 10986

OTROŠKO POSTELJICO z jogijem in KOŠ, prodam. Žabnica 65 11067

OTROŠKO ZIBELKO, leseno in italijansko posteljico na koloskih iz blaga, prodam. ☎ 324-549 po 20. uri 11197

OSTALO

OGIJE, prodam. Petkovšek, Pot v Bitnje 57, Stražišče 10915

PRIBOR za predelavo sadja (PREŠA, KOTEL, MLIN, POSODA), prodam. ☎ 46-159 10921

HRASTOVA DRVA, po 3000 SIT s prevozom do 30 kilometrov, prodam. ☎ 214-072 10999

ODDAM prikolico v kampu Strunjan, po ceni 20 DEM dnevno. ☎ 621-692 11000

SUH rezan orehov les, cca 1,5 kub. metrov, prodam. ☎ 401-069 11001

SMREKOVE DESKE, dolge 140 centimetrov, 1 kub. meter. Kovačević, Šutna 23, Žabnica 11003

DRVA, prodam. ☎ 64-254 11009

PRIDELKI

Gasilsko društvo Šenturska gora organizira "VELIKO VRTNO VEŠLICO S TEKMOVANJEM HARMONIKAVEŠEV za veliko nagrado Šenturske gore - 23. avgusta ob 13. uri. Prva nagrada za mladince do 15. let 200 DEM, za člane nad 15. let 300 DEM! Podelili bomo tudi priložnostne nagrade. Prijave sprejemamo v Gostilni Pavlin ali eno uro pred pričetkom tekmovanja. Na veselicah po tekmovanju vas bo zabaval ansambel BRATOV POLJANŠEK. Bogat srečolov! Vljudno vabljeni!

KROMPIR za krmo, prodam. ☎ 421-082 10973

PRODAM stoječo koruzo za silažo ali krmo. Luže 16, ☎ 43-109 11194

ELEKTRIČNI PISALNI STROJI S SLOVENSKO TASTATURO
das Büro TRIMMEL
Celovec,
Bahnhofstr. 55

POSESTI

NJIVO, 3000 kvad.m po 8 DEM, v Šenčurju, prodam. ☎ 45-655 10804

STARO HIŠO na 800 kv.m., v Poljanskem hribovju, zamenjam za zazidljivo parcelo v Škofji Loki. ☎ 622-424 10964

ZAZIDLJIVO parcelo za vikend, prodam. ☎ 326-633 10968

HIŠO s trgovskim lokalom, na Jesenicah, prodam. ☎ 81-345, vsako sredo od 16-18 ure 11069

STAREJŠO HIŠO na lepi lokaciji ob cesti na Murovi 9, Jesenice, s vrtom okrog 600 kvad. metrov, ugodno prodam. ☎ 81-638 11070

VEČJO HIŠO z vrtom v Kranju, prodam. ☎ 327-950 11144

HIŠO, 5. faza, z vrtom, v Kranju, prodam. ☎ 215-726 11174

PRIREDITVE

Gasilsko društvo Šenturska gora pri Cerkljah na Gorenjskem prireja veliko vrtno veselico s tekmovanjem harmonikavešev, 23. avgust s pričetkom ob 13. uri. Prvo nagrado za mladince do 15 let je 200 DEM, prva nagrada za člane nad 15 let pa je 300 DEM. Podelili bomo tudi priložnostne nagrade. Prijave sprejemamo v gostilni Pavlin ali eno uro pred začetkom. Po tekmovanju nas bo zabaval ansambel Bratov Poljanšek. Bogat srečolov, vljudno vabljeni! 10877

DUO igra na ohceti in zabavah. ☎ 46-137 10937

TRIO, nudi glasbo za ohceti. ☎ 421-498 10956

RENAULT

- NADOMESTNI DELI
 - SERVIS IN POPRAVILA
 - DODATNA OPREMA
 - RADIJI, SONČNE STREHE, SPOJLERJI, PREPROGE...
 - RAZPRODAJA GUM
- CELOVEC, tel. 9943-463-544000
St. Veiter Ring 25-27

POZNAVSTVA

Mlajši upokojenec si išče žensko za poroko. Šifra: UPANJE 10979

RAZNO PRODAM

DRVA, metrska, razžagana, z dostavo, žaganje tudi n domu. ☎ 325-488 10835

UGODNO prodam 100 literski betonski mešalec, pogon na bencin in poceni motorno kolo TOMOS-14 TLS, letnik 1974, vozen. ☎ 310-330 11011

Raztegljivo SEDEŽNO GARNITURO (trosed) in starejši kombiniran ŠTEDILNIK, prodam. ☎ 49-505 10990

VRATNA krila, prodam. ☎ 622-429 11030

Zelo poceni prodam troje vrata s krili, 4 gume za Škodo in 4 za Yugota, 17 rebrahtih palic železa 6 metrov/10 milimetrov. Sajevec, Vogljanska 49, Voglje. 11045

KRAVO, brejo in BUKOVA DRVA, prodam. Poženik 16. 11083

ŽIMNICE, poceni prodam. ☎ 211-614 11098

ELEKTRIČNO PEČ, sobno, nemško, prodam. ☎ 57-921 11103

ENOOSOVINSKI TRAKTOR s prikolico, motorno kolo APN 6 (novo) in moško gorsko kolo (novo) 18 prestav, prodam. ☎ 57-496 11111

OBRAČALNIK - pajek in suha koštanjeva DRVA, PRODAM. ☎ 46-410 11112

DVOJNO KORITO rostfraj z odtočnimi cevmi, prodam. ☎ 422-553 11084

Prodam NOVO kosilnico Tomos z grebenom 80 cm. 50 % popusta. ☎ 061/551-513 po 15. uri 11084

GAJBICE prodam. Freljh Janez, Posavec 64, Podnart. 11128

VRATA, OKNA, TRAJNO ZAREČA PEČ, OLJNA PEČ, malo rabljeno, zelo poceni prodam. Košak, Pod Stražo 3 - pri žičnici, Bled. 11146

PRALNI STROJ, prodam. ☎ 48-066 11151

10 kubikov suhih DRV, po 2.000 SIT, prodam. ☎ 622-418 11166

TELETA, starega 10 dni kupim in prodam krompir za ozimnico. ☎ 70-028 11172

STAN. OPREMA

GARNITURO za kopalnico, ugodno prodam. ☎ 215-042 10949

OMARE za dnevno sobo, prodam. ☎ 329-981 10965

LIJAK in BIDE, prodam. ☎ 45-290 11036

KOPALNO KAD Kolpasan, novo, 170 x 75, prodam. ☎ 403-078 11066

LITOŽELEZNO KAD in keramični umivalnik s pipami, 50 % ceneje, prodam. ☎ 327-304 11148

STARO POHIŠTVO, poceni prodam. ☎ 216-058 11191

RAZTEGLJIV KAVČ, prodam. ☎ 324-549 po 20. uri 11198

ŠPORT

2 TENIS LOPARJA, poceni prodam. ☎ 721-064 11114

Prodam dobro ohranjeno športno dirkalno KOLO PERSONAL na 10 prestav. ☎ 633-014

ŠPORT

2 TENIS LOPARJA, poceni prodam. ☎ 721-064 11114

Prodam dobro ohranjeno športno dirkalno KOLO PERSONAL na 10 prestav. ☎ 633-014

STORITVE

KROVSTVO, KLEPARSTVO, PLEŠKANJE žlebov in napuščev. Opravljamo z garancijo, po celi Sloveniji. ☎ 061/110-089 8519

NON STOP - SERVIS vseh tipov TV AUDIO-VIDEO APARATOV. Specializirani smo za Sony, Philips, Sharp. ☎ 218-210 10035

Izdelovanje ŠTAMPILJK in ZLATOTISK v Kranju, Slovenski trg 7 (delavski dom), na zalogi štampiljke "IZJAVA ZA NAROČILNICE", ☎ 217-424, sprejem naročil vsak delavnik od 8. do 14. ure. 10262

ŽIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska... izdelujemo. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Fric, Zevnikova 5/a, Kranj. ☎ 217-937 10488

CITROEN AVTOODPAD, rabljeni deli in gotovinski odkup nevoznihih vozil CITROEN. ☎ 692-194 10674

S čistilnim sistemom KIRBY vam globinsko očistimo tekstilne talne obloge, vzmetnico in oblazinjeno pohištvo. ☎ 621-125 10808

SNEMANJE porok in drugih dogodkov z videokamero. ☎ 312-211 10855

OBLIKOVANJE ženskih, moških pričeš, tudi na domu. ☎ 45-232 10857

OPRT nov FRIZERSKI SALON "Lili". ☎ 421-790 Lahovče 10876

Honorarno ČISTIM stopnišča, lokale in opravljam druga podobna dela. ☎ 329-113 10931

Računovodske in knjigovodske storitve, kvalitetno in strokovno opravimo za obrtnike in podjetnike. SVEPO, Kranjska cesta 45, Tržič. ☎ 50-290 10941

POSTAVITEV kmečkih peči, štedilnikov, kaminov, stenske in talne keramike. ☎ 65-773 10990

Krovsko - kleparska dela opravimo kvalitetno. ☎ 79-043 11040

Popravilo orodja BLACK - DEC-KER, ISKRA, Kodrič, Zg Besnica 36, ☎ 403-153 11075

Prevoz na sejem v Radgono 23.8.1992, nudim. ☎ 65-461 11084

Vlečne kljuge izdelam in montiram. ☎ 633-506 popoldan 11086

ZASTEKLITEV balkonov in teras, naročite po telefonu 75-610 11094

PREVOZI tovora do 500 kilogramov. ☎ 50-311 11136

ROLETE, žaluzije, lamelne zavese, pošljemo prospekt. ROLETARSTVO BERČAN, ☎ 061/342-464 ali 061/342-703 11185

STANOVANJA

VEČJE stanovanje v Šorlijem naselju in okolici, kupim, ali zamenjam manjše za večje z doplačilom. ☎ 325-301, po 20. uri 10803

SOBO oddam dvema študentoma. Silva Lovrečić, Oprešnikova 84, Kranj. 10868

ENOSOBNO stanovanje v 1. nadstropju, 48 kv.m., na Planini II, zamenjam za večje. Zečević Branišlav, Lojzeta Hrovata 8, Kranj. 10934

ENOSOBNO stanovanje, 33,8 kv.m., v Stražišču, zamenjam za večje. ☎ 222-241 int. 964, od 8. do 11. ure. 10935

DRUŽBENO stanovanje, 29,4 kv.m., v pritličju, s centralnim ogrevanjem, zamenjam za večje. ☎ 211-409, popoldne. 10936

ENOSOBNO stanovanje zamenjam za večje. ☎ 325-076 11006

STANOVANJE, dvosobno s kabineto, toplo vodo in centralno, prodam. ☎ 329-855 po 19. uri 11023

Takoj vseljivo, skoraj popolnoma opremljeno enosobno stanovanje (50 kvd. metrov) na Planini, brez predplačila, oddamo. Šifra: 300 IN STROŠKI 11037

GARSONJERO v Kranju, najemem. ☎ 222-120 int.342 11038

Mlada družina išče enosobno ali enoinpolsobno stanovanje v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 324-038 11085

KOMFORTNO GARSONJERO na Planini v Kranju, dam v najem. ☎ 310-507 11106

ODDAM dvosobno stanovanje v Kranju s telefonom in CTV anteno, v drugem nadstropju. ☎ 061/553-335 11169

SOBO oddam študentu ali samskemu moškemu. ☎ 327-950 11170

ENO in polsobno stanovanje v Kranju, oddam. ☎ 633-830 11177

Nujno prodam apartma v centru Pirana. Ugodni plačilni pogoji. ☎ 066/74-311 od 9. do 13. ure ali 17. do 21. ure ali 066/73-838 po 21. uri 11183

ENOSOBNO solidarnostno stanovanje s centralno, v pritličju, primerno za starejše ali invalide, menjam za enako ali večje v višjem nadstropju. Zlato polje 3/e, Nikolič, stanovanje št. 2. 11206

ENO in p

YUGO 45a, letnik 1987, prodam. Prebačevo 55a. 11055
 RENAULT 4 GTL, 74.500 kilometrov, letnik 1982, registriran do julija 1993, prodam za 1800 DEM. ☎ 327-744 11059

ZASTAVO 850 AK, letnik september 1986, registriran do 22.7.1993, prodam. ☎ 49-516 11061

GOLF JKB, 1.3, 24.500 kilometrov, metalik, letnik junij 1989, prodam za 15.500 DEM. Za. Bitnje 124

GOLF JX, diesel, letnik junij 1990, dvojna vrata, rdeče barve, prt prestav, prodam za 16.500 DEM. ☎ 45-433 11091

RENAULT 4, karamboliran, letnik 1979, prodam. Leše 10 11095

PREMOG
 zelo ugodna cena
 ● lignit
 kocke 6.000,00 SIT, kosi 6.500,00 SIT
 ● rjavi premog
 kosi in kocke 9.800,00 SIT
 cene veljajo za Kranj in okolico
GARANTIRAMO KVALITETO!
 Prevoz brezplačen za 31 in več.
 MOŽNOST PLAČILA NA DVA ČEKA

TAMARČEK d.o.o., Kranj
 064-215-047

RENAULT 5 CAMPUS, rdeč, 5V, letnik 1990, prodam. V račun vzajem cenejšo vozilo. Inf: samo pehem tek, Triglavška 12, Kranj - Druholvka 11099

OHRANJEN YUGO 45, letnik 1986, prodam. ☎ 45-532 11101

HONDA VS 750F, letnik 1983, registrirano do junija 1993, prodam ali menjam za avto. ☎ 218-647 11108

ZASTAVO 101, letnik 1990, prodam. ☎ 421-581 11113

GOLF JGLD, ohranjen, letnik 1985, bel, prodam. ☎ 70-055 11116

YUGO 45, prevoženih 17.000 kilometrov, letnik december 1989, prodam. ☎ 50-826 11119

ZASTAVO 101, letnik december 1986, garaziran, prodam. ☎ 311-380 11127

ZASTAVO 101, GTL, letnik 1984, prodam. ☎ 325-320 popoldn 11131

OPEL KADET limuzino, star 3. leta, prodam. ☎ 215-254 11134

LADO, 1200, letnik 1986, prodam. ☎ 325-709 11142

ZASTAVO 101, rdeče barve, letnik 1990, poceni prodam. Savska cesta 56, Kranj. 11145

YUGO KORAL 60, letnik 1990, prevoženih 20.000 kilometrov, registriran do avgusta 1993, prodam. ☎ 51-487 11147

RENAULT 4, letnik 1990, prodam. ☎ 621-590 11149

ZASTAVO 128, letnik 1982, registriran do marca 1993, prodam za ceno 1600 DEM. ☎ 327-424 11150

Izoliramo cevi centralne kurjave, vodovodne napeljave, hidroizolacije z mineralno volno, AL pločevino ter drugimi materiali.
Branko Rep, Rjava
 cesta 2/a, Ljubljana,
 tel.: 485-360

YUGO KORAL 45, letnik 1989, registriran do februarja 1993, prvi lastnik, prevoženih 34.000 kilometrov, dobro ohranjen, cena 3.900 DEM. Titova 63, Jesenice, ogled po 14. uri 11163

WARTBURG, dobro ohranjen, letnik 1979, prodam. Dvorje 80, Cerklje. 11173

ZASTAVO 101, letnik 1984, prevoženih 67.000 kilometrov, prodam. Hrast, Cankarjeva 4, Radovljica. ☎ 75-750 11175

LADO, letnik 1979, prodam za 1000 DEM. ☎ 061/558-145, Mičinskega 70 11178

ZASTAVO 128, letnik 1985, prodam. ☎ 213-805 popoldn 11180

ZASTAVO 101 GTL, registriran do novembra 1992, letnik 1986, prodam. Blejska 13, Tržič 11181

SIMCA 1301 SPECIAL, registrirana, prodam celo ali po delih. ☎ 629-194 11182

RENAULT 4, letnik 1987/1988, kupim. ☎ 725-687 11192

OPEL KADETT C, kalamboliran, celega ali po delih, prodam. Logonder, Crngrob 6, Zabnica. ☎ 633-310 11193

ZASTAVA POLI, letnik 1987, pravkar registrirana, prodam. ☎ 57-585 11200

ZAPOSLOTITVE
 IŠČEMO več mladih deklet za delo v strežbi. Inf: osebno v pizzeriji Orli - popoldan 10841
 Iščem DEKLE ZA STREŽBO v okrepčevalnici v Škofji Loki. ☎ 620-832

CREATIM inženiring, Kranj išče GRADBENEGA TEH. ALI GRADBENEGA INŽ. s projektantskimi izkušnjami za redno zaposlitev. Prijavite se lahko po telefonu št. (064) 222-500 ali 214-751 med 7.30 in 16.00.

INDUSTRIJSKO ŠIVILJO, iščem. ☎ 68-515, od 19. do 21. ure. 10916

KV KUJARJA, več NATAKARIC in ČISTILKO, za delo v restavraciji, iščemo. ☎ 77-577 10924

ŠIVILJO iz okolice Kranja, za delo na domu, iščem. ☎ 45-316 10927

FANTA ali DEKLE išče dnevni bar v Cerkljah, za delo v strežbi. ☎ 43-552 10943

ŠIVILJE, vajene dela na industrijskih šivalnih strojih, zaposlim. Nastop dela takoj. ☎ 51-592 10955

KUHARJA takoj zaposli restavracija Vintgar pri Bledu. ☎ 725-050

Pomoč pri gradnji dobi delavec. Šifra: OBČASNO 10978

KOMBI FURGON MASTER, letnik 1986, prodam. Zadnikar Anton, Zalog 10, ☎ 46-138 10982

Iščem prijetno dekle za delo v baru. Pogoji: starost nad 20 let, svoj prevoz. Naslov v oglasnem oddelku. 11043

KV KURJAČA za ogrevanje štirih blokov v Šenčurju za sezono 92-93, iščemo. Pisne ponudbe HS, Pipanova 74, 64208 Šenčur. 11056

PRODAJALKO za delo v trgovini z igračkami na Bledu, honorarno zaposlim. Možnost redne zaposlitve. Šifra: PRILOŽNOST 11060

Iščem DELAVKE ali DELAVCE za okopavanje REPE, plačilo 150 SIT na uro. ☎ 323-543 11071

Iščemo akviziterje za prodajo kozmetike na področju Gorenjske, 10 % provizija. ☎ 58-211 11077

ŽENSKO ZA NEGO bolnice na domu, za nekaj ur dnevno, iščemo. Možnost stanovanja in prehrane. Šifra: OKOLICA KRANJA 11087

DEKLE, če si vesela, poštna in pridna, ter te delo v pijetnem lokalu, se oglasi po telefonu ☎ 061/823-196 11092

DEKLE za strežbo, honorarno zaposlim. ☎ 217-720 11130

PRODAJALKO za delo v trgovini z mešanim blagom, iščem. ☎ 43-583 od 7. do 19. ure 11135

HONORARNO dopolnilno delo - pomoč v kuhinji in čiščenje, dobite na telefon 325-186 11140

KUHARJA ali KUHARICO, zaposlim. ☎ 49-259 11152

REDNO honorarno zaposlitev nudim ŠIVILJI - šteparici. Šifra: DELO 11160

PROJEKT TRŽIČ vabi k sodelovanju obrtnika - monterja centralne kurjave. ☎ 51-032 11190

GOSTILNA na Pristavi pri Tržiču išče natakarija ali natakarijo. ☎ 57-585 11199

Kava bar LEV Preddvor sprejme v redno delovno razmerje mlado simpatično vestno DEKLE ZA STREŽBO. ☎ 43-402 11202

Kava bar PRIMADONA Trebija in kava bar GEPARD Žiri, sprejmeta v redno delovno razmerje več simpatičnih DEKLET ZA STREŽBO. Hrana in stanovanje lahko v hiši. ☎ 43-402 11203

ZAHVALE

JANJA in DRAGO JAN se iskreno zahvaljujeta TD Bled, Radu Mužanu in ostalim sodelujočim na kmečki ohceti Bled 92, za sodelovanje. Hvala ga. Vrabčevi za civilno poroko in g. župniku za cerkveni poročni obred. Kolektiv hotel Jelovica hvala za svatovno večerjo. Vsem in vsakemu posebej hvala za poročna darila in za vse, da jima bo ostala poroka nepozaben spomin. 10929

ŽIVALI

JARKICE rjave in bele PIŠČANCE primerne za nadaljno rejo, prodam. ☎ 65-546 10866

DVA BIKCA za nadaljno rejo, prodam. Stenovc, Verje 47, Medvode. 10873

TELIČKO simentalko, težko 120 kg, prodam. Zalog 11, Cerklje. 10911

BIKCA in TELIČKO, stara 4 tedne, prodam. Ropret, Zgornje Bitnje 41.

KRAVO simentalko s teletom, prodam. ☎ 622-480 10919

Dva TELIČKA, črna-bela, težka 110-120 kg, prodam. ☎ 421-587

BIKCA simentalca, prodam za zakol ali nadaljno rejo. ☎ 78-424

TELIČKO, staro 5 mesecev, prodam. ☎ 58-389 10945

TELIČKO, frizjiko, staro 14 dni, prodam. Jezerska cesta 43. 10946

TELIČKO, simentalko, težko 120 kilogramov, prodam. Studenčice 5. ☎ 73-236 10947

GRAHASTE JARKICE, stare 8 mesecev, pred nesnostjo, prodam. ☎ 422-003 10950

NEMŠKO OVČARKO, staro dva meseca, prodam. ☎ 66-958 10966

KOBILO, brejo, žrebičko, haflinger, staro 3 mesece, prodam. Kompare Srečo, Kržanova 5, Mengeš. 10970

TELIKO v 9. mesecu brejosti, prodam. Luže 12, Šenčur. 10972

TELIČKO simentalko, staro 4 tedne, prodam. Voklo 30. 10977

HRČKE, po 100 SIT, prodam. ☎ 326-815 po 15. uri 10985

KOZE in KOZLA, prodam. ☎ 78-598 10988

TELIKO simentalko, brejo 2 meseca, prodam ali menjam za telička. ☎ 422-610 10997

KRAVO, drugič brejo 6 mesecev, prodam. ☎ 45-219 11007

NESNICE, stare 20 tednov, prodam. ☎ 422-027 11014

TELETA simentalca, 7 tednov stara, prodam. Zalog 78, Cerklje. 11032

TELIČKA simentalca, prodam. Zg. Bitnje 30. 11033

PETELINE plemenske, prodam. Zgoša 47a, Begunje. 11046

TRI BERNARDINCE, mladiče, stare 15 tednov, prodam. ☎ 891-671

TELIČKO, staro 2 meseca, prodam. Čadovlje 3, Golnik. 11062

NEMŠKE OVČARJE, mladiče, čistokrvne, brez rodovnika, prodam. ☎ 422-574 11072

RJAVE JARKICE, stare 12 tednov, prodam. ☎ 48-017, Strahinj 64.

KRAVE, prodam. Dupeljče 23

LEGLO NEMŠKIH OVČARJEV, odličnih staršev, z rodovnikom, starih 7 tednov, prodam. ☎ 84-786

BIKCA, simentalca, starega 15 dni, prodam. Stiška vas 1, Cerklje

JALOVO KRAVO, mlado s 14 litrov mleka, prodam. ☎ 70-156 11107

BREJE TELICE, prodam ali menjam za jalovo govedo. Virmaše 42, Škofja Loka 11110

TELIČKO staro 3 mesece za nadaljno rejo ali za zakol, prodam. ☎ 66-704 11118

BIKCA, težkega 120 kilogramov, prodam. ☎ 45-738 11121

DOBERMANA čistokrvnega, staraga 3 mesece, prodam. ☎ 323-782 11123

KRAVO, prodam. Luže 46, Šenčur. 11125

MLADO KRAVO v 8. mesecu brejosti, prodam. Mavčiče 82 11132

KOKOŠI mlade, pred nesnostjo, prodam. Hraše 5, Smednik. ☎ 061/627-029 11138

BELE PIŠČANCE za zakol alidopitanje, prodam. Hraše 5, Smednik. ☎ 061/627-029 11139

MLADE PAPIGE skobčevke, prodam. ☎ 41-905 11153

TELIKO, brejo, prodam. Britof 338. 11154

KRAVE simentalke, prodam po izbiri. ☎ 695-095 11156

KOZE, prodam po izbiri. Mežan, Grajska c. 12, Bled 11159

DVA TELETA, težka 100 kilogramov, prodam. Velesovo 40, Cerklje. 11161

TELIČKO, staro 7 tednov in BIKCA, težkega 200 kilogramov, prodam. Mohorič, Njivica 5, Zg. Besnica. ☎ 403-824 11162

KRAVO, brejo, frizjiko, prodam. Lahovče 4, Cerklje 11165

TELIČKA bikca, simentalca, za rejo ali za zakol, prodam. Lahovče 18. ☎ 421-720 11167

PASJO UTO, novo, veliko in izolirano, prodam. ☎ 310-531 11186

BIKCA simentalca, starega 6 mesecev in FRIZIJKO brejo 8 mesecev, prodam. Jezerska cesta 92a.

TELIKO v 8. mesecu brejosti, prodam. Tupaliče 25 11188

Več črnobelih KRAY, tik pred telitvijo, A kontrolo in ŽREBICO staro 7 mesecev, čisti Norik, prodam. Benedik, Tominčeva 41, Stražišče.

ZLATE PRINAŠALCE - Golden retriever, mladiče z rodovnikom, prodam. Kavčič, Dacarjeva 36, Lesce. ☎ 74-568 11201

OPRAVIČILO

Pri zahvali ob smrti IVANA HVASTIJA - JOHANA je prišlo do neljube napake. Pravilno se glasi: 14. avgusta mineva dve leti, odkar smo v svet miru in tišine pospremili našega atija IVANA HVASTIJA - JOHANA iz Gorenje Save.

OSMRTNICA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi boleznini zapustil

JOŽE MALI

roj. 1913, po domače Matijevčev ata

Od njega se bomo poslovili v petek, 21. avgusta, ob 16. uri izpred domače hiše na pokopališču v Gorici.

Žalujoci: žena Kati, sinova Jože in Ivan z družino ter ostalo sorodstvo

Letence, 19. avgusta 1992

ZAHVALA

Po dolgi boleznini in v 80. letu starosti smo se poslovili od našega dragega moža, očeta, deda in pradedu

FRANCA KRIŽAJA

upokojenega železarja in borca Prešernove brigade

Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem se priskrbo zahvaljujemo, ker ste ga pospremili v tako velikem številu v njegov zadnji dom. Zahvala vsem, ki ste nam izrekli ustno in pisno sožalje. Posebna zahvala govornikom Filipu Rantu in Stanetu Bertonciju za njihove poslovlilne besede. Prav tako hvala g. Severju za zaigrano "Tišino". Zahvala pevcem društva upokojencev Škofja Loka za lepo zapete žalostinke. Dr. Zamanovi hvala za zdravljenje in Občinskemu odboru ZB Škofja Loka in praporščakom. Zahvala Gasilskemu društvu Godešič za častno stražo in spremstvo. Vsem hvala za darovano cvetje ter vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih.

ŽALUJOČI: žena Anica, hčerke Nika, Milena, Anka in Vanja z družinami, devet vnukov in štirje pravnuki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, ata, brata, tasta in strica

DRAGA BIZOVIČARJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom, vaščanom, prijateljem in ostalim, ki ste ga v tako velikem številu pospremili v njegov zadnji dom. Lepa hvala za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala dr. Šubicu, g. Kranjniku za poslovlilne besede, pevskemu zboru LTH Škofja Loka, Čebelarški družini Škofja Loka in g. župniku za pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: Vsi njegovi

Škofja Loka, 21. avgusta 1992

V SPOMIN

Nihče ne ve za bolečino, odkar v našem domu Tebe ni, a spomin nate vsak dan bolj in bolj živi. Žalost, solze, bolečina, te zbudila ni, tiho nema je gomila, kjer počivaš mirno ti.

FILIPU REKARJU st.

22. avgusta mineva eno leto, odkar je utihnil glas in utihnilo njegovo plemenito srce. Ostali so le sledovi pridnih rok in kruto spoznanje, da se res ne vrne več. Z bolečino in ponosom hranimo nanj spomin. Vsem, ki se spominjate njegove vedrine in kadarkoli postojite ob njegovem grobu in prižigate svečke, iskrena hvala.

Žalujoci: žena Lojzka, sin Filip, hčerki Olga in Marjeta z družinami

Jesenice, 21. avgusta 1992

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice, prababice, sestre, tete in tašče

ANGELE BUKOVNIK

roj. Arh

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč, izražena sožalja in darovano cvetje. Zahvaljujemo se Domu oskrbovancev Preddvor, g. župniku iz Šenčurja za pogrebni obred, pevcem in vsem, ki ste jo pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Žalujoci: Vsi njeni

Tupaliče, Bela, Kranj, 17. avgusta 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in stare mame

FRANČIŠKE PETELINKAR

iz Zbilj

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v težkih trenutkih z nami sočustvovali in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi g. župniku Rafku Kralju za lepo opravljeno pogrebno svečanost in pevcem kvinteta Gorenjci za zapete žalostinke. Vsem, ki ste jo imeli radi in ste nam karkoli pomagali v teh težkih trenutkih, iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage

IVANE DIJAK

Kožarjeve mame

se iskreno zahvalju

Koliko je vreden tolar

V menjalnicah so bili v četrtek, 20. avgusta, ob 13. uri tečajji naslednji:

menjalnica	valuta, nakupni / prodajni tečaj			
	DEM	ATS	HRD	
Abanka Kranj (Tržič, Jesenice)	56,10	57,90	7,80	8,20
Aval Bled	56,60	57,90	7,95	8,25
Geoss Medvode	56,60	57,80	7,80	8,20
Hranilnica LON, d. d. Kranj	56,00	58,00	7,73	8,16
HIDA - Ljubljanska tržnica	56,10	57,55	7,70	8,15
INVEST Škofja Loka	56,70	57,90	7,85	8,25
LB - Gorenjska banka Kranj	56,50	57,50	7,98	8,20
Lorema Bled	56,20	57,70	7,80	8,12
Merkur - Partner Kranj	56,70	58,10	7,90	8,10
Otok Bled	56,50	57,60	7,88	8,10
Poštna banka, d. d. (na poštah)	56,00	58,00	7,95	8,24
SHP - Sl. pos. in hranilnica Kr.	55,00	57,82	7,52	8,10
SKB Kranj (Radovljica, Šk. Loka)	56,00	58,00	7,95	8,24
Sloga Kranj	56,20	57,70	7,80	8,10
Slovenijaturist (Jes., Boh. Bistrica)	56,50	57,80	7,82	8,10

Ljubljanska borza: Na torkovi dražbi so tečajji ponovno porasli, od 1 do 7 odstotkov. Najbolj se je podražila državna obveznica druge izdaje, pri kateri je tečaj z 78,2 porasel na 84,1 odstotka. Zanimivo pa je, da njena cena že nekaj časa niha, borzni strokovnjaki ocenjujejo, da je to posledica odsotnosti investitorjev iz paradržavnih institucij, ki so pred štirinajstimi dnevi omogočili nadpovprečni promet in rast tečajev. Promet je na torkovi dražbi znašal nekaj več kot 1,74 milijona nemških mark, od tega z vrednostnimi papirji 1,16 milijona mark, med njimi ga je kar polovico ustvarila državna obveznica prve izdaje. Dobro je šla v promet obveznica Gorenja, tudi obveznica PTT Ljubljana. Na prostem trgu delnic je bilo največ zanimanja za delnice Mladinske knjige, dokaj veliko tudi za delnice brokerske hiše Nika. Med kratkoročnimi vrednostnimi papirji pa je bilo največ zanimanja za dvojčke Banke Slovenije, promet z njimi je znašal več kot pol milijona mark. Več kot za njihov tolarški del je bilo zanimanja za deviznega, pri manjšem je bil tolarški tečaj 4 odstotke manjši od nominalnega, devizni pa 11,5 odstotka večji, pri večjem pa je bil tolarški tečaj 3,9 odstotka nižji od nominalnega, devizni pa 12,2 odstotka višji. Prodali pa so le dva leta blagajniških zapisov Banke Slovenije in tuji valuti, vrednost marke pa je s 56,5 narasla na 57,4 tolarje.

Zlata borza: Na torkovi dražbi se je zlato pocenilo, z 1.021 na 1.019 tolarjev za gram, z njim je bilo 52 lotov prometa. S srebrom pa je bilo 20 lotov prometa, gram je stal 15 tolarjev. Na trgu zlatega denarja so trgovali z italijanskimi lirami in z zlatniki Dunajske filharmonije, za zlate medaljone pa ni bilo zanimanja.

Na četrtkovi dražbi so tečajji porasli, pri državni obveznici prve izdaje s 117,8 na 118 odstotkov in druge izdaje s 84,1 na 84,9 odstotka. Pri deviznem delu manjšega dvojčka je tečaj s 111,5 porasel na 112,4 odstotka, pri večjih s 112,2 na 112,3 odstotka, pri blagajniških zapisih pa je vrednost marke s 57,4 padla na 57,3 tolarje.

"G. G."

Ko bom velik, bom sindikalist

Dnevno dobivamo v podjetje najrazličnejše ponudbe o cenejši sindikalni prodaji: kure, piščanci, prašičje polovice, pralni prašek, sokovi, ozimnica itd. Na koncu ponudbe je tak ali podoben pripis za sindikalnega zaupnika:

SPOŠTOVANI SINDIKALISTI!
V PRIMERU NAROČILA NAD 70.000,00 SLT VAM PRIPADA NAGRADA, zato prosimo, da navedete, kakšno nagrado želite ter osebo, ki bo to nagrado prejela!

Želim nagrado v obliki: (ustrezno obkrožite!)
a) 2 % odbitka po računu (prejme sindikat)
b) iz asortimana ponudb
c) v obliki presenečenja

Ime in priimek ter naslov osebe, ki bo nagrado prejela:
PRIJETEN DOPUST IN LEPO POZDRAVLJENI
P.S. Med različnimi sindikati na tem področju ni konkurence.

POTI VODIJO V KRANJ - Kranj, 20. avgusta - V teh dneh je Kranj najmanj slovensko sejmsko mesto, saj so obiskovalci na 42. Mednarodnem sejmu iz vseh krajev Slovenije. Obisk, ki se je že v sredo približal številki 90.000, pa vsak dan "pestrijo" znana imena iz našega domačega in tudi sveta onkraj meje. Tako si je na primer v torek sejem ogledal član Predsedstva R Slovenije g. Ivan Oman, ki se je za kratek čas ustavil tudi v našem uredništvu Sejemskega dnevnika Gorenjskega glasa na sejmu. Danes je bil gost na sejmu predsednik skupščine Republike Slovenije dr. France Bučar, ki je izrazil zadovoljstvo nad prireditvijo, vodstvo sejma pa mu je izročilo častni zlati znak Zaščita - Protection 92. Sicer pa se že od prvega dne sejma vrstijo poslovni obiski; še posebej s sosednje Koroške in Italije. Danes pa so si sejem ogledali tudi predstavniki Reškega sejma. - A. Ž. - Foto: G. Sinik

Vrnitev Poljske planine

Radovljica, 20. avgusta - V ponedeljek je radovljiška vlada sprejela sklep o vrnitvi v last in posest parcel na Poljski planini v izmeri 183 hektarjev 21 upravičencem Agrarne skupnosti Poljče. Pohvalili so se, da je to prvi primer v Sloveniji, ko je bilo zaradi popolne vloge za denacionalizacijo možno nekaj odvezto posest v naravi vrniti tako hitro. Pri tem so ugotovili, da je nujno potrebno denacionalizacijske postopke ločiti od problemov bodočega upravljanja oz. gospodarjenja, pri katerem bo zaradi verjetnih zapletov z dednimi postopki kar nekaj težav. Predvsem pa je tako hitre postopke omogočila skrbno shranjena dokumentacija, ki bi lahko tudi služila za ponovno organiziranje agrarne skupnosti - ohranjen je celo statut in pravila ravnanja, vse pa je podrejeno ciljem ohranitve plodnosti te zemlje. S tem je bil vzorčno dosežen eden od političnih ciljev sedanje občinske politične garniture, smo še slišali na seji. ● Š. Ž.

KAM ČEZ VIKEND?

Lovski piknik na Javorču

Gorenja vas, 20. avgusta - Lovska družina Gorenja vas za to nedeljo, 23. avgusta, pripravlja tradicionalni lovski piknik na Javorču na Žirovskem vrhu. Program se bo začel ob 11. uri, ko bo tekmovalje v streljanju MK puško, lepe nagrade pa čakajo tudi najboljše v streljanju v "slepo tarčo". Zabava s plesom se bo začela ob 15. uri, za ples in glasbo bo skrbel domači ansambel "Zimzelen" iz Spodnje Dobreve, vse popoldne pa bodo na prireditvi tudi zabavna tekmovalja. Lovci obljublajo tudi obilo okusne jedade in pijače, v primeru dežja pa bo lovski piknik prihodnjo nedeljo. ● V. S.

Sončkovo popoldne v Radovljici

Radovljica, 20. avgusta - Za popestritev zadnjih počitniških dni to nedeljo, 23. avgusta, v Radovljici, pred Osnovno šolo A.T. Linhart, odbor Župnijskega karitasa pripravlja

"Sončkovo popoldne". Prireditve se bo začela ob 15. uri, končala pa ob sončnem zatonu. V programu bo nastopil čarovnik, zaplesala bo otroška folklorna skupina iz Bohinjske Bistrice, igral pa bo ansambel "Lectar Country Band". Za zabavo bo poskrbljeno tudi z različnimi igrami, lačni in žejni pa se bodo lahko okrepčali s kruhom iz kmečke peči, sadjem, palačinkami in sokom. ● R. Š.

Krompirjev bal v Škofji Loki

Škofja Loka, 21. avgusta - Aktiv mladih zadržnikov Škofja Loka bo v soboto in nedeljo organiziral ples in krompirjev bal na grajskem vrtu v Škofji Loki. V soboto se bo ples začel ob 20. uri, igral bo ansambel Magnet, na krompirjevem balu, ki se bo začel v nedeljo ob 18. uri pa bo obiskovalce zabaval ansambel Tonija Verderberja. Ob plesu bodo tudi družabne igre in srečelov. ● V. S.

STOLPEC ZA UPOKOJENCE

Nakupovalni izlet na Koroško

Kranj, 21. avgusta - Glede na velik interes članov organizira Društvo upokojencev Kranj poldnevni nakupovalni izlet na Koroško, z možnostjo nakupov v Borovljah in Celovcu. Izlet bo v sredo, 26. avgusta, z odhodom ob 7. uri izpred kina Center Kranj.

Planinski izlet na Špik

Kranj, 21. avgusta - Planinska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj organizira v četrtek, 3. septembra, svoj letošnji najzahtevnejši planinski izlet. Za izlet na Špik se lahko prijavite v pisarni društva do 2. septembra vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 2. ure.

Krvodajalska akcija v Kranju

Kranj, 20. avgusta - V sredo, 26. avgusta, bo v Ljubljani krvodajalska akcija za občino Kranj. Odhod avtobusa izpred Creine bo ob 8. uri. Krvodajalci bodo potrdila o darovanju krvi prejeli na Zavodu za Transfuzijo krvi v Ljubljani. ● (vs)

Srečanje gorenjskih upokojencev

Kranj, 21. avgusta - V četrtek, 10. septembra, bo na Javorniškem rovtu nad Jesenicami srečanje gorenjskih upokojencev - planincev. Avtobus bo na srečanje odpeljal ob 7. uri izpred kina Center v Kranju, prijave pa kranjsko društvo upokojencev sprejema do vključno 4. septembra.

Dva kolesarska izleta

Kranj, 21. avgusta - Kolesarska sekcija pri društvu upokojencev Kranj organizira izlet s kolesi proti Železnikom 25. avgusta, v Cerklje pa 27. avgusta. Odhod obeh izletnikov bo ob 8. uri izpred Društva upokojencev v Kranju.

Suša gospodari po vrtovih

Krompir je lep, kumare pa samo cveto

Orehek, Visoko, Kranj, Breg ob Savi, avgusta - Vsak večer so lepše večerne zarje, jutra so bolj sveža, toda čim tamle izza Karavank posije sonce, se vročina stopnjuje. Spet napovedujejo 35 stopinj C. Kdor ima doma vodnjak, hiti zalivat po vrtu, vsaj sadikam endivije, radiča, papriki, ki letos začuda kar dobro dela. Zjutraj je bolje kot zvečer, ko sta zemlja in rastlinje segreta. Toda vsak nima vodnjaka, mnogim ne preostane drugega, kot nemočno se ozirati v nebo in čakati na dež. Prejšnji konec tedna ga je bilo malo, toliko, da je malce ohladilo ozračje, toda pod drevjem je ostalo suho. Na Gorenjskem smo lahko še zadovoljni, Štajerska še tega ni imela.

Milka Sajovic, Visoko 38: "Ravnokar pospravljam visoki fižol. Dokler je še zelen, ga bodo krave še marale. Vsako leto sem stročjeja pridelala za v skrinjo za vso zimo in tudi zrnja ni bilo treba kupiti. Jagod ni, vsako poletje smo delali iz njih sladolede, jih zamrzovali, kumar ni. Malo repe sem posejala, posadila endivije in radiča. Morda bo to kaj bolje naredilo, če bo do časa dež. Prilivam jim, kolikor je le vode. Ujamem vso vodo od pranja. Včasih vem, da je mama doma vso milnico zlivala v travo in tam je rasla najlepše in tudi živina jo je rada imela."

Anton Perš, Orehek pri Kranju: "Vse se suši, le radič še dobro dela, endivija pa je slaba. Sadje, razen sliv, vse odpada, trava je rjava, fižol posušen. Le malo zgodnjega fižola sem lahko obral, ker sem ga k sreči letos zelo zgodaj sadil, ostalo pa je propadlo. Saj imam manjši vodnjak, toda ob takšnih suši zalivanje zelo malo ali prav nič ne pomaga. Zadnji dež je le porosil. Da bi bil vsaj kmalu dež, da bi se rešilo, kar je sploh še mogoče."

Marija Čebulj, Kranj: "Malo vrtička imam pri Gorenjskih oblačilih. Krompir je zelo lepo naredil, kaže, da ima rad suho toploto, tudi paradiznik je kar dobro obrodil, fižol pa se je posušil in kumare so samo cvetele. Korenje dobro kaže, zeljnate glave pa ne bodo mogle viti, kajti listje postaja kar rumeno. Zgodnje zelje je kar dobro naredilo. Morala bi priliti vsaj rdečemu radiču, pa je vodo prvič nerodno nositi iz bloka, drugič je pa že manjka. Žalostno bi bilo, da bi človek zalival, ljudje bi je pa še za piti ne imeli. Vendar eni se ne ozirajo na to, mirno zalivajo svoje zelenice. Saj je res lepa zelenica draga, ampak hrana naj bi v taki suši imela prednost."

Tončka Šilar, Breg ob Savi: "Take suše res še ne pomnim. Krmilna pesa na njivi se je skoraj povsem posušila, repe ni, ker sploh ni obzelenela, krmilna koruza se je posušila. V vrtu ni kumar, fižola, vse zelenje konec jemlje. Vrti se zalivamo, ker imamo doma vodnjak, vendar tudi v njem vode zmanjkuje in ne moreš je toliko nanesiti na vrt, kot bi bilo potrebno, na njivo pa sploh ne. Tudi pri sadju se bo hudo poznalo."

● D. Dolenc

Gorenjski glas - z Vami in za Vas

Še danes, jutri in pojutrišnjem oziroma v nedeljo lahko na razstavnem prostoru Gorenjskega sejma v Hali A oddate Vaš kupon, ki je tudi danes objavljen na 2. strani časopisa. Pa ne pozabite izrezati kuponov, ki so bili objavljeni v torek in danes teden. Za najmanjše obiskovalce sejma smo letos pripravili lične ČEPIČICE, ki so vse oštevilčene. Kar 9851 kuponov bo sodelovalo v posebnem sejmskem zrebanju, za nagrade: kotalke, majice, otroške igrače, šolske potrebščine in še marsikaj. Vse izžrebane številke bodo objavljene v torek in v petek v Gorenjskem glasu. Vendar ne pozabite, da bo nagrado moč dobiti le, če boste prinesli čepico z izžrebano številko. Zato čepico - srečko imejte "na varnem" še nekaj dni.

Če pa Vam je v teh dneh prišel v roke Sejemski dnevnik Gorenjskega glasa, ki smo ga natisnjenega v barvah izdali vsak dan - na Veliki Smaren pa celo v dveh izdajah, je prav, da povemo, da smo ga pripravljali v sodelovanju s Poslovno prireditvenim centrom Gorenjski sejem Kranj. Sejemski dnevnik bo izšel še danes, jutri in v nedeljo. Veseli bomo Vašega sporočila, kaj ste v njem pogrešali in kaj vam je bilo všeč.

In še: SUPER UGODNA PONUDBA na našem razstavnem prostoru na sejmu. Danes, 21. avgusta, LOKATEKS; jutri, 21. avgusta, LOKA Škofja Loka in v nedeljo, 23. avgusta, ODEJA Škofja Loka. Vsak dan bogata izbira in zelo znižane cene.

TRGOVINA JOLA

BRDO PRI KRANJU
HOTEL KOKRA

- KOZMETIKA
- PARFUMERIJA
- VSE VRSTE PIJAČ
- BOMBONIJE
- TEKSTIL
- IGRAČE

30 % popust
za vse izdelke

IN TUDI DARILA ZA VSE PRILožNOSTI IN VSE STAROSTI

Pričakujemo vas vsak dan od 8. do 19. ure, tudi ob praznikih in nedeljah.